ږلی او گولی

حبیب‌الله رفیع

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
RAF
1717

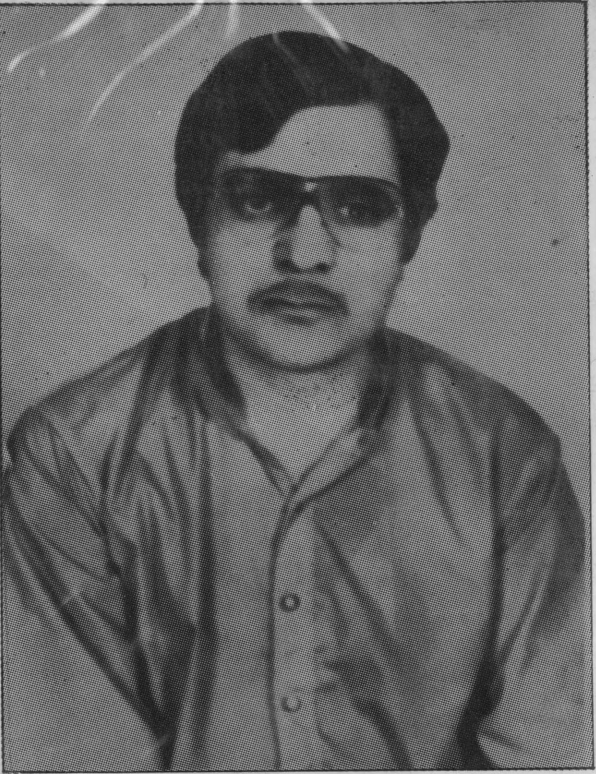

امان

د امان کتاب له خپرونو څخه

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلی او ګولی

ویناوال

حبیب الله رفیع

۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د کتاب نوم : بلۍ او ګولۍ
- وینا وال : حبیب الله رفیع
- د چاپ کال : ۱۳٦۷
- خطاط : شاه محمود پتنګ نقشبندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

تړون

د هغو سرلوړو شهیدانو په نوم

چې

په میړانه د ګولیو په بڼلیو وړ ګوتسول

خو

څېل ناولي دښمن ته یې سر ونه

ټیټ نه کړل

په مینه

حبیب الله رفیع

لړ

سریزه	۱	افغان	۶۸
د استاد پژواک لیکنه	۳	سورخزان	۶۹
د بناغلي پسرلي لیکنه	۱۱	آبادي	۷۴
د بناغلي روحاني لیکنه	۱۴	د استقلال لمن	۷۵
د بناغلي تنکیال لیکنه	۱۷	وېر	۷۶
د بناغلي جهاني شعر	۲۱	میرانه	۷۷
د بناغلي نوري شعر	۲۵	د اختر دعا	۷۹
خپلې خبرې	۳۱	زندان	۸۱
لویه خدایه!	۴۷	سلسلې	۸۲
د مړ څېره	۴۸	د پلار په لار	۸۳
ژړا	۵۰	لویهس	۸۳
د حق کور	۵۱	د کمونیزم څېره	۸۴
د اختر ورځ	۵۸	خبرې نه کوي	۹۰
زما جرم	۶۴	د خره مینه	۹۱
غزل	۶۵	د آزادۍ شیبې	۹۲
متل	۶۶	د نور څلي	۹۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوبني له ماطرب مه غواړئ	۹۴
متي - بي	۱۰۰
نقاهت	۱۰۰
د وینو باران	۱۰۱
دولت که دو، لت	۱۰۲
زحمت کش او زحمت کش	۱۰۲
راسره وژنهل	۱۰۳
اکساء کام ء خاد	۱۰۴
شاه شجاع او ببرک شا	۱۰۴
خاک من	۱۰۵
د لستوني مار	۱۰۸
رجیم	۱۰۸
د وینو بهیر	۱۰۹
د نور خلی	۱۱۷
بت پرستي	۱۲۰
زیری	۱۲۱
د ورشو - ورشو	۱۲۷
پخه لار	۱۲۸
د ښاروي ګوند ترانه	۱۲۹
وینه او میته	۱۳۰
سالنګ که سالنه	۱۳۲
کمونستی	۱۳۳
د وینو رنګ	۱۳۴
سرونه کړل	۱۳۶
للون	۱۳۷
دا وطن	۱۳۸
د شهید وینه	۱۴۰
څه ونه وایې ؟	۱۴۱
جبه زار	۱۴۲
د شمال له خوا شمال دی	۱۴۳
ستالین او امین	۱۴۷
توقفګاه زمان	۱۴۸
د ننګ تدبیر	۱۵۰
غوړېدلی ږ؟ افغانستان	۱۵۱
دردانې	۱۵۴
مناجات	۱۵۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه	۱۵۹
عقد	۱۶۰
د اتفاق صف	۱۶۰
زندان	۱۶۱
جوړه	۱۶۲
سیلانی	۱۶۳
پوړ	۱۶۴
د سپیدو خط	۱۶۵
بریځ نف	۱۶۶
وینې	۱۶۷
انجام	۱۶۸
اوړ پوړې شو	۱۷۰
فرځائیږی	۱۸۲
ردیف بندگی	۱۸۳
نوی دام	۱۸۴
د مسافر جنازه	۱۸۵
سپیدې	۱۸۶
دباغ	۱۸۷
بل جهان	۱۸۸
مجاهد، مهاجر	۱۸۹
زما قاتله	۱۹۰
د ملت لښکر	۱۹۱
غلامي	۱۹۱
د محبوب غیږ	۱۹۲
غزل	۱۹۳
ملی ماتم	۱۹۴
وطن پلوري	۱۹۵
تکل	۱۹۵
راز	۱۹۶
لوړ سرونه	۱۹۷
تصویر	۱۹۸
د مور غیږ	۱۹۹
بریالی پاڅون	۲۰۰
اسیر	۲۰۴
د زړه غوښتنه	۲۰۵
کربلاته سلام	۲۰۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي	۲۰۸
د یلدا شپه	۲۰۸
پیغام	۲۰۹
عمر	۲۱۶
لوړې شملې	۲۱۷
د مجاهدو ماشومانو ترانه	۲۱۸
د ایمان زور	۲۲۰
شهیدانو	۲۲۰
چیرته ولاړ شم؟	۲۲۱
د تاریخ غبرګوت	۲۲۲
د حق ملر	۲۲۵
د ځان مرګ	۲۲۶
د تره کي په یاد	۲۲۷
د سرسیورې	۲۲۸
غم	۲۲۹
فلکه	۲۳۰
ګران	۲۳۱
یولیک	۲۳۶
چاربیته	۲۳۷
د ننګ تاریخ	۲۳۹
سوی مسرې	۲۴۰
د نیل پر غاړه	۲۴۱
د وحشت غېږ	۲۴۸
خرس مرګي	۲۴۹
د اقتدار جنګ	۲۴۹
نوړین	۲۵۰
امتحان	۲۵۱
د خوشال بابا په مزار	۲۵۲
مقابله	۲۵۳
ټیټې غاړول	۲۵۳
د ذبیح الله شهادت	۲۵۴
فردوس	۲۵۴
منظوم لیک	۲۵۵
لوی فاتح	۲۵۶
د روند غم	۲۵۶
د بمن	۲۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینه نه کښې . . .	۲۵۸
پر لیبیا تیری	۲۵۸
د مینې بقاء	۲۵۹
یو هدف	۲۶۰
د روس بڅه	۲۶۰
نوې سا	۲۶۱
د زړه قصه	۲۶۲
د زړه کور	۲۶۲
د بهار په لوری	۲۶۳
اصلی رنګ	۲۶۴
دار	۲۶۴
د افغان ننګ	۲۶۵
فاصله	۲۶۶
ولایت	۲۶۶
رشته	۲۶۷
د روس ښار	۲۶۷
د شهید وینه	۲۶۸
پلی نوم	۲۶۸
صرام	۲۶۹
د سپېدو خنجر	۲۶۹
لفظي بشردوستان	۲۷۰
حرارتونه	۲۷۰
د پړواك پړواك	۲۷۱
آسیا	۲۷۱
قدمونه	۲۷۲
ائتلاف	۲۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

له کوم وخت نه چې په افغانستان کښې د کمونستي وحشت له لاسه د اور، وینو، وېرې او وير سلسله را نښلېدلې ده، له همغه وخته زما د شعر دنیا هم د اورونو او وېرونو په حلقه کښې راګیره شوې او د یوه مظلوم ملت د اسويلو او زګېرويو او په عين حال کښې د یوه مغرور ملت د بهادريو او تکبیرونو چیغې په خپله غېږه کښې رانغاړي.

څو کاله پخوا ما د جهاد له فرهنګي سنګر نه "اورونه او وېرونه" نشر کړل او خپل غمونه او دردونه مې له خپل غمځپلي او دردمن ملت سره شریك کړل دوی هم په مینه .واورېدل، د وسله وال سنګر غازیانو هم ونغوښتل او ازانګه یې هم را ورسېدل.

ما په «اورونه او وېرونه» باندې د هېواد د لوی مبارز او مجاهد لیکوال او پیاوړي شاعر او ادیب استاد عبدالرحمن «پژواك» نه نظر غوښتی ؤ، دوی په زړه سوي او ناروغ ځان تکلیف وکاله او ارزښتناکه مقدمه یې پرې ولیکله، ما غوښتل دا مقدمه د «اورونه او وېرونه» له دوهم چاپ سره خپره کړم خو د «اورونه او وېرونه» نژ چاپ وروسته مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاد نور شعرونه هم ویلي دي او دا مې چې پرې ور زیات کړل یوه بله مجموعه ترې جوړه شوه نو ځکه مې ددې مجموعې نوم "بڼلې او ګولۍ" کېښود او د استاد پښواك دا ارځستناکه لیکنه مې یې په سر کښې راوړه او هم مې د ادبي دوستانو هغه لیکنې چې په "اوروونه او ویرونه" یې د نثر او د نظم په بڼه کښلې وې ورسره ملې کړې او ورسره مې د اوروونه او ویرونه کتاب د سریزې یوه برخه چې د "اور او ویر داستان" دی په دې مجموعه کښې راوړه او دا دي خپل جهادي شعرونه له ۱۳۵۷ کال نه تر ۱۳۶۵ کال پورې د "بڼلې او ګولۍ" په نوم ستاسو درنو لوستونکو مجاهدو او مهاجرو وروڼو ځنې تر بندم او خپل ګله دروند درد درسره سپکوم !

په مینه

ح - رفیع

پېښور - فقیرآباد

۱۳۶۵/۱۱/ ۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بقلم استاد پژواک :

یاحق!

از کیان ما دگر شهنامه ها نتوان سرود
بعد ازین خواهیم گفت آوارگانی داشتم

نازیدن به کیان برای فرزندان کشوری باستانی مانند افغانستان در میان عواطف پاك سرمدی یک احساس فطری و ابدیست ، چندان که انسان آرزومند است بعد از مرگ در وطن خودش بخاک سپرده شود . و اما چنانکه همه آوارگی ها یکسان نیستند همه آوارگان را نیز نمیتوان همسان شمرد . این چندگونگی در میان کیان هم هست : آنانیکه بنام شان باید نازید و آنانیکه نام شان مایهٔ ننگ است .

درود بر ارواح پاك آن آوارگانی که کودکان و فرزندان برهنه و گرسنهٔ شانرا در غربت گذاشته به وطن باز گشتند ، با دشمن جنگیدند و جز کارنامه و سرافشان میراثی نگذاشتند و درود بر آوارگانی پی آنانرا میگیرند و سنت مقدس شهیدان راه حق و آزادی ، جهاد و مبارزهٔ ملی را فرض عین میدانند جان می سپارند

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراه ابدیت می سپرند .

همچنان

درود بر آوارگانی که با خامه و زبان مبارزه میکنند و با فکر و بیان در دفاع از نوامیس معنوی وملی جان می کنند، اشعار شان سرود غازیان ، مرثیهٔ شهیدان ، زمزمهٔ بیوگان ونوازندهٔ یتیمان است ، اینها تلامید رحمان هستند .

خوشال خان ختک آن مرد بزرگ ملی با خامه و شمشیر جنگید . خود شمشیری بود در دست زمان خویش که قدرت او را در افق شهامت ملت افغان در برابر بیگانگان آخته بود . هنگامیکه آفتاب زندگانی وی نشست وآن تیغ برهنه در غلاف خاک گزارده شد قریحهٔ جاوید وخامهٔ سرمدیت آفرین وی کارنامه های سر افشان او وسربازان شهسوار هرکاب او را برجریدهٔ روزگار و برگ های اعصار نبشت وبر لوحهٔ فرخندهٔ وآفرین فخر نامهٔ ملت او رسم کرد ، ارژنگ نگارینی که حواشی آن با خون کشتگان راه آزادی مزین است ، نگاری که نخواهد زدود و رنگی که نخواهد خشکود .

اگر قلم ها نبودی چشم معنویت ملت افغان آن علم ها را برافراشته ندیدی و برخود نگری های مقدس خویش روشن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نماندی .

کتاب « ایرونه او ویرونه » اثر منظوم حبیب الله رفیع همینکه بمن رسید مانند همه آثار شعرای ملی مرا ساعت ها مشغول نگهداشت و در تنهایی های تاریک دوراز وطن بمن تسلی بخشید که الحمدلله درست آموخته بودم که روح آزاد اسیر نمیشود و خون شهید نه می خشکد . سرافشان غازیان زنگ وملت افغان ننگ نمی پذیرند .

من با رفیع در آوان مصیبت آشنا شدم . آشنائی در مصیبت رشتهٔ همدردی است که دلهای درد دیده راباهم می پیوندد . درینگونه آشنائی حقایق تلخ و دشـــــوار در همه چشمان بیک گونه جلوه می کنند و همه دست هائیکه همدیگر را می فشارند بیک ریسمان چنگ می زنند . آشنایان همدرد دوستان همسنگر میشوند .

رفیع را جوانی یافتم صمیم . اعتماد من بر این پندار یک احساس گوارا و یک امید شایان پرورش بود . پیرمردان درینگونه احوال خویشتن را با چشمان جویندهٔ آرزوهای خود شان ، بویژهٔ آرزوهائیکه خود توان بر آوردن آنرا ندارند، در روح جوانان می بینند که هر چند تنها بر سیمای شـــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

آشنا شده اند با دلهای شان نا آشنا نیستند .

هر هنرور یک شخصیت دارد که کم یا بیش در هنر وی هویدا میشود . اگرچه چون کلیه اگر نایاب نباشد فراوان کمیاب است نمیتوان این گفته را کلیه خواند زیرا گویندگانی را می شناسیم که در قصاید خویش گدایان طماع هستند و در غزلهای خویش در ادعای مناعت و قناعت غلو میکنند و نیز هستند کسانی که تهوعان پرست اند و معصومانه آدمپرستی میکنند . ارتباط هنر و هنرور حقیقی است که نمیتوان باختصار و اجمال بآن پرداخت که آنگاه نیز نمیتوان از دریافتن حقایق مطمئن بود .

در نظر من صمیمیت رفیع در اشعار او نمایان است و نیز « ایرونه او ویرونه » سراپا بیانگر آلام و مصائبی است که ناگزیر شعرای دورهٔ مصیبت عظمای ملی را همه گان صمیم و حقیقت گو نگهیداشت زیرا همهٔ شان شاهدان عینی حقیقت های عجیبتر از افسانه هستند .

رفیع تنها شاعر نیست . جوانیست طالب العلم و دانشجو . احساسات و عواطف جوانی او را دانش و معرفت وی هدایت میکند و به ساحهٔ وسعت نظر رهنمون میگردد . رفیع مسلمان و افغان است از ینرو « ایرونه او ویرونه » ممزوجی از مناجات و حماسه های ملی است . باتوکل و ایمان یک جوان مؤمن و با عقیده و باور به شهامت ملت افغان سخن

(c) ketabton.com: The Digital Library

میگوید . آنچه خودش در آغاز کتاب در «داستان اور و ویر» نوشته است محلی برای شرح مزید نمیگذارد . اما باید بافزایم در اینکه میگوید این اشعار او کیف ادبی ندارد تواضع میکند . نظم ونثر او کیف ادبی دارد بویژه که لهجهٔ دری کی از مزایای خاص بهره منداست که زادهٔ بر کنار بودن آن در قلب افغانستان از تاثیرات زبانهای دیگر در شرق و غرب حتی جنوب کشور است.

رفیع در تصویر مصایب و شهامت غازیان و مبارزین ملی قیام عام وتام ملت افغان را در سر تا سر کشور تمثیل میکند و پاس تقدس وحدت ملی را بحد اعلی نگهمیدارد و بهر دو زبان مردم خود سخن می سراید.

پیشتر از حقیقت پسندی شعرای دورهٔ مصیبت سخن کردیم ، حقیقت را شناختن ، آنرا پسندیدن و برگزیدن کار متفکرین است. این امر دماغ انسان است . ربط آن با روحیهٔ انسان بویژه گویندگان شایان اعتناست . روح ناتوان از کشف حقایق تلخ و دشوار که کار دماغ است متاثر می شود و به آنچه آنرا بدبینی می گویند می گراید و اما روح توانا و نیرومند در برابر آن قیام می کند و به اصطلاح خوشبین می باید .

من از ستایشگران حقیقت پسندان خوشبین هستم یا آنکه میخواهم باشم . رفیع را به این گروه اخیر منسوب میدانم . چون مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

است از رحمت خدا نومید نمی شود. وچون افغان است به اندیشهٔ ناکامی تن در نمی دهد. اکثر اشعار وی به پیام پیروزی به مقطع میرسد و پایان شب سیاه را سپید می سازد. میگوید:....

زه باوري یم چې دا کېږي
او دېر ژر کېږي....

روحیهٔ این باور در اکثر اشعار رفیع نمایان است وچنان مینماید که میترسد مبادا خوانندهٔ خود را بتاریکی مناظرمصیبت ملی برده باشد ومی شتابد که شمعی از امید بافروزد و اورا برو شنی های پیروزی برآلام رهبر شود. من مسرورهستم که خود را بااین شاعر جوان ملی باهمه ناتوانی و پیری همنوا می یابم:

آن کشور بامی که خراسان جهان بود
از شامت بد یکدو دمی تیره چو شام است

ایندم چو خسوفیست که تاچشم زنی، باز
خورشید ببینی که فرا از لب بام است

امید من آنست که نومید نگردی
زیراک چو نومید شدی کار تمام است

در پارچهٔ زیبای د «آزادۍ شپې» نیز روح آرزومند شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

چون سپیدهٔ امید در افق تیرهٔ حوادث سیاه و شوم تبسم میکند و بر هنگامه های هولناک می خندد و از پیروزی روشنائی بر ظلمت و غلبهٔ حق بر باطل نوید میدهد .

هنگامیکه من این پارچه را خواندم پنداشتم برمزار شهیدی ایستاده ام که از خاك او گل سرخ روییده است و سکوت ژرف مرا به ثنا و درود وامیدارد . ربط این احساس روحی با شعر از مجهولات است و آنرا باید در ورای بینش و دانش خویش جستجو کنیم . آیا می توانیم به این سؤال که « رابطهٔ آب وگوهر چیست؟» پاسخ بگوئیم؟ ! شاید دردی که دل مرا فرامیگیرد و رنجی که روح مرا می آزارد زادهٔ حزن و سوگ نیست واحساس حقیقتی است که بر سعادت و شهامت آن شهید کرامت که رفیع در بارهٔ وی سخن میکند ، رشک می برم :

د شهید وینه به رنګونه راوړي
د امید ګلان به وغــوړيږي

یاآنکه می پندارم در پهلوی آرزوی راستین خویش ایستاده ام ، خواستهٔ بهین خود را می بینم و در برابر آمال آفرین خویش جا گرفته ام امّا نمیتوانم بر آن برسم . چندانکه دامن آرزوها وامیدها دراز میگردد دست من کوتاه میشود زیراهنوز زنده هستم وبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شکسته بال پریده در فضائیکه پهنای آن خلای میان زندگی ومرگ است پر افشان میکوشم این جوتهی را بانفس های آخرین خویش پُر کنم و ذره های خاک را با منقار پریدهٔ خویش ببوسم.

این شعر مانند اکثر اشعار رفیع از سلاست و روانی بهره منداست و رشتهٔ آن گره ندارد بدرستیکه:

آب بود معنیٔ روشن کلیم
خوب اگر بسته شود گوهر است

اکثر شعرای زبان پښتو در عصریکه من به آن تعلق داشته ام شاعران طبیعی بوده و هستند.

این گفته تا حد زیادی در بارهٔ شعرای عالم و ادیب پشتو شعرائیکه کمتر سواد داشته ویا بیسواد بوده اند درست است. در گروه اول سخن آفرین آفرین سخن گل پاچا الفت و در گروه دوم شاعر مست و ملنگ ملنگ جان را میتوان مثال اعلی خواند. شعر رفیع نیز از تکلف آزاد است وطبع او را می شاید خداداد قلم داد.

داوګړي وبرکړي خدایه!

عبدالرحمن پژواک

مه/ ۱۹۸۵ واشنګتن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد صدیق پسرلي لیکنه:

اورونه او ویرونه

د روان جهاد په دوران کښې که شاؤ لمو توري ټوپک ته لاس او سینې یې د ملحد دښمن مرمیو ته ډال کړې، د قلم خاوندان هم دوېره بې تفاوته نه دي پاتې شوي. په زرګونو شعرونه، مقالې او پر سلګونو رسالې او کتابونه د جهاد پر ارتباط ولیکل شول چې یوه لویه برخه ممکن خپره شوې هم وي. د چاپ شویو آثارو په اعتبار دا ویلای شو چې د نن پرون ادبیات به مو راتلونکو نمانو کښې په ګوښې تله تلل کېږي لکه څرنګه چې له یوه ډېر ستومانونکي تاریخي پړاو څخه عملاً تېرېږو دغه شان ادبیات هم په بله مرحله کښې دي.

هره دوره ډېر آثار او ادبیات منځ ته راوړي چې ځینې یې د کمیت او کیفیت له مخې ډېر غني وي. تر اوسه خو اوسنۍ دوره د کمیت په لحاظ ډېره د توجه وړ ده او د اوچت کیفیت له پلوه هم د ګوتو د شمېر آثار په لاس راغلي دي چې یو یې هم دغه د محترم ورور حاجي حبیب الله رفیع صاحب د جلا دي شعرونو مجموعه ده چې د «اورونه او ویرونه» په نوم خپره شوې ده. رفیع صاحب

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو تکړه لیکوال – بنه محقق او حساس شاعر دی، چې پښتنه کلوي
ته يې ضرورت نشته او لنډ به یې د کتاب پاڼې سره ولړوو.

«اوروړنه او ویرونه» په دوه سوه دوو مخونو کښې په وړه
قطع په دې ورو ورسیتیو ورځو کښې چاپ شوی دی. کتاب د اشعارو
د نوعیت په لحاظ پنځه برخې دی: نظمونه، آزاد شعرونه، قصیدې،
غزلې او څلورېځي.

دده دا اثر هم ددوی د نورو آثارو په څېر خوندور او
ارزښتناک دی. ډېر پاخه نظمونه او نازک خیالونه یې په مختلفو
قالبونو کښې ځای کړي دي. کې یې د «لمر څېره» او د «وینو بهیر»
د پخوالي معیار وګڼو نو د «ژوبن ترانه» او قطعات یې له ډېرو
ښو ظنزونو ډک دي او په الفاظو یې هم ښې لوبې ورسره کړې دي.

د کتاب سریزه ډېره خوږه ده، د غوا یې د الې څوکې د ناڅاپي
پلېښې ښه عکاسي یې کړې ده، یعنې هم مطلب ښه جوت شوی دی، هم د
نثر خوږوالی او جمله بندي په ځانګړې ډول او سبک سړی ځانته
متوجه کوي.

آزاد نظمونه یې هم تر ډېره حده کامیاب دي، د جهاد
مسأله هغه هم په آزاد او نوي شعر د هر چا کار نه دی، د ښاغلي رفیع
غوندې تکړه ادیب پکښې خوند او رنګ پیدا کولای شي.

د ښاغلي محمد روحاني رویا لیکنه:

اورونه او ویرونه

روان سپیڅلی جهاد هومره چې غمونه او زخمونه لري هومره خوښۍ او بریالیتوبونه لري، هومره چې توري او ډالونه لري، هومره قلم او کتابونه لري. په هیواد کښې د یرغلګرو د اورونو اورول او دیوه ملت هستي لوټول او انسان وژل د هر انسان زړه ږړوي او د دې خونړۍ فاجعې تریخ یاد به د تل له پاره په سرو وینو د تاریخ په تندي پاتې وي. خو هغسې چې تاریخ تل مخ پر وړاندې ځي او دنیا بدلون مومي د افغان ملت توري هم لا په ځلیدو شوې لر او بر نر او ښځه را پاڅېدل او ملي پاڅونونه او غورځنګونه یې پیل او رامنځ ته کړل او په ټول افغانستان کښې یو ستر انقلاب د بشپړ خلاصون له پاره دادی مخ په وړاندې ځي او بشپړ ډاډ دی چې زموږ د سپیڅلي ایمان په مرسته به خپل د ګران هیواد استقلال بیا تر لاسه کړو.

د افغانستان د ملت بریالیتوبونه یوازې په تورو جبهو او جګړو ندي ولاړ، بلکي قلمي جهاد، علمي، ادبي او هنري هلې ځلې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره مل دی. دا له هغو ځلېدونکو بریالیتوبونو څخه دي چې زمونږ درنو لیکوالو، شاعرانو، ادیبانو او هنرمندانو خپل ګران ملت ته وړاندې کړي، خپلو هر اړخیزو هڅو ته په پوره حوصلې سره دوام ورکوي او په روان سپېڅلي جهاد کښې پوره ونډه اخلي.

«اوروڼه او ویرونه» هم یوه بریالۍ ونډه ده، د شعرونو په نهه پورې مجموعه ده، د تېرو اوو غملړلو کلونو محصول ده. «اوروڼه او ویروڼه» د چا اثر دی؟

..... وایي چې په ۱۹۴۴ کال کښې الماني فاشیستانو پاریس نیولی و، نومیالی نقاش او انځورګر «پیکاسو» هم په پاریس کښې کار او ژوند کاوه. یو شمېر صاحب منصبان دده نندارتون ته ورتلل او دده د آثارو ننداره یې کوله. «پیکاسو» بر هم هر یوه ته د «ګرانیکا» تابلو ور ښودله (ګرانیکا د اسپانیې یو ښار دی چې آلماني یرغلګرو بیخي وران کړی او له منځه وړی و). یوه ورځ د ګزمې یو صاحب منصب نندارتون ته ورغی او د «ګرانیکا» تابلو ته یې پام شو، نو له پیکاسو څخه یې پوښتنه وکړه: «آیا دا ستا اثر دی؟» او پیکاسو ځواب ورکې: «نه! دا ستاسو اثر دی!»

«اوروڼه او ویرونه» هم هغه تابلو ده چې د روسانو د یرغل او ورانکاریو آثار پکښې پراته دي، د هېواد لوړ شاعر، ادیب او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوال حبیب الله رفیع د اآثار دخپل لوړ هنرمندانه ذوق په مرسته راټول کړي دي ، د خپل خوږين زړه دردونه او سوي غږ انګازې يې ورسره مل کړي او يوه ښکلې مجموعه چې انسان ته امید ورو بخښي او دېرې زړې ، ترې جوړه شوې ده .

دا مجموعه " د دین او د وطن د لارې د سلهاؤ زړوسپېڅلو شهیدانو په نوم " ورپاندې شوې . د " اور " او " وير " داستان تر عنوان لاندې دغوايي د اوومې نېټې ورځ يې پکښې ترسیم کړې ، په دې داستان کښې لوستونکی لاس نیولی د کابل په ښار ګرځوي او د کمونستانو بې رحمي ، ناروا او هېواد پلورنه تکي په تکي ورته شمېري . او په پای کښې زړې ورکوي چې : " زموږ د مېړنی ملت ایمان داسې راکوي چې د ښمن ته به امان ونه کړي . "

دا مجموعه په پنځو برخو وېشله شوې : " لطيفه " ، " آزاد شعره " ، " قصيدې " ، " غزلې " او " ټوټې " پکښې رانغاړل شوي دي ، دا کتاب د مهاجرت په شرایطو کښې د " امان کتاب " پنځم توک دی ، او ښکلی چاپ شوی او د ښاغلي شاه محمود پتنګ خطاطي هم د یادولو وړ ده چې کتاب ته يې خاصه رنګيني ور په برخه کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو! دا بنکلی مجموعه د لوستلو ده ، د ساتلو ده او د وېشلو ده ، دا مجموعه ولولئ ، د شاعر د شعري ولولو او حقیقي جذبو سره شریک شئ .

موږ هیله من یوچې د سپېڅلي جهاد پانګې به لا پراخې او وړانګې بر لا خورې کېږي . د ادب مینه وال د ښاغلي حبیب الله رفیع د نورو علمي او ادبي وړانګو د رسېدو په تمه شپې شمېري.

روحاني

نیویارک ۱۹۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلی شهرت ننګیال لیکنه

"سکروټې" "اوروونه" "شول او" "ویرونه"

کوم "سکروټې" چې له نن نه ۱۸ کاله د محمد رفیع صاحب هغه وخت چې د خلق منډوړ ګوند د ودکا په بد مستئ کښې د کمونیزم بې سر او تاله ساز ته نڅا پیل کړې وه بلې کړې وې نن اوروونه ګرځیدلي چې لمبې یې له تېرو اتو کلونو راهیسې په غرغړو دي .

هو سکروټې د رفیع صاحب لومړنی چاپي اثر او شعري مجموعه ده چې د لومړي ځل له پاره یې د مطبوعاتو پر آسمان د هوشدار او د خطر زنګ په توګه هغه وخت د تېرو ځان بايللو رژیمونو د بې بصیرته او بې عزوره په تیاره کښې د روسي کمونیزم استعماري فعالیت د "خلق" په نامه پیل شو ، وځلولې او بیا یې له پنځوس ټوکو زیات ځانګړې آثار او په سوونو مقالې ولیکلې او خپرې کړې .

او بیا چې هیواد د کمونیزم برېښو او وحشي روسانو وران کړ ، ویې سوځاوه او ښکلې شنې دړې یې تاڼکونو غوبل او بمونو وسوځولې "سکروټې" بیا ژبغړانده شوې ، د مقاومت اوروونه شول او ورسره ویرونه هم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو! حساس شاعر نه یوازې د ټولنې عیني او ذهني زېږنده شرایطو او چاپېریال نه الهام اخلي او انځوروي یې بلکه وړاندې او وروسته هم په ژوره نظر ګوري "تېر یادونه" هېڅ و تر نه پرېږدي او د راتلونکي انځور کوي او تابیا . . .

رفیع صاحب د خپلې اوږدې ځلاندې ادبي او مطبوعاتي سابقې په لړ کښې د فولکلور، ادب، تاریخ څېړنې، کتاب ښودنې او د ادب پر تحقیقي او تخلیقي ډېر په زړه پورې، ښکلي او رنګا رنګ ټولګې تالان ټولې دي چې د هېواد ادبي، تاریخي، او تحقیقي خپرونې، جراید، ورځپاڼې، مجلې کالنۍ پرې ډکې دي او ګواه.

خو د ښاغلی رفیع په جهادي لیکنو، څېړنو، ټوټو او اشعارو کښې چې کوم سوز، کوم خوند او کوم کیف پروت دی هغه د جهاد د ورځنې پراخه جبهې پوخ سنګر ګڼلی شي او ښیا وړې مورچل - او له دغه جبهې او دغه سنګر څخه د دین او وطن د دښمنانو ډېر کاري ګوزارونه خوړلي او لا خوري به یې.

"اوړونه او وېرونه" د محترم رفیع د جهادي اشعارو رنګینه ګېډۍ ده چې د "تصویر"، "انجام"، "زندان"، "د وینو بهیر"، "د شمال له خوا شمال دی" له ښایسته او زړه وړونکو ټولګو نه جوړه شوې ده. دغه ګېډۍ د شعر د هرې څانګې لکه آزاد شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم ، غزل ، قطعو او قصیدو له رنګینو ګلانو ترکیب موندلی دی، او بیا د دې ګیډۍ هره یوه ګل: « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » ، « د شمال له خوا شمال دی » بیل-بیل په ځانګړې توګه د چاپ یوه ښایسته او موزونه لاس ته لوېدلې چې دغه شمېر رفیع صاحب په یوه وار شپږ ارځښتمن او معیاري آثار د جهاد مطبوعاتي ټولنه تر ورغوونځولي دي .

محترم رفیع صاحب چې پر « اوروښه او ویروښه » کومه عالمانه او دیوه ځانګړي آهنګ لرونکي نثر مقدمه لیکلې ده ، سربېره پر دي چې دیوه نوي ادبي او خوندور نثري سبک لاره یې پرانستلې ده ، یو مستند او ځانګړی تاریخ هم ګڼل شي . او زما پیشنهاد دادی چې د دغه خوا به ادبي نثر مقدمه نوره هم وغځوي ، او د اوروښو ، ویروښو ، وینو او ویرې دغه رښتینې داستان نور هم پسې اوږد کا او ځانګړی تاریخ .

« اوروښه او ویروښه » ، « تصویر » ، « انجام » ، « د وینو بهیر » ، « زندان » او « د شمال له خوا شمال دی » آثار وکښې د رفیع صاحب مذهبي ټینګه عقیده ، وطن دوستي ، بې آلایشه درونه شخصیت ، ادبي قدرت او د زړه سوز او درد خپله ځان څرګندوي ، داسې چې بیا د چا د تهمت ، حسد ، ناوړه او ناروا تبلیغاتو په پرده کښې نشي پټېدلی .

لوی څښتن تعالی دې ده ته نور هم توفیق، صحت او اوږد عمر ورپه برخه کاندې چې د خپل مؤمن، مجاهد او ننګیال اولس د جهاد حماسې او کارنامې وکاږي او انځور او د خپلو ادبي او فرهنګي ارزښتا خدمتونو لړۍ نوره هم وغځوي.

ومن الله التوفیق

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نباغلي عبدالباري جهاني وينا ؛

منظوم ليك

ما د پښتو د خوږ ژبي شاعر ګران ورور « جهاني » په نوم امريکې ته « اوروونه او ويروونه » ورلېږلي وو او د خط د نه رالېږلو ګيله هم ورسره . او دوی هم مهرباني کړې وه زما ليک ته يې ځواب او زما ګيلې ته يې منظوم غبرګون رالېږلی ؤ . دا غبرګون د « اوروونه او ويروونه » په باب ؤ نو ځکه يې دلته سره لولو ؛

***

زړه ته راتېره ګيله منم آشنا
ستا له خوږو - خوږو ګيلو ځار ځم
ستا له سپېڅلو اوښکو قربان
ستا له ويرجنو ترانو ځار ځم

ستا د اوروونو او ويروونو بهير
نه سوځولی ، ژړولی يمه
ستا د تودو ويرجنو چيغو آواز
له درانه خوبه پاڅولی يمه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته باوري يې چې دا سرې وينې به
نن کړ سباوي چېرته رنګې راوړي
د آزادۍ دناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوړي

ما د هلمند سره د حال په ژبه
کيسې د فتحې د جشنونو کړې
ماې ليدلي دي ياغي خوبونه
ما سلسلې د تعبيرونو کړې

ته وايې مه غواړه له مانه مستي
ژوندی جهان دی تو پانو ځپلی
ستا څنګ هېر دی د پايزيب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کورګی وهلی

مالا پخوا دا خزانې قافلې
د خپل ژوندون پر منزل وا ړولې
هېرې مې کړه ته تول د څوانۍ يادونه
هيلې مې هم ټولې نابنا دې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یو ناکامه نابلده سفر
د پردو غېږې ته راوړې یمه
دلته پو ښتنه د دردونو نسته
نه بې دردیو ګونګی کړې یمه

زما د احساس په تال کښې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نه دي
زما د ګونګی ژبې خاموشې چیغې
دلته د چا د پوهېدلو نه دي

دلته یوې رڼلینې کړېکې سره
د تزویرو یو جهان وخوځېږي
چا به لا سترګې د پولې نه وي
دلته زړګوټي او ښکې وبهېږي

نه یو پردیس یو نا امیده شاعر
زما اسویلې د آورېدلو نه دي
نه د نصیب ښکارې ویشلې مرغه
نورمې وزر د الوتلو نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د خیالونو دنیا ونړیږده
خو جهاني نړۍ جهان پاته دی
زما د آرزو پسرلی ورځیږدی
نړۍ نسیم نړۍ باغوان پاتې دی

نړه ته را تېره کیله منه آشنا!
ستا له خوږو - خوږو ګیلو ځار کړم!
ستاله سپیڅلو اسویلیو قربان
ستا له ویرجنو ترانو ځار کړم!

عبدالباري جهاني
واشنګټن
۱۹۸۵/۳/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلي شیخ نورعلي نور وینا :

برېښ

زما ګران دوست شیخ نورعلي نور چې د پښتو حساس او دردمن شاعر او زموږ له خواخوږو انصارو څخه دی ، تل د افغانستان په ویښ او ښکلي تورو او له موږ سره همرازي کوي . لاندینی آزاد نظم ده د « اورونه او ویرونه » په ارتباط ویلی او رالېږلی ، که څه هم زه یې له شاعرانه مبالغو او اغراق سره موافق نه یم خو دده د مینې او اخلاص له امله یې دلته راوړم !

***

د پښتو ځلنده نمر دی

سمندر دی

داد علم

خزانه ده

فرزانه ده

یو کلتور دی

مناره ده دادب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ظلمت تورو تيارو لره

رڼا ده

يو برېښنا ده

هغه څرکه، هغه «برېښ» دی

چې وحشت هم

ترې وحشت خوري

***

د ادب د آسمان ستوری

رهنما

د ګمراهانو

لار ښود

د عالمانو

د ده ژوندیو فلسفه ده

يو ښېرېدونکی لټون دی

تجربه ده

انقلاب دی

زلزله ده

د وحدت یوه نعره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو استاد دی

يو پوهاند دی

يو جهان دی

يوه پانړه د تاريخ ده

* * *

يو دردمند عوږندې انسان دی

يو بلبل دی

د خزان وهلي

ګلستان بلبل

کوي فرياد

څو د هغو ګلونو

چې :

بې موسمه دي خزان وهلي

هغه ګلونه

چې يې تود باد هم ليدلی نه وُ

نن پرې اوروونه

له آسمانه اوري

هغه غوټۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سبا نسیم

هم لا شګل کړې نه وي

نن د وحشت

پنجو کښې دل شوي

پاڼې - پاڼې شوي

ذره - ذره شوي

* * *

دا د افسوس

نغمه چې اورمه زه

د سوز او درده ډکه

دغه د چا د زړه د کومې آواز

چې مې تر غوږه راځي

د چا آواز دی دا

څرنګه ساز دی دا

که سمندر

په غورځنګونو باندې سر دی

که آسمان جوش کښې راغلی دی غرمبیږي

دا څه آورمه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه دي ؟
دا د ښکارې ترانه ده
چې عزیزي
د تورخم نه پورې غاړه
د افغانستان
د دنګو غرونو په سر
خو :
دا ترانه د چا ده
دا سې له سوز نه ډکه
په آوریدو یې
چې کائینات
دا سې جوته وخوړه
هن :
دا خو د "بریښ" نغمه ده
چې پرې د غزه څوکه کښې
څو مجاهد
څپل خوږ من نړه تر
دلاسه ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوې شومه

دا د سوزه ډکه

د « رفیع » نغمه ده !

شیخ نورعلی نور

بهادر کلي - پېښور

۸۴/۵/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې :

د اور او وير داستان

ورځې او شپې د زمان تسپې دي ، له همدې ورځو نه هفتې او مياشتې جوړېږي او کلونه او پېړۍ ، موږ د همدې شپو او ورځو په وسيله د زمان بدلون شمېرو او د تاريخ يون .

د ۱۳۵۷ کال د غوايي اومه نېټه هم د زمان د ناپايه سمندر په غېږ کښې يوه ورځ وه او يوه د شمېرلو مهره . د دې ورځې لمر د سر وهلو په وخت سره بڼه درلوده او خونړۍ ؛ چې د افغان په هسک کښې يې د يوې « سرې ورځې » ښکارندويي کوله او زموږ په «پلټه‌ليک» کښې يې د يوې تورې ورځې څرګندويي .

لمر هسک راغلى و خو نېژې هسک ، د سهار کارونه نوي پيل شوي وو او دفترونه نوي پرانستلي . د کابل ښار په شوحسکرۍ قشلو کښې د ماشينګنو ډزو او بيا د ټانکونو غورهار د عسکري آرامې فضاء سکوت مات کړ او ددې منظم نظام نظم يې ګډوډ . . .

د هيواد پالو افسرانو تر سيلو ګولۍ ووتلې او د څرخې پله د زغورو قواو له او سپينزې کلا نه د ټانکونو بهير را روان شو ، د بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاني حصار ته اور ورته کړ شو او د «ملي دفاع» د وزارت نره د « ۸۱۵ » نومره ټانګ ګولۍ سورى کړ . .

راډيو افغانستان غوړمبنده خپرونه نوې پيل کړې وه ، دوې دري سندرې يې نوې خلاصې کړې وې چې ټانګونه پرې ورننوتل او د « عزيبند » امريې ورکړ ، د خوبنده تغمې غلې شوې او د راډيو په څپو يو وېرمن سکوت خور .

ارګ تر اور لاندې ونيول شو ، مغرور « داؤد خان » د خپلو بې کفايته ملګرو په حلقه کښې بې تدبيره شو . هرې خواته يې هڅې وکړې خو هڅوک يې د « زارستان » په وخت په کار نه شول او هيڅ د اميد لوری يې ونه موند ، هڅې يې بې ګټې شوې او تګلوری يې بې نتيجې .

زه له تېر ماښام راسې خواشينی وم ، ځکه په همدې شپه د هېواد يو مشهور ليکوال مړ و او يو پياوړی اديب ؛ د هېواد نامتو قلمي څېره محمد ارسلان « سليمي » بشيم ؛ زه پر هاغه سهار ددې ليکوال په جنازه تللی وم ، د ماسپښين دوې دوې نيمې بجې وې چې بېرته ښار ته راغبرګ شوم ، « ميرويس ميدان » ته چې را ورسېدم د وضعې اکر بکر بدل ښکارېدل ، ټکسي وانانو په تېرو خبرې کولې خو يوه ټکسي وان را واخيستلم ، د پولي تخنيک په څنګ کښې ټانګونه ولاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، نه ډېر وېرې شوی وم، په بیړه مې ځان کوټه ته راورساو،
کوټه چې ولاړم د ورور مور په وارخطایی راته وویل:
«کوډتا شوې؟» ما په ډاډمنه لهجه ورته وویل: «چا کړې؟
څوک کوډتا کولی شي؟» هغې وویل: «وایي خلقیانو کوډتا کړې!
دا دي راډیو خبرې نه کوي! ...» او راډیو مې یې مخې ته
کېښوده، د راډیو پیچونه مې تاو را تاو کړل هغه نه غږېده،
دوږخې درې بجې به شوې وې، دمون کوټه د «باغ بالا» د لوړغره
په لمنه کښې وه، پر تخت بام کښېناستم، ډوډۍ یې راوړه، اشتها
مې سوځېدلې وه، وارخطا شوی وم، خړې وږه خوړلی شول، ډه
ډماسي غلی او رنګ الوتلی پر څوکۍ ناست وم چې دوې جیټ الوتکې
رابنکاره شوې، په کابل بنارېې دوره ووهله او بیا یې د «خواجه رواش»
په هوایي ډګر بمونه و اورول او د الوتکو «الوت کوربه» یې ورانه
کړه، ما دا هر څه په غوږېدلو سترګو لیدل او د بت غونډې
ورته ناست وم.

د الوتکو د الوتنې چټکې شوې، ارګ هم بمباري شو، په قرغه
او قوای مرکز هم بمباري وشوه او په نور بنار هم.

لوړ مان نیکړ و، له کوره راووتم، «پروان مېنې» ته را بنکته
شوم، هلته مې د یو دوست کور و، هغه د راډیو افغانستان مامور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ؤ، دی هم په کور کښې رنګ الوتلی او زبېښلی ناست ؤ، د پښتو پوښتنه مې ترې وکړه، ویل: «عسکري کودتا شوې، په پاو باندې دوولس بجو راډیو محاصره شوه او موږ یې ترې را وایستلو!».

د ماښام خپړه راخورېدونکې وه چې د دوست له کوره مې راووتم او د "باغ بالا" په لور پلې را روان شوم، د "بهارستان سینما،" په مخه کښې چپ‌ـــــرتي روان ؤم د خلکو ګڼه ګونړه نه وه، هیڅوک نه ښکارېدل، ټول خلک په کورو ننوتلي وو، د سینما په مخه کښې یو خیرن پیرن هلک ولاړ ؤ، خړې جامې یې اغوستې او یو خپرشادر یې په اوږه ؤ، غږ یې راته وکې: «مه راځه!»، نه وړ روان ؤم، رامنډه یې کړه، په وحشت یې غږ راته وکړ خوله مې هم بې اختیاره لاس وروړاوه، بېرته یې ژر پرېښودم او ترې روان شوم له روانېدو سره پوه شوم چې د «خلقي ځوان» ؤ چې ددوی د ناروا قدرت له پیل سره دوحشت د تمرین قومانده ورکړه شوې وه.

بېرته چې کور ته راورسېدم په راډیو کښې مستې نغمې پیل شوې وې، همدا نغمې موږ د ۱۳۵۲ کال د چنګابښ په شپږم ويشتم سهار هم اورېدلې وې، څو هغه وخت ډېرې خوندورې او خوږې وې او نن ډېرې دردوونکې او ویرمنې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شیبې وروسته راډیو د خونړۍ او وحشیانه کودتا بریالیتوب اعلان کړ او د «خلق» هغه رټل شوې کلمه یې چې زموږ په غوږونو او راډیو کښې یې ځای نه درلود په وار - وار لاندې باندې کړه .

د توپونو ډزې او د الوتکو بمباري همداسې روانه وه ، پر آسمان هم له ماښام سره توره وریځې راخورې شوې وې او د ویرجامې یې اغوستې وې ، لاندې د توپونو غورمبهار ، په هوا کښې د الوتکو غورهار او د بمونو کړسهار ؤ او په هسک کښې تونده برېښنا اوتنا ، شپه یې ډېره مهیبه او ویروونکې کړې وه ، چا له ویرې خوب ونه کړای شو او په همدې شپه آسمان زموږ د بدحالی او بدبختۍ په بیل وژړل ، ډېر یې وژړل او د باران په جامه کښې یې له شمېره وتلې اوښکې توی کړې .

سهار تر د ارګ د لوی «ګنټه ګر برج» د زنګی ساعت غږ غلی شوی ؤ ، هغه کلنګ چې ساعت په ساعت یې شمېرلې زنګونه وهل ، له کاره لویدلی ؤ ، د ګړۍ عقربونو نور دقیقې او ساعتونه نه شمېرل او دوی د تل له پاره د آزاد افغانستان د آزادۍ وروستۍ شیبې ثبت کړې وې او ځای پر ځای پرې دریدلی وو ، د غلامانو د الوتکې بم ددې برج یوه برخه نړولې وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارګ د شرقي دروازې د پاسه لوی ، لوړ دريې رنګه د آزادۍ بيرغ چې هر سهار به يې د لمر زرينو وړانګو سلامي کوله ، د وحشت له ګوزار سره را نسکور شوی و ، د دروازې د پاسه يې په نيم څوړنده ډول د وير رپا کوله او د خپلواک افغانستان د استقلال وير يې تمثيلاوه .

« داؤدخان » چې په افغانستان کښې يې د روسانو د رختې کولو لويه ګناه په غاړه وه ، ټوله شپه د روس له غلامانو سره جنګيدلی و ، د « تسليم ، - تسليم ! » چيغو ته يې په ګوليو ځواب ورکړی و ، په زرهاوو ګولۍ يې ويشتلې وې او بيا يې د خپلو ګناهونو کفاره په خپلو وينو وينځلې او د سهار له رڼا سره يې سينه غلبيل - غلبيل وه او په خپلو وينو کښې لړ ند پروت .

دا په افغانستان کښې د اور او وينو د داستان پيل و ، ورپسې دلويو ويرونو او ملي بد بختيو لوی بهير .

خلقيانو دې غلامانو او تيره خورو ته روسانو د وحشت قوماندہ ورکړه او دوی هم نوې - نوې وحشت ته لاس وغځاوه . د کورونو لټول او لوټل ، د عقيدو پلټل ، د ديندارو او هيوادپالو کسانو نيول او وژل ، د عزت د کسانو سپکول او تحقيرول ، د مالونو ، جايدادونو او شتمنيو ضبطول ، د زړو د بنمنيو تازه کول او د نويو د بنمنيو پيدا کول هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ته په شک او سپکه کتل او د هرې ودانۍ ورانول يې پيل کړل .

مغرورو خو بې مايې خلقيانو هر يوه يې دا حق درلود چې هر څوموره کسان يې پوښتنې ووژني او په خلکو چپه ميچنۍ وګرځوي د وحشت او انسان وژنې مسابقه پيل شوه ، هر يوه کمونست به هڅه کوله چې تر بل زيات ووژني او له دې لارې ګوندي ترې پټ تر لاسه کړي او د چټک پرمختګ سند .

خاين تره کي به په راډيو يي او تلويزيوني وينا ؤ کښې ويل کاوه : « چې په ملکي کښې له علاقه دار نه نيولې بيا تر ما او په عسکري کښې له دلګي مشر نه نيولې بيا تر ما ټول خلقيان په کار و ګومارل شوي » او بيا به يې ورته ويل چې : « دا نوی موندلی موټر په سل ميله کښې دوه سوه ميله وزغلوئ ! لارې درته آزادې دي ! » .

هو ! دوی د ناروا قدرت دا موټر په زرهاؤ ميله کښې وزغلاوه او هر څه يې پرې برباد کړل او په خپله يې د اقتدار د موټر پرزې هم ذرې ـ ذرې .

د خلقيانو په دستور د دهمزنګ د زندان او د ټولو ولاياتو د جنايي بنديانو د زندانونو ورونه پرانستل شول ، د جانيانو او قاتلانو دوسيې وسوځولې شوې او بيا يې دوی ټول خوشې کړل او له ځان سره يې تنظيم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوږخي په جهنمي زندان چې داؤد خان جوړ کړی وُ
دهغه د کودتې په پاتې عمر افتتاح شو او ډکښې واچول شول
او وريسي يې د « هل من مزيد » خوله خلاصه کړه او په لس هاؤ
زره افغانان يې تر ستونې تېر کړل ؛ زندانيانو په جهنمي حالاتو
کښې ژوند کاوه او هره شپه به په لسهاؤ تنه تري ايستل کېدل ،
په تورو موټرو کښې به « پوليګون » (وژل ځای) ته وړل کېدل
او لاس تړلي به د ماشيګنو نښه ګرځېدل ، په هر ولايت او هره
اولسوالۍ کښې زندانونه ډک شول او پوليګونونه جوړ .

د آزاد او آرام وطن هره خوا وحشت ونيوله او وژلو،
اور ونيوله او وير ، وينو ونيوله او ويرې .

د روسانو د سنجش په خلاف افغانانو د خلقيانو وحشت
نه يوازې دا چې عملي نه کړل بلکه را ويښ يې کړل ، راولاړ يې
کړل ، راوې پاروړل ، راغونډ يې کړل ، را لښکري يې کړل او بيا پر
له پسې د هېواد په بېلا بېلو برخو کښې قيامونه پيل شول او پاڅونونه
حملې پيل شوې او بريدونه ، جهاد پيل شو او د حق او باطل خونړۍ
جګړه .

څومره چې وحشت زيات شو ، هومره مقاومت زيات شو
او څومره چې تېری زيات شو ، هومره مقدس دفاع پياوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هیواد هر دیوال او کنډو سنګر شو او د هیواد هر بچی سپاهي او عسکر.

مغرورو خلقیانو درانه او د ایمان پاخه سوکوته وخوړل، په سپینه ورځ عسکري او ملکي ولاړ بد بڼي ورته وشوې، دوی په بې رحمۍ وکوټلې خو هغه په بېړه دېرې شوې او خوړې او په پای کښې د قیام سنګرونه دومره ډېر شول چې تر وس تېر شو د هغه ګټونو.

روسانو خلقیانو ته بې توله مهلکې وسلې را ماتې کړې خو خلکو په ټنش لاس ماتې او له خلقیانو نه پاتې کړې، له دې بې ایمانو نه یې د ایمان په زور ونیولې او د هډوی په وسلو یې ورسره جهاد نود کې.

د افغانستان د ایماندارو او مېړنیو خلکو د قهر د توپان په څپو کښې مغرور خلقیان را نسکور شول، تس نس شول او خبر یې دې ته ورسېده چې په خپل منځ کښې سره ولوېدل، پرچمیان یې سره وشړل، نابغه استاد(!) تره کی د خپل وفادار شاګرد په لاس باد روان او د دوزخ ژورې کندې تر ور روان شو، خاین امین د سقوط په پوله ولاړ ؤ، د اولس د قهر سره اور تر را لویدونکی ؤ چې روسان په وارخطایۍ سره را میدان ته شول، دی یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژر ددې او ر خوراک کې خو خپل نار و ا قدرت يې د «لوئې تيزي» په وسيله و ر غوره او د شلمې پيړۍ شاه شجاع ببرک شا يې د ښکارې زرک په توګه تخت نشين کړ او رئيس جمهور (؟). روسانو سل زر کسيز سور او نه ماتېدونکی (؟) پوځ راووست او بې شمېره وسلې، بمونه او الوتکې . دوی نور افغانستان اشغال شوی وګاڼه او د افغانانو قيام او مقاومت ختم شوی .

پر هيواد باندې يو ځل بيا تر تورپان وړاندې چوپتيا خوره شوه خو ډېر ژر، د روسانو تر راتلو څو هفتې وروسته په کندهار ښار او هرات ښار کښې د «الله اکبر» ملکوتي غږ دا سکوت مات کړ، خلکو پاڅون وکړ او د ۱۳۵۸ کال د کب په دريمه نېټه د «الله اکبر» د باعظمته غږ سره په کابل ښار کښې هم عمومي پاڅون وشو او ملي قيام د ۱۳۵۹ کال په پيل کښې روښنفکري قيامونه پيل شول او پوهنتونو ، ښوونو او زلمو تش لاس سينې ټوپکونو ته ډال کړې ، استعماري ښوونې او روزنې ته يې لته ورکړه او حتی د وړکتون ماشومانو هم د روسي شيدو «نه خوړل» اعلان کړل .

د روسانو ددې دوهم پړاويز وحشت نتيجه هم معکوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د قیام په بل شوي اور «تنل»، ددې اور لمبې ورځ په ورځ لا لوړېږي، تو ندېږي او خورېږي او انشاء الله هغه ورځ لرې نه ده چې ددې اور لمبې به د نړۍ دا لوی ښدادي او فرعوني قوت هم لوخړه کړي.

د اور او وینو دا تراژ یدي روانه ده او زموږ ډېرې مادي او معنوي شتمنۍ یې ونغړدلې خو زموږ د اولس پاکې، سرې او تودې وینې ګواهي لي: چې دا وینې به رنګ راوړې او د آزادۍ د ناوې دلاس او پښو نوکرینې به شي.

زموږ د مېړني ملت ایمان ډاډ راکوي چې د ښمن ته به امان ور نه کړي او د تېښتې فرصت ته به یې پرېنږدي.

موږ باوري یو چې زموږ نارلی او وحشي د ښمن به ډېر ژر زموږ له خاورې نه ځي، سرو هلی برو هلی، شرمېدلی او ماتې خوړلی.

* * *

د اور وینو او ویر د بېړونکی داستان زما دڅو ندداستان هم دی، زه هم ددې توپان د یوه کوچني خس په توګه لکه چې تاسو ولوستل له هماغه پیل ځنه له ځایه خوځېدلی یم، بیا می دخوښۍ او آرامۍ شېبه نه ده لیدلې او بیا له دې اور او وینو نه لرې نه یم پاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي .

د دې وحشي توپان څپو کله په کابل کښې ساتلـــم چې د خلقيانو او روسانو تر لاس لاندې ؤ او هر آن يې د عقيدو تلاشي کوله او د کورونو لټول او هره لحظه به يې بېول کـول، وژل او د عقدو تشول؛ کله يې دارالجهاد او تودو سنګرونو ته وردګوته بېولم چې زموږ کلي هم هلته ؤ او د جهاد مرکز، او هلته به د خلقيانو وحشيانه حملې وې، انسان وژنه او د ماشومانو او ښځو د عزو غارونو او سمڅو ته تلل او د کورونو ورانېدل؛ کله به يې د زندان وسپينو پنجرو ته اچولم چې هلته به وهل وو، ټکول وو، برق ورکول او رانـ ـران روحي او جسمي تکليفونه ليدل؛ او کله به يې د مهاجرت په کاروان کښې روان کړم چې کډې وې، ماشومان او ښځې، سر وهلي بر وهلي، در په در، بې سر سيوري او بې خيمې، د صوبه سرحد په ګرميو او د بلوچستان په دښتو کښې.

زه په دې خه باندې شپېږو کلونو کښې په دې دوان بهير کښې که هر څو سرګردان او پريشان شوم خو پښيمان او ستومان نه شوم؛ که په کلي کښې وم يا په بند کښې، زندان کښې وم يا په مهاجرت کښې، د قلم د سنګر نه په څنګ نه شوم، مره شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

به مې له ځان سره محاسبه کوله چې : « تا نن د نورو کارونو ترڅنګ د جهاد په لاره کښې ترڅو ګام اېښی او څه دې کړي دي؟»

په غونډو - منډو ، په شبنامو ، مقالو او خاطرو سربېره چې په دې دوران کښې مې لیکلې ، شعر هم زما د دې دورې یو دایمي ملګری ؤ ، هر وخت به مې دې مارغه د فکر په سر سیوری کاوه او د دې حالاتو په ارتباط به یې یو څه را مېنځ ته کول چې کله به د اسې هم وشول چې هېڅ د لیکلو وخت به مې وه نه موند او بېرته به په ذهن کښې ورک شول ، کله به مې ولیکل د ساتلو ځای به یې نه ؤ چې بیا به مې د خلقي لوټمارانو له وېرې کله د کوټې په چت کښې ځای په ځای کړل او کله به مې په ځمکه کښې ښخ کړل چې په دې سلسله کښې هم یوه برخه رانه ضایع شول .

یو وخت مې چېرته وواهه چې نوی لیک دود (رسم الخط) اختراع کړم ، خپل شعرونه او خاطرات مې پرې ولیکم او که په تلاشه کښې راووتل ورته وایم به چې : « دا ماله یوه زاړه قلمي کتاب نه رانقل کړي چې خط یې لا تر اوسه نه دی پېژندل شوی او په دې امید مې دا نقل ساتلی چې که یو وخت ولوستل شي .» دا کار مې هم وکړ ، مېنځې خط ته ورته لږ څه بدلون ورکړ او هغه مې د ځان لپاره جوړ کړ ، دا خط ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

«فونيميک» بڼه درلوده يعنی حرکاتو او واولونو ته مې هم توري جوړ کړل چې د تورو شمېره يې تر پنځوس اوښتې ده؛ د ليك دود کلي مې بېله وليکله او يادداشتونه مې بيا بېل وليکل؛ يوڅه شعرونه او يادداشتونه مې پرې خوندي کړل خو د «کلي» ساتل يې خطرناك وو نو دا ليك دود مې هم دود نه شو (ددې ليك دود کلي او نمونې مې ساتلې چې په خپلو خاطراتو کښې به پرې مفصلې خبرې وکړم، (انشاء الله تعالى).

څه شعرونه مې چې په ډېر کړاو ساتلي وو ډېر ځل مې ددې خوړو- ورو شعرونو د راغونډولو او چاپولو تکل وکړ او هڅه؛ خو تراوسه يې په چاپولو بريالی نه شوم ځکه زما لاس تش و، خو دچا جيبونه چې ډک وو هغو ته يې د اوښدلو بې همتي نه منله نو دادی تر ننه دا شعرونه چې د جهاد له پاره وو، د مجاهدينو له پاره وو او د جهاد د سنګر له پاره؛ هدا سې ناچاپ پاتې شول او نن يې هم په تش لاس او د مطبعې د مساعدت په هواچاپ ته سپارم او ستاسو لاسونو ته يې در رسوم.

دا شعرونه له ډېرو توغونو وتلي، ډېرې سختۍ يې ليدلې او ډېرې سختۍ مې پرې ليدلې؛ ډېر ضايعات يې ورکړي او ډېرې پارچې يې له منځه تللې خو دا څه چې پاتې دي دا د جهاد د سرمايې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پانګې په توګه دلته خوندي کوم ، کېدای شي ګوندې ددې شعرونو په وسیله زموږ او ستاسې په دې ګډه درد او غم کښې له تاسو درنو لوستونکو سره شریك شم او دې درانه پېښې ته د زغم او د حق د برې په لاره لا ښه اوږه ورکړم .

زه باوري یم چې زما دا شعرونه نه ادبي کیف لري ، نه یې ددې توان موندلی چې د افغانستان د بې ساري تراژیدی یوه کوچنۍ برخه انځور کړي خو په دې لاره یې وړاندې کوم چې دا زما د احساس او ضمیر غږ دی او د افغانستان د ملت په دې سخت شیبو کښې زما د درد او دوک یو کوچنی تصویر ، نوڅکه د ناموزونو او نامربوطو جملو تر څنګ د ښاغلی ایوب صابر خبره یو - یو الهامي بیت هم پکښې شته ، داسې بیتونه چې بې اختیاره مې خولې ته راغلي او په بیړه مې کاغذ ته سپارلي دي ، په دې الهامي بیتونو کښې یې څنې راته یاد دي لکه :

زما قاتله ما چې نن دیل په لاس وژنې
ښکاري ستالاس یې هم تړلی د سبا د پاره

یا :

د وینې تېلو د همت ډېوه مې بله ساتې
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا :

اوښکو! ژاړئ چې له سترګو راجلا شوئ؟
زما کال د بېلتون وشولا خندېږم!

او داسې یو - یو نیم بل بیت هم .

داوو د ملت له تریخ داستان سره مل زما او زما د شعر تریخ داستان هم ! که اوس هم زما شعرونه زما د زړه غږ تاسو ته ورسولای شي او ستاسو د زړه له غږ سره ملتیا ومومي ما د خپل ټول ژوند اجر موندلی دی .

په مینه

حبیب الله رفیع

کوزتاکال ، پېښور

۱۳۶۳/۴/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويه خدايه!

ډکې خوښې راوتلی يم له کوره
اميد ونه مې راوړې د تاکور ته

د افغان په کور د ظلم اور بلېږي
ابراهيم غوندې لوېدلي دي سره اور ته

افغانان خو ستا مخلص بندګان دي
ستا په ډاډ يې ملا تړلې، دوخت زور ته

په خپل فضل، په خپل رحم برى ورکړې
چې شي درس د تاريخ پاتې هر سر زور ته

لويه خدايه! لويه هيله مې سپوره کړې
چې مو سروې په سيلانو کښې تل پور ته

۱۳۵۹/۸/۱۵

بيت الله شريف: مقام ابراهيم عليه السلام

د لمر ښيره

نن د شپې عمر ؤ پای ته رسېدلی
د تیارې په زړه خنجر د رڼا ښخ ؤ
هغه لمر په راختو ؤ په جهان کښې
چې د ټول کون و مکان د مولا خوښ ؤ

د باطل د ژوند دانه په ختمېدو وه
د حق نور په ځلېدو ؤ هره خوا کښې
د ظلمونو د ظلمت په خاتمه کښې
ؤ دنیا ؤ د نظام زېری په دنیا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهالت په مجهول لوري ځي په تېښته
علم ځلنده رڼا را خــــوروله
د تقدیر فیصله شوې وه محکمه
دانسان د ژوند صحنه یې رڼوله

چې انسان ، انسانیت پرې سلامت شي
د سلام او د اسلام د دین آغاز ؤ
چې شکونه او وهمونه ټول مغلوب کړي
په نړۍ کښې دیو پوخ یقین آغاز ؤ

چې ورورې ، برابري انسان ته ورکړي
دیوه داسې پاك آیین مقدمه وه
د ایمان داسې وسله په راوتو وه
چې په ټولو قوتو یې غلبه وه

محمد رسول الله څکه پیدا شو
چې اوږه ورکړي دې نوي قیادت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی بشیر شو، دی نذیر شو ټول بشرته
د بشر مخنیوي وکړه هدایت ته

درود ونه دي پرده دده پر آل وي
سلامونه استوم دده امت ته
ژوندي مونږ ته عقیده او هم جهاد کړ
مسلمان ځکه خوښیږي شهادت ته

۱۳۶۲/۹/۲۶

پېښور، کبابیان

ژړا

فلکه ستا له لاسه ده وژړل، ما وژړل
هغه او دغه، خپل، پردي، دوست او اشنا وژړل
د غم لپاره یې یو ځای هم سره پرېښنبودو
هرڅا جلا، جلا، جلا، جلا، جلا وژړل

۱۳۶۲

جوزا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق کور

«حق»

یو نوم دی ،

یو مفهوم دی ،

یوه وړوکې کلمه ده ؛

خو یو لوی عونډې قوت دی !

ډکښې پروت یو لوی جهان دی !

حق ډېر لوی دی ،

ډېر عظیم دی !

حق ډېر لوړ دی !

له مادې او مادیت نه !

د دنیا له کثافت نه !

* * *

«حق»

یو نور دی ،

یوه رڼا ده ،

یوه وړانګه ده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو لمر دی ،

دا د ختیځ نور جهان پرې منور دی ،

حق ته ګوتې نیول کیږي ؛

خو دا لمر پرې نه پټیږي !

او دا نور کله نوریږي !

* * *

«حق»

یو جسم دی ،

یو ځان دی ،

د معنیٰ یو لوی بدن دی ؛

خو باطل یې لوی دښمن دی !

باطل تل په تیاري دی ؛

ورته جوړې کړي لښکرې ،

ورته بل کاندې اورونه ،

ورته کښېنوي دارونه ،

پرې کوي د ملشینګنو، د بمونو، د توپونو ګوزارونه ؛

خو حق تل لا س ور روان وي :

هسکه غاړه

بې له پاره ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه له داره لري وېره،

نه له اوره پناه کېږي

او نه هيڅ وخت مغلوبېږي !

* * *

«حق»

موجود دی ؛

يو وجود دی ،

له ازله تر ابده ،

تل ژوندی دی ، تل ژوندی دی !

دار ته خېژي ،

خود ا ستوني :

رسۍ نه شي بندولی ،

اور يې نشي سوځولی ؛

د بمونو ، د توپونو ګوزارونه دي پرې کېږي ،

خو حق کله شي وژلی !

* * *

«حق»

د « ح » او « قاف » ترون دی ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورړوکې کلمه ده ؛

خو د ژوند یو لوی مضمون دی !

په دې لارکښې قربان شوي ،

ډېر ځوانان او ډېر میړونه ،

ډېرله عزمه ډک سرونه ،

خو تیت شوي کله نه دي

د باطل ناولو پښو تر !

دوی پاللی انسانیت دی ،

دوی ساتلی د حق نوم دی !

* * *

«حق »

یو غرور دی

یو تکبیر دی !

را ولاړ له ملکوت نه !

عرش الله یې لړزولی ،

کائنات یې خوځولي !

غلی شوی کله نه دی !

لا لوېږي - لا لوېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تندر له آسمانه
د باطل په سر رالوېږي

* * *

" حق "

يو توغ دی ،
يو بيرغ دی !
چې رپېږي په جهان کښې!
له ربّا سره يې رېږدي :
د باطل پوځ قوتونه !
ماتوي يې په ميدانه
په قوي وسلو پسوللي -
پوځ پوځونه!

* * *

"حق"

يو ژوند دی ،
يو حيات دی!
ازلي دی ،
ابدي دی ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل ژوندی دی ،

لا فاني دی

مدام حی دی ، لا یموت دی ،

« چې حق راشي باطل تښتي »

دا د حق د ژوند ثبوت دی !

* * *

« حق »

یوه لاره ده ،

یو واټ دی !

د ښکلا په لوري درومي ،

د ځلا په لوري درومي ،

د جنت په لوري درومي ،

د فردوس په نږه کښې تېر دی

د انسان عالی انجام دی ،

سرپاتوب پرې مکمل دی

دایو پول دی ، دا یو پل دی ،

د صراط په تری لاره ، د وصال په لوري یون دی !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

"حق"

یو عزم،

یو ثبات دی!

زه دد ې سنګر سپاهی یم!

په هُدې لاره راهي یم!

د تو پو نو، د ټانکونو په صفونو ورګډېږم!

په تش لاس ورسره جنګ کړم!

د باطل له زور او شوره:

نه په شا کېږم، نه وېرېږم!

باوري یم، باوري یم!

زه برېږم، زه برېږم!

زه ددې سنګر سپاهی یم!

زه د حق په لاره جنګېږم!

که شهید شم، که غازي شم!

په دې هره یوه لاره:

زه د حق کور ته رسېږم!

۱۳۶۳/۶/۲۵

کوټه، فقیر محمد روډ، د پروفیسور سیال کالم کور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر ورځ

زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی
څنګه اختر؟ د غم اختر! او د دردونو اختر!
د فریادونو ، د آهونو ، د ویرونو اختر!

* * *

ته له مالره یې او زه یمه له تا نه لرې
نه آورم ستا ورې - ورې ، خوږې - خوږې خبرې
ستا له مستۍ ، ستا له خوږو ، ستا له خندا محروم یم
ستا له نازونو ، له رازونو مشغولا محروم یم
د تا د غم له ګله چې اخیستلای نشم
د تا له بڼکلي تنه لېچه څرخولای نشم
د تا د سترګو په نور سترګې مې غړېږي کله
د تا د مخ شمعې مخې ته بلېږي کله

زما امانه! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ته خوماشوم یې ته به خوبن وې او خندان به اوسې!
له «ثُریا»، له «آریانا» سره روان به اوسې!
ته به لوېږې یادمور او یادنیا به غېږ کښېنې
یاد تورې، یاد ادکې او کاکا په غېږ کښېنې
ته په وړه ژبه دې تول ته «ابه» به وایې!
څه به ترې غوارې هر یوه وته «آه - آه» به وایې!
بنا یې چې زه به دې له ذهن نه وتلې وُم اوس
د تاله مینې به دې شپو ورځو ایستلې وُم اوس
زما امانه! په ما گرانه! ننې بیا هم اختردی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی زما هم اختر دی

* * *

نه! نه! زه پوه یم، ته ناپوه یې خو بې مینې نه یې
ځکه چې زه چې یې جدا زما له وینې نه یې
ستا لوې شعور دی کوچنی زه چې دې له الفت ډکه دی
کینه هیڅ نه پېژنې تول له محبته ډک دی
ژبه دې نه گرځي خوستر گې دې حالونه وایي
ستا د خوږې او پاکې مینې ډک رازونه وایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به يوه شپه چې نه ؤم ته به شوې رنځور راپسې
پوه يم چې اوس به هم کړېږې ته ضرور راپسې
زما امانه ! په ماگرانه ! نن بيا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته خو ما شوم يې نه يې پوه چې دا بېلتون ولې دی
دا ستا ، زما ، د ټول ملت د مرگ ژوندون ولې دی
دا په زرگونو ډک کورونه اوس سپېره ولې دي؟
دا د وطن مېړني خلک خواره واره ولې دي
دا په زرگونو کورنۍ بې مشره شوي ولې ؟
دا په زرگونو کورنۍ بې کشره شوي ولې؟
دا د ورو بچو پلرونه وژل شوي ولې؟
دا په لکونو افغانان دي شړل شوي ولې؟
زما امانه ! په ما گرانه ! نن بيا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته نه يې پوه چې ډېر بچيان يتيمان شوي په څه ؟
او ډېر ودان - ودان کورونه دي وران شوي په څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کورنیو تودې غېږې سړې شوې په څه؟
د ډېرو مېنو د نغرې ایرې مړې شوې په څه؟
ډېر ماشومان بابا! بابا! وایي خو پلار یې نشته
ګرځي ژوندي خو د ژوندون کولو لار یې نشته
له ډېرو مېنو د بمونو دوړې پورته شولې
ډېرې بشرې وې چې د کور په ځای مخ ګور ته شولې
زما امانه! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

دا هول پر دې چې په وطن کښې سور وحشت راغی
تاریخ ته یاد نه دی یو داسې بربریت راغی
د روس مرئیو په وطن کښې کودتا جوړه کړه
زموږ پر مادي او معنوي شتو یې تالا جوړه کړه
د خپل بادار تودې وسلې یې را میدان ته کړلې
پر بې شرمۍ یې مخامخ اتل افغان ته کړلې
څوک یې په توپو، مشینګنو او بمونو مړه کړل
نور یې په راز راز وحشتونو، عذابونو مړه کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما امانه! په ماګرانه ته بیا هم اختر دی

ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

مینې سپېرې، کورونه وران، خونې وېجاړې شوې

لښتې د وینو شول روان ودانې ښارې شولې

په نوم د خلکو یې په خلکو ډېر ظلمونه وکړل

تاریخ شرمېږي پرې چې دوی کوم-کوم کارونه وکړل

د روس په لمسه قتل عام د افغانانو کوي

د خوار په نوم باندې ناشندې په خوارانو کوي

په لکونو ځې یې کړې کونډې میندې بورې کړلې

ددې وطن د ظلمونو یې سر بورې کړلې

زما امانه! په ماګرانه! ته بیا هم اختر دی

ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

خو بیا هم زېری درکوم چې دا لیوان به نه وي

دا د افغان ملت د خاورې دښمنان به نه وي

ژر به ورکېږي، د پردو حلقه بګوش غلامان

دا د روسانو د روبلو نو اوکو بیک نوکران

زېږی بچیه چې افغان ملت قیام کړی دی
د دوی پر ضد یې بریالی جدی اقدام کړی دی
دوی به ورکیږي، دا وطن به آزادیږي زمونږ
دا خوار او وور ملت به بېرته راټولیږي زمونږ
زما امانه! په ماګرانه! ته بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

بېرته به یو ځای شي پلرونه د بچونو سره
توده به مینه کړي زامنو او له لوڼو سره
بېرته به یو له بل بیل شوي ژر وصال ته رسي
د اوبو تږي به ضرور آب زلال ته رسي
څوک چې ژوندي دي بېرته ژوند به په کورونو کوي
څوک چې شهید شول خوشالي به په جنتونو کوي
که ژوندي وو زه او ته به هم بیا یو ځای کیږو وزویه!
لکه پخوا به یو له بل سره لوبیږو زویه!
زما امانه! په ماګرانه! بیا به هم اختر وي
بیا به اختر، زما به هم د تا په هم اختر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه اختر؟ د خوشالۍ او د خوندونو اختر
داسې اختر چې وي به دا دا خترونو اختر

دا ختر ورځ ۱ شوال ۱۳۹۹

۱/۶/۱۳۵۸

پېښور، کباښيان

زما جرم

زما جرم له وطن سره ده مينه
په دې مينه مې که سر ځي او س دې ځينه
چې وطن ځي زما سر دې تر ې تر سر ځي
تر وطنه به بل څه قدر لرينه

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه بې شمېرم درته څومره چې کوم - کوم دي ؟
د دنیا غمونه ټول زما په نوم دي !

د آسمان په کنارو کښې شومه ستوری
د بخت ستوري راته نه ښکاري معدوم دي

زه یې خوشي دې خوښي ته یم راوستی
چې خوښي کوي هغه کسان معلوم دي

شومه دم له اندېښنو نه رابېدار شم
ارخ مې نه لګي، بستر او کټ مې شوم دي!

ها سمسوره سمسور بڼونه چې اوس نشته
سوځولي د شمال باد سموم دي

چې د تم تکی ایزدي د بشر ژوند ته
دغه بدې - بدې چارې د اتوم دي

د تلوپل دې تل ژوندی شو زما وره کښې
پرې وهلي مې د ترموا و سنکو موم دي

۱۳٦۴/۴/۱٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

منزل

دغه لاره چې ته ګوري:

دا چې ډکه په اغزو ده!

دا چې ډکه ده له کاڼو!

دغه لاره چې ته ګوري:

دا چې درومي لـه پیچومو!

چې تیریږي په ښامارو!

دغه لاره چې ته ګوري:

چې غوریږي پرې جازونه!

چې اوریږي پرې اورونه!

دغه لاره چې ته ګوري:

چې فرش شوې په بمونو!

چې ورانیږي په توپونو!

دغه لاره چې ته ګوري،

چې په ستغو ده ختلې!

چې په ځوړو رالویدلې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه لاره چې ته ګورې :

چې د شپې په زړه کښې بروي!

چې تيارې پرې را خورې ده!

دغه لاره چې ته وينې :

چې لړلې ده په وينو!

چې ساتلې ده په وينو!

هو!

دغه لاره همدا لاره :

د ګلونو لور ته درومي!

د باغونو لور ته درومي!

دغه لاره همدا لاره :

د لوی واټ په لوري درومي!

ارت ميدان لري په مخکې!

دغه لاره همدا لاره :

د آرام غېږې ته رسي!

د مرام غېږې ته رسي!

دغه لاره همدا لاره :

په هوارو تما ميږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلزار غېږې ته لوېږي!

د غه لاره همدا لاره ؛

د سپېدو آغاز ته رسي!
ښکلوي يې د لمر وړانګې!

د غه لاره همدا لاره ؛

سر و خر و يې ته ورو تلي!
سرلوړي لري په پای کښې!
سر منزل د مرامـــونـــو
«خپــلواکي» لري په پای کښې!

۱۳۶۳/ ۷/۲۲

پېښور، کوز تاکال

افغَانْ

مېړه هغه دی چې نر مرې په ميدان مري
د وطن په مقدس عهد او پيمان مري
وطن نه پلوري د بل غلامي نه کړي
افغان زيږي، افغان ژوند کوي افغان مري

۱۳۵۸/۲/۲۱، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور خزان

« د فلک له چاروڅه وکړم کوکار؟
زمولوي هر ګل چې خاندي په بهار »
چې نسیم وي موسولي په ګلبڼ کښې
په توند باد یې کړي له واره تار په تار
مانړیکړي پر ړلی سوري سوري کړي
چې وي پرځې تازه کړي په سهار
ښکلي مخ یې بوراڼوي لا ښکل کړي
نه وي کړي لا بلبلو پرې چغار
یو په یو یې د خزان په رحم ورکړي
په سر ور کړي د سیلیو تونده ګوزار
جړاو کړي چې لا سونو د قدرت وي
لاله زار کاندي بدل په خس او خار
د ماشوم غوندي په « هست » و « بود » کړي لوبې
تار و پود د « هست » نابود کړي په مدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ځل نه دی، دوه ځل نه دی، دری ځل نه دی

څو چې دی دی د دې لوبې دې تکرار

هره ورځ نوي ګلان په اوبو یوسي

په هر وخت کې نوې - نوې کاندی چار

لاس دې مات شه ای فلکه ستمګاره

چې هڅکله دې پرینښود و کـرار

په سکندر او په چنګیز مودې ملك وران کړ

بیا انګریزدې کړ تیریو ته تیار

اوس دې سره وبا په موږ کړه رانازله

له شماله دې راتیر کړ سور ښامار

د چنګیز خونړیو ولې په وینو

د خلقیانو بې جلبه اقتـدار

د ظلمو سینې یې سمې کړې توپو ته

پرې یې جوړ کړ د بمونو درزهـار

د ګولو ږلـه یې هر خوا اوروله

نراو ښځې یې پرې تویې کړل انبار

د پروارو زاره لړزند په خپلو وینو

دروسي مینګ الوتکو په بمبار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن په هره برخه هره خوا کښې
دی د شوبلو، د ټانکونو غورمبهار
را نیول دي، شملول دي، قتلول دي
په سرو وینو لړل شوي هر دیار
د ځوانانو کوڅې کوڅې په شېلو کښې
په لاشونو یې کارغان کتار-کتار
چې تباه دي ټول ددې خاورې زامن دي
کلیوال دي، که عسکر، که منصبدار
ستړې کو ژاړې ! په سرو وینو اوښکې پرېږدې!
دي دا ېښې د ژړا او د خونبار
وطن لوټه- لوټه، کلی-کلی وران شو
اسماني تندر نازل شو په هر ښار
نورستان تورو لوخړو کښې لنبه شو
د کونړ کوروته شول سره هوار
بریکوټ د خاورو کوټ شو په لحظه کې
روغ دي کله چغه سرای دی که اسمار
په نینګلام کښې د ننګ لام دی ترل شوی
په شیګل کښې شګې سرې دي په انګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مومند دي ، که کامه ، که خوګياني دي
که ګوشته ، که حصارک د ننګرهار
ټول بمونيو او ټانکونو هوار کړي
چليدلي پرې توپونه ، ماشيند ار
د لغمان د دولت شاه سينې غلبېل شوه
پاتې نه شو اليشنګ او اليننګار
په تګاؤ او په پنجشير لړې خورې شوې
شول له خاورو سره سم د ژوند آثار
پاڅيدلي د ظلم په مقابل کښې
په ختان ، که سمنګان دي ، که مزار
په بادغيس ، په ميمنې کښې د رزمار دی
په هرات کښې دی د وينو شنهار
په فراه کښې فرحت نشته د وکړو
غور له غمه بيا پټ شوی په غبار
په هلمند کښې هيلې خاورو کړلې خاورې
پنجوايي او ارغنداب کښې دی ناتار
په بولدک بولک - بولک وريځې راغلي
بې آرامه دی له دوکه کندهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په روزګان کې روزګار سخت شو لوی خلکو
په تېرین کې تېرې مات شول د غدار
په کلات کښې په شینکې کښې په مرغه کښې
په سوروغر کښې بیا اوربل دی دوامدار
په مقر کې مقرور ګړ شول د خلکو
قره باغ دی په جنګونو کښې ایسار
د اورګون ځمکه اورګونی شوه په اور کښې
په سرنه، وازه خوا دی تکهار
غرجستان غرونه په شنو د وینو کې پټ دي
شهرستان او مالستان دی عزادار
په غزنی او په بامیانو کښې اوربل دی
سره ده ځمکه د وردګو، د خروار
په لوګر کښې، په زرمت کښې، په ګردېز کښې
په ځائیو، سیدکرم دی ترسهار
سته ووته د ستو په کندو کښې
په تېره کښې تېرې شنه شول وار په وار
د دښمن قوي لښکرې کړې نسکورې
د محمد رالیو توریالیو په ایثار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې هم اور بل د انتقام دی
پایمال شوی چنداول او پای منار
داد اوربلي لمبې یې کړې چې سبلي
راتولیږي کړي لمبه به یې دربار
د ملي قهر توپان به یې تـوپان کړي
داچې دی د بل مزدور زمونږ بادار
څوک چې اوربلوي سوځي به پرې خپله
دا فلک دی، دا یې دود دی، دا یې کار
سور خزان د سرو لمبو په تېرېدو دی
رانږدې دی د افغان ملت بهار

۱۳۵۸/۵/۱۴

پښتون ډبګری

آبادي

«زما» دې ومرم، «ته» دې ومرې، «مونږ» دې ومرو
خو ژوندی دې وي «وطن» او «آزادي»
چې د وینو سیلاب جوړ شي ملک زرغون شي
تر باران د وروسته راشي «آبادي»

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اِستقلال لمن

تورې د تېرې ته مې د ډال لمن ونيوه
بيا مې د "مير ويس" او د "خوشال" لمنه ونيوه

ما په خپل وطن کښې سوله غوښته، آزادي غوښته
تا د تجاوز جنګ او جدال لمنه ونيوه

لوی سيلاب د خلکو رانسکور کړلې په څټو کې
ځکه دې د لوی صياد د جال لمنه ونيوه

زه به د مهدي په پاکه لاره ناندې يون کوم
تا چې د دې عصر د دجال لمنه ونيوه

زه د خدای په مرسته، د ايمان په زور جنګېږمه
تا د روس لستوڼي تر د سوال لمنه ونيوه

ځکه پر تش لاس، زما برې په هر ميدان کښې وي
تا د لېنن ما د ذُوالجلال لمنه ونيوه

"الله اکبر"، مې ستا په خوله کښې هورا وچه کړه
ما په خپل جهاد کښې د بلال لمنه ونيوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د مارکس، انګلز او د لینن غیږې ته ولوېدې
ما د خپل «جلال» د خپل «جمال»* لمنه ونیوه
زه د آزادۍ په سپین سحر باندې ایمان لرم
ځکه مې هجران کښې د وصال لمنه ونیوه
نن نه یم کړېږي یې ږدم د روس وحشي منګولو ته
ټینګه مې په لاس د استقلال لمنه ونیوه

پېښور: بازارګی ۱۳۶۳

وير

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځير پروت دی
چې ګران وطن مې دې پردو په لاس اسير پروت دی
څنګه خوښي؟ څنګه خندا؟ څنګه سرور وکړمه؟
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې وير پروت دی!

کابل ۱۳۵۷/۱۱/۲۷

---

* له جلال او جمال نه مراد مولانا جلال الدین بلخي او سید جمال الدین افغاني دي او په دې سربېره د افغاني جلال او جمال عام معنی هم لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میړانه

د وطن په سرله سره تیریدل
د هیواد په مینه وینې تویول
د تاریخ د میړنیو ننګ ساتل
خپلواکي ته سره د ولې د تیارول
سرلوړي ده، ویاړ دی، فخر دی عزت دی
په تاریخ کښې جاویدانه نوم ګټل

* * *

د پردیو په تیرو تورو ورتلل
په ټانکونو، په توپونو ورختل
د ګولیو په باران ورګډیدل
د بمونو په اورونو کې لمبل
د ملي ننګ و ناموس په ځای کول دي
د وطن په لار سرونه جارول

* * *

په پردیو یرغلګرو یرغلل
استعمار ته خوله په سوک ورماتول

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تبرونيو په سرتوره تيرول
ورته لار ښېرته د تېښتې بندول
د هيواد د هيواد دوستو زويو کار دی
د وطن د مور په ننګ راپاڅېدل

* * *

د قوي دښمن قوت اوبه کول
دايمان په زور قوي وسلې زغمل
په پوښتو د شهيدانو هسکېدل
په سنګر د علمانو ښربېدل
غيرت غواړي، همت غواړي، ايمان غواړي
خپلواکي ګټل، ساتنه او پالل

۱۳۵۸/۲/۱۱

وردګ، آبدره

ژوند

دَ حُسَين شَهادَت دِ يَزِيد مَرګ دَی
اِسلام ژوند مومي تر هري کربلا پس

ژباړه: ۶۲/۱۰/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

داختر دُعا

بیا دی اختر را روان !

هر مسلمان ته به خوښي او هوسونه راوړي !

د خدای په پاك او په سپېڅلي کور کښې

د « بیت الله » په مقدس انګړ کښې ،

دي را عزنه شوي په لکونو مسلمان د جهان ،

د سپین او تور ، ژړ له توپیره پرته ،

په یوه صف کښې د پاك رب حضور ته سرټکوي ،

د حج د لویې فریضې ،

د ابراهیم د سنت

د قربانۍ او د ایثار خاطره بیا نویوي !

* * *

خود افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې سپېڅلي مسلمان له کوره

خوښي کلونه کېږي ــــ کېږه کړي،

اختر راد رومي خوښي نه راولي،

سترګي توريږي په بارو تو، په رنجو باندې نه با

لاس هم سره کېږي ــــ ؛

په نوکريزونه، په وينو باندې!

قرباني هم دا څلورکاله کېږي،

پرله پسي ــــ پې کاندې،

* * *

که ابراهیمؑ د خپل خوږه زوی قرباني کوله

زموږ اولس:

د پلار، د مور، د ورور، د زوی قرباني،

کوي په ډېر عالي همت او ايثار؛

په ډېر همت له خپله ماله تېر!

له ځانه تېردي ــــ،

که آزادي نه وي له ژونده، له جهانه تېردی!

* * *

نولويه خدايه! د جهان مالکه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هست وبود ، کون ومکان مالکه !
ته کړې قبوله !
داد اخلاص، داد ایمان قرباني !
داد سپیڅلي مسلمان قرباني !
د میړني غیور افغان قرباني!
ملک يې آزاد کړې! د پردود استعمار له واکه !
د سره ښامار له واکه !
دوی د اسلام په مقدس دین باندې ننګ کړی دی!
دوی د افغان د آزادۍ د پاره جنګ کړی دی !
او دوی ،
دوی د وحشت په هیولا باندې غور ځنګ کړی دی!

۱۳۶۱/۶/۳۰

پېښور ،کبابیان

زندان

وطن لوټ-لوټ، تیره - تیره وران شو
کور په کور د هر افغان په کور افغان شو
دا عجب غونډې د خلکو حکومت دی !
چې هر چا ته وطن ګور شو، یا زندان شو

کابل: ۲۱/ ۲/ ۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلسلې

ورځې او شپې مې د غمونو سلسلې دي راځي
د زړه انګړ ته د ويرونو سلسلې دي راځي

زه به يې کوم ـ کوم ژاړم جنازه بې کوم
د ځوانيمرګو ارمانونو سلسلې دي راځي

په هر قدم کښې نوی دام دی، نوې لومه خوره
زما په مخ کښې د داموونو سلسلې دي راځي

د وينې نيلواد همت د يوه مې بله ساتي
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

ای د عمرونو لامبوزنه وار خطا دې نکړي
د ژوند درياب کښې د موجونو سلسلې دي راځي

د دنيا بامه! عظمت ته دې سجدې لګوي
د فرعونانو د سرونو سلسلې دي راځي

له سکندره، تر چنګېز، انګريز او روسه پورې
ستا از هيبت ته د پوځونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپید و توره راته ښیي چې سحر نژدې دی
پر توره شپه د ځوزارونو سلسلې دې راځي
ښکارېږي چې بیا به مې په لاسو کښې کړې واچوي
«رفیعه!» بیا دې د شعرونو سلسلې دې راځي

۱۳۶۳/۱/۲۹

د پلار په لار

د وطن لار کښې که مرګ وي که زندان وي
د وطن ریښتینې زوی و ته آسان وي
د خپل پلار د ننګ عزت په لار به درومي
له دې لارې به وانه وړي چې افغان وي

۱۳۵۸/۱۲/۵

کابل، د ځرخي پله زندان

لوړ سر

۶۳/۷/۱۵ پېښور

نه غواړمه خدایه ښښ محل ته خانته نه غواړم
لوړ سر مې ټیټ مه کړې ټیټو - ټیټو دروازو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمونیزم شېره

بس رسوا شو اوس حساب د کمونیزم
نه آبرو شته ده، نه آب د کمونیزم

کودتاوې، قتل عام تر ېنه زېږېږي
د بېتروالي انقلاب د کمونیزم

ځوندي په دردوي، غم وي، ویروي، دوک وي، آه وي
چې نازل شي پرې عذاب د کمونیزم

باغیچه یې په سرو وینو او بر کېږي
ډک له وینو تل تالاب د کمونیزم

د منطق او علم نخښه پکې نشته
سفسطه دی "سوال او ځواب" د کمونیزم

د انسان له قیمتي وینو نه پرته
باران نه لري سحاب د کمونیزم

په عمل کښې سر چپه د تطبیق وړ دی
تش الفاظ دي سور کتاب د کمونیزم

د بیزوله زویو څه سر پېتوب غواړې
شاروېتوب دی انتخاب د کمونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور پرچم د خونړي ښکیلاک سمبول دی
ترې وربېږي سور خوناب د کمونیزم

ای په سره کتاب کښې ډوبه سردې هسک کړه
بې تعبیر دی رنګین خواب د کمونیزم

هغوی هم ددې ښامار تر ستوني تېر شي
چې پرانیزي چېرته باب د کمونیزم

خپله هم په خپلو وینو باندې سره شول
څوک چې کړه شول په سرخاب د کمونیزم

هم یې ژوند او هم مردن مردار - مردار وي
چې ډوب شوي په مرداب د کمونیزم

چې په سره کښېنتی سواره ځي په دې سیندکې
غرقوي به یې ګرداب د کمونیزم

هغه مُلک بیا په سره اورکښې سوځېدلی
چې پرې شوی فتح الباب د کمونیزم

هرمزدور یې بیا دستي نقش زمین وي
چې په قارشي پرې ارباب د کمونیزم

په خدمت یې چې ځان ستړی او تن آب کړ
شو په غاړه یې تناب د کمونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نښه کښې شیشه په . . . . . ولاړه
چې یې ښکلي وو شراب د کمونیزم[۳]

په بالښت یې روح له باد سره روان شو
چې وُ پروت پر تخت خواب د کمونیزم[۴]

وفادارو سره هم وفادار نه دی[۵]
دا قانون دی او دا داب د کمونیزم

توپ وي، ټانک وي، بم وي، درز وي، دروزي، ډزوي
تباه کړُن دي ټول اسباب د کمونیزم

بم یې ونه سرچپه کړي ولې پورته
لغوي دی انقلاب د کمونیزم[۶]

حق په او رتو، بورتو نشي پټولې
که هر څو غاپي کلاب د کمونیزم

تندې لاندې کړل په چول بیابان کې
چې وو سم څوك په سُراب د کمونیزم

حبشي غوندې له لوږې هلاکیږي[۷]
چې راغلی پرې سیلاب د کمونیزم

چین هم پوه شو پس له ډېرو ترنګولو
چې بې سُره دی رباب د کمونیزم[۸]

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرينکو[9] که هرڅو وچې بېږي وخت تېر دی
بېرته نه راګرځي آب د کمونيزم

د اولس د قهر اور تر به ورلووېږي
څوک چې پښه بږدي په رکاب د کمونيزم

د بلا مخ يې څرګند شو متول جهان ته
څيرې شوی دی نقاب د کمونيزم

اوس د خلکو تر دبدوب لاندې لتکور دی
ختم شوی نور د باب د کمونيزم

په منطق نه ځي، په تېلو ځي، په ټانک ځي
دی د اکاډې اوس کرياب د کمونيزم

چې د شپې په مزل ځي څراغ راواخله
ځلا نه لري شهاب د کمونيزم

هاکتان چې کمونست ورته جامې وي
اوس څيرلی دی مهتاب[10] د کمونيزم

له لمر څرکه تر زواله و کسوف کښېږي
په غروب دی سور آفتاب د کمونيزم

اوس د وينې د فشار په رنځ اخته دی
چې په وينو و شباب د کمونيزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغـــان د تیـــري تـــوري په رڼا کـښي

مخ لیده شي بې حجاب د کمــــــــونیــــزم

هغه لوړ څې، د ده تېیتـــ دي خواهشـــونه

په دام نه نښــــلي عقاب ، د کمــــــونیــزم

مُسلمان افغانه لوی ویاړ دې نصیب شـو

چې دې وتړاکه پاياب د کمــــونـــیــــزم

نه دبرش، بېتــ قصــیده یې د توان ســـنه ده

کتاب غواړي هـــر کتـــاب د کمـــونیـــزم

۱۳٦۳!

✦ پایلیکونه :

۱- د کمونیزم سوال ځواب = د کمونیزم د یالکتیک مطلب دی.

۲- د داروین هغې نظریې ته اشاره ده چې انسان د بیزو اولاد بولي او کمونستان یې هم د خپل تکامل د قانون له مخې په کلکه مني.

۳- کله چې خلقیان او پرچمیان په قدرت سره ورلن شول او خلقیانو پرچمیان زندانونو ته واچول ، د روس له خوا یې ددې اجازه نه ورلوده چې ویې وژني نو خلقیانو د خپل ټهس سهولو د پاره د زجر او شکنجې په وخت کښې په پرچمیانو باندې د فانتا بوتل استعمالول په دې بیت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدې پېښې ته اشاره ده .

(۴) دروزې د بالښت په وسیله د تره کي شرمېدلي مردارېدو ته اشاره ده .

۵- د تره کي وفادار شاګرد حفیظ الله لعین ته اشاره ده .

۶- چاوویل په کندهار کښې دروسانو یوه بم یوه ډېره زیاته ونه له ځمکې را وایسته او په خاښونو یې ودروله ، ما ویل د انقلاب لغوي معنی همدا ده .

۷- د حبشي وروستي کاختي ته اشاره ده .

۸- د کمونیزم د شیمکرتیا او زړښت په باب د چین د حکومت او کمونست ګوند وروستي اعلان ته اشاره ده .

۹- چرینکو د روس دیکتاتور .

۱۰- وایي اصیل کتان د سپوږمۍ په وړاندې څیرېږي چې د دري او پښتو په زاړه ادب کښې ددې عقیدې په باب ډېر شعرونه موندل کېږي ، په دې بیت کښې همدې عقیدې ته اشاره ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې نه کوي

توپ او بم عزيزي خوانسان خبرې نه کوي
دور د وحشت شو دا حيوان خبرې نه کوي

لا په معوزيم ته په برخندن رازونه هلته وو
چاويلي دا دي چې بستان خبرې نه کوي

څوک چې زما د سوي زړه حال درته وايي
نه مې لوبږي زړه ترڅو ګريوان خبرې نه کوي

ځلي دا ايروپې د تودې مينې داستان وايي
څوک وايي چې سوي پتنګان خبرې نه کوي

کومې پرې شلوي "مسکو" بشر، بشر دوستي وايي
دا خوشې وينا ده چې خرسان خبرې نه کوي

د پرې د غيرت کيسې يې خوله کښې د هر زخم دي
نه منمه دا چې شهيدان خبرې نه کوي

کسه اپه شفق کښې د شهيد د وينو کربښې د ي
ولې انکاري يې چې آسمان خبرې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې يې د ظلم او وحشت داستان پر جار وايي
خيردې کړ د غيږې يتيمان خبرې نه کوي
او ښکلاو سلګو مې د خبرو شر به ګونګه کړه
ګوره مې ديوان ترڅې ديوان خبرې نه کوي

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ښاګار

دخره مينه

خلقيان وايي چې روسان زمونږ دوستان دي
دي دوستان يې دا وينا نه ده غلتـــــه
خود خرس دوستي وژل دي او خيرل دي
څه ښه وايي دخره مينه ده لغتــــه

۱۳۶۱/۹/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دآزادۍ شپې

زما د ژوند سيمه يې لاندې کړله
پرې راخورې شوې خونړۍ تورې شپې
په وېرې ولړلې سرتر پايه
زما د ژوند د هيلو ډکې شپې

* * *

شپې دې او شپې دې پسې شپې دې شپې دې
يوه پر بل پسې لګيا دې راځي
د تورو شپو او سپينو شپو ژنځير دی
هوګلې تيارې - تيارې بيا - بيا دې راځي

* * *

که مړ سپوږمۍ ده او که ستورې لري
په وينو ډوب دې رڼايي يې نشته
ساتونز ګرځي ګړۍ هم ډکېږي
شپه پسې شپه ده سبايي يې نشته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خود حق نور راته دا زیری کوي
چې ژر به خپره د سبا راځي
د سره وحشت دا تور کابوس به نه وي
په ملک به هر خوا رڼا راځي

* * *

د شهید وینه به رنګ کوته راوړي
دامید ګلان به وغوړېږي
د غازي توره به رڼا وکاندي
د آزادۍ شپې به وروسېږي

۱۳۶۰/۹/۴

کابل

د نور خلي

پېر کسان دي چې دي تللي پسې تللي
پاتې شوي يې نه نخښې دي نه کلي
خو چې لار د شهادت يې ده نيولې
ابدي يې دي پرې ايښي د نور خلي

پښين، بازارګې ۱۳۶۴/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوبني له ما طرب مه غواړئ

له ما مه غواړئ د غزالو د مستۍ غزلې !

مه کوئ هيله د کيسو، د قصيدو، د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!

له ما خوبني، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر يو څاڅکی يمه !

زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه څړيکه يمه !

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

* * *

د تورو سترګو د سپين مخ خبرې ،

د غوړو اوربل او د سرو شونډو خندا ،

د معشوقې د عشق او مينې دنيا ،

ها د نازونو د نيازونو جهان ،

ها د ګونګرو او د پايزيب شرنګهار ،

له ما دې پاتې !

زه ور خلاص نه يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د مینې په دنیا باندې یرغل شوی دی!

زما د ناز ماڼۍ د ظلم اور ذرې - ذرې کړه!

(نو)؛ له مړا،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

زه د الم د توپاني بحر پوښاخکې یمه

زه د ستم له اوره پورته یو بخرکی یمه!

زه د وحشت له توروڅړو نه راوتې یوه څریکه یمه!

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه!

* * *

زما د خوږ وطن تنکي - تنکي ځوانان مړه دي!

زما په ګران وطن کښې پېغلې شته دي، نجونې شته دي!

خو تورې سترګې یې د اوښکو بهیرو وینځلې

پر نرمو شونډو باندې رنګ د د ندا سو ندلري

پتري د وینو یې نیولي وي تل،

وربل یې جړ دی.

د ګودرونو له شنګونو د سنګرو شنګ ته

دي را توړل شوي -

له غلیم سره د غزې وهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او قربانيږي د وطن په لار کښې .

او ردی سرې وينې دي ،

ويرونه دي ،

د وېرې دنيا !

(نو) : له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر يو څاڅکی يمه !

زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې يوه څرېکه يمه !

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

* * *

زما په خاوره کښې د وينو تالابونه جوړ دي !

زما اولس تر !

د وحشي لښکر له لاسه څخه !

په هره ورځ باندې تازه - تازه غمونه جوړېږي !

بچې را په ياد کړمه ،

ها سرې ورځې زما د وطن !

هغه په سرو وينو لړلي شهيدان د مېنې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وجدان رگ - رگ مې لنبه - لنبه شي ،

د انتقام لنبه

خوله مې له وینو ډکه ،

آه مې سوړ دی

(نو) :

له ما

له ما خوبني ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو څاځکی یمه

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه کرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په زخمي - زخمي وطن کښې

خندا گناه نشته !

بس د شهید ،

تنکي زخمونه په خندا ښکاري ،

لکه غاټول په هره خوا ښکاري ،

مجنون لاسونه سره کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبه تکریزونه

په سرو- سرو ویښو سره دي !

سازونه نشته

د بموبو زیراو بم خوردی !

ویرجن سکوت

مدام ماتیږي ،

د راکټ په خوله ، د توپ په ږز ،

د ماشینګن په غږ !

(نو) :

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړه !

زه د الم د توپانی بحر یو څاڅکی یمه !

زه د ستم له اوره یو سترپو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتی یو کړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زه به غزل وایم ، طرب به کړم ، خوښي به کړم !

خو هغه وخت چې مې وطن آزاد وي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن زوی مې په خپل کور آباد وي!

د پېښور له پېښه ورو سره

د دوی د ځوند واك او اختيار نه وي

د ظلم او زور د تورو شپو ګریوان

د خپلواکۍ نور ورځېرلی وي

د حقيقت لمر راختلی وي

خو

څو چې تياره وي، توره شپه وي د وحشت په وطن!

(نو)

له ما،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

نه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی يمه!

نه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی يمه!

نه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يو کرېکه يمه

نه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه!

له ما مه غواړئ د غزالو د مستۍ غزلې!

مه کوئ هيله د کيسو، د قصيدو د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پارونکو نظمو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما ،

له ما خوږيږي ، له ما طرب مه غواړئ !

۱۳۶۱/۷/۱۷

پېښور ، کباښيان

ټي ، بي*

په خپل کلي ، خپل وطن کښې روغ رمټ وو

شو مرګوني رنځ ناڅاپه را عيــــــان

وو « ويروس » يې له وروســـ ځنه راغلی

د ټي ، بي په رنځ تباه شول افغــــانان

پېښور ۱۳۶۱/۷/۱۱

نقاهت*

د ټي ، بي له رنځه خـلاص شوی که خدای کاندې

بس اوس پاتې يې دوره د « نقاهـــت » ده !

سوړ صحو يې سره ما بنام تـه رســـــــيدلـی

د روسي ښنکېلاك تـــخـته د مېـــخ ترکـــت ده

پنجاب ، لارنس پور ۶۵/۳/۱۰

---

* ټي . بي د تره کي او ببرک د نوموړو د سرتېري د يې چې د توبرکلوز د ناروغۍ نوم هم دی او دا نوم دا ګلس کاله د واړه وړه لوتو په کابل کې اخيستل کېده ، نقاهت هم د نجيب د نامه له سرتکي ځنه جوړ شوی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وينو باران

آسمانه واوره باران مـــه اوروه !
زه لا د وينو بارانونـــه لـــرم
ستا هغو کوونـــکی غاټول نـه غوارمـه
چې د شهيد ګل ، پـرهـرونه لـــرم

***

آسمانه واوره بـــاران مـــه اوروه !
په وينو پالم د وطن ګـــلونــه
کرم او به خوربـــه يې د تن په وينه
تـــازه بـه سـاتم د چمن ګلـــونه

***

آسمانه واوره بـــاران مـه اوروه !
زه د غليم پر ســر بـلـــــی اوروم
چې زما لورته يې کـــا بـنه کتـــلي
په ســره دښمن مې سـرې ګولۍ اوروم

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

آسمانه واوره باران مه اوروه!
نه لا د وینو بارانونه لرم
د وخت فرعون ته ټوپان جوړوم
لا په آموکښې غورځنګونه لرم

۱۳٦۳/۱/۱۴

پېښور

دولت که دوړلت

دا "دولت" رښتیا "دوړلت" دی
هم سبکنځل کا هم وهل کا
تر "دوړلت" لا پسې تېر دی
وحشیانه انسان وژل کا

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

زحمتکَش او زحمتکُش

زحمتکَش یې زحمتکُش په زحمت کَش کړل
جبري کارته، زندانونه، ادیروته
په رښتیا د زحمت کښو حکومت دی
زحمت ویشي ښارته، کلیوته دیروته

۲۸/ ۸/۱۳٦۱، پېښور

راسره وژاړل

زه يوازې نه يم ټول افغان راسره وژاړل!

هر يو بشر دوست په آه افغان راسره وژاړل!

زما د سوي زړه ، سوې ژړا چې يې ترغوږ شو

زړه يې چې درلود هر يو انسان راسره وژاړل!

د هر لوی مصيبت زما په کور کښې سترګې پرانيستې

دا چې هم کافر، هم مسلمان راسره وژاړل!

چيغه مې د غم لکه ققنس له سوزه ډکه وه

شا او خوا مې ټول ساز او سامان راسره وژاړل!

سپينې مرغلرې د شبنم هر ګل را پرېښودې

د هر مې وو غمونه ، ګلستان راسره وژاړل!

ما چې په تور تم د رڼا اوښکو د ډيوې بلې کړې

ستورې يې را کوز کړل کهکشان راسره وژاړل!

شړيکې مې د زړه چې په پترې شونډو کې کړيکې شو

تورې يې تنې کړلې ګرېوان راسره وژاړل!

زه يو آواره يم ، کله هلته ، کله دلته يم

اوښکې سرګردانې دې آسمان راسره وژاړل!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یم پوه واړه زړه کښې یې څه اندیښنه تېره شوه

ما «رفیع» چې وژړل، «امان» راسره وژړل!

۱۳۶۹/۷/۲۵

پېښور

«اکسا، کام، خاد»

په «اکسا» کښې یې «حق سا» «هم تړېن» سلب کړه

«کام» «ناکام» کړل د ځوانانو ارمانونه

د «وحشت دانسان سوز ماشین» چې «خاد» شو

کړل «نابناد» یې په زرګونه، په لکونه

۱۳۶۱/۸/۲۹

شاه شجاع او ببرک شا

پنځوس زره انګریزي پوځ وریسې ؤ

شاه شجاع بریت تاوول سپر د دفاع ؤ

خو یو لک خرسان ترڅ، ببرک ترشا ته

دا دی ځکه «ببرک شا» ها «شاشجاع» ؤ

پېښور، ۱۳۶۱/۸/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاکِ من

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما

به مرزهای خویش

اشغالگر بی رحم

استمگر زمان !

برو! برو! زین خاک ما وزین وطن ما!

* * *

این میهن آزادگان

از قرن های قرن

آزاد بوده است

آزاد زیسته است

برو!

برو!

برو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای کرگسک پیر

عقابها

اسیر صیادان نبوده است

* * *

این خاکِ پاک ما

از سالهای سال

از قرنهای قرن

از چشمه های پاک

و زرگهای تاک

ما را باده یی

ز ازادی داده است !

* * *

اینجاست

ملتی

غیور و باایمان

دلدادۀ ازادی و آزادگیِ خویش

اندر نبرد حق

در راه حفظ خاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر میدهد آسان

هرگز زکف آزادی وطن نمیدهد

* * *

این میهن عزیز

فرزند تاریخی وکهنسال جهان است

آزاد ومستقل ؛

در طول زمان است

تا هست این جهان

تاهست یک افغان

این میهن ما نیز

آزاد میماند

آزاد میباشد

برو!

برو!

برو!

ازمرزهای ما ،

به مرزهای خویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

آنجاست خاک تو

اینجاست خاک من !

۱۳۵۸/۱۲/۱۰

کابل، زندان پلچرخی

د لستوڼي مار

بل کاري ګوزار پرې وکړئ پرې یې نن دئ

پاس په سر یې چې خوړلی دا ګوزار دی

خپلواکۍ نعمت ته نه شئ رسیدلی

څو ژوندی دا د لستوڼي د منځ مار دی

۱۳۵۸/۶/۲۲ کابل

رجیم

د پردو په ملتو واک ته رسیدلی

سره ښکیلاک را ستولی مستقیم دی

ځکه هر افغان یې ولي په سرکاڼي

د ببرک رژیم رژیم نه دی رجیم دی

۱۳۶۱/۸/۲۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوینو بهیر

خلکو بې ځایه تورن کړې شرمښان په وینو
یا یې بېرحمه شان بللې دې پړانګان په وینو

خو په خونړېزکښې کمونستو تر دوی وار ولـه
چې یې ماره د انسانانو کړل لیوان په وینو

اوس مو پښتیلو سترګو ولیدل پښیل وطن کښې
مونږ اورېدلي وو چې رغښتل به اوښان په وینو

یادونه ډېر دي فریادونه له هر خوانه اورم
د هسک مرغونه هم افغان کړې د افغان په وینو

زما په ګران وطن کښې دومره وینې تویې شولې
چې ښایي لوند په ځای د اوښکو کړم ګریوان په وینو

تورې تورې خوږې د ښمونو ترې راپورته شولې
کوړونه رنګ شول کلې ږنګ شول د انسان په وینو

سترګې تیاره شي مرې خواته وینې وینې وینم
چې را په یاد شي لړل شوي شهیدان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګنهګارو(!)، بې ګناهو ترمنځ پوله نشته
سره پراته واړه - زاړه ښځې، ځوانان په وینو
څوك په مړو، څوك په کورو، څوك په زندان کې مړ شول
هم کور په وینو دی، هم لړ ندی زندان په وینو
له یوه سره د سرو په پریکولو سر شول
هم دې خانان په وینو رنګ، هم دې خواران په وینو
دوی کرار کښېناستل د وینو تویو د پاره
هغو کورو کښې چې له ځایه وو ودان په وینو
څوك یې وژلي په ټوپك څوك د بمو په مټو
څوك په ژوندون ټپل هر کټور په ګورستان په وینو
صرفه یې ونکړه په بېچا د وطن په زویو
کړل یې امیان په وینو رنګ هم ملایان په وینو
د علم او فکر سرمایه یې له وطن کړه ورکه
چې په خړ بوه وو کړل یې ډوب هغه کسان په وینو
که محصل، متعلم ؤ، که مامور یا استاد
چې د دوی نه شول واړه غرق شول د توپان په وینو
دوی کله اړ شول په لیکوالو، ډاکټرانو باندې
ډوب یې کړل ډېر متخصص، انجنیران په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګران وطن معنوي پانګه یې له مینځه بیوړه
علم په وینو شو ، ادب او ادیبان په وینو

ګلي په ګلي ، ښار په ښار یې وینې وکړلې
دوی سرتر سره ولړل د ښت او دامان په وینو

د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه
د روس په لمسه یې خولم کړل افغانان په وینو

وطن یې وینو دی ولل شوی د وحشت له لاسه
د سیاهی نه دی ښایي لیک شي دا داستان په وینو

زه بریې وښیم جهان ته کومه - کومه برخه
... ی لژند کړی هر طرف افغانستان په وینو

عون تنهوي چې د کونړ د غمو چیغې واوري
او به سرې شوې دي د سیند د نورستان په وینو

کله وتی شي دکیرالې قتل عام له ذهنه
د خوینډو میندو ورځ ته لژند شول بچیان په وینو

د « شیګل » شګې هم په سرو وینو کښې ولمبېدې
د « نیشګلام » شپلې چې د کې ګړې باران په وینو

د « ننګرهار » دګلوهار دوینو عکس ښیي
چې یې په پښو کښې رغړېدلي دي ځلمیان په وینو

د «الیشنګ»، د «الینګار» سیند ونه سره ښکاریږي
دی لړل شوي سرتر پایه ټول «لغمان» په وینو
په «حصارک» کښې ایسار شوي سره اوروونه دي
په «خوګیاڼیو» کښې ټانکونه شول روان په وینو
که «خیرخانه»، که «پای منار»، که «چنداول» د «کابل»
«بالاحصار» یې کړلو سور لکه الوان په وینو
د «لوګر» غرونه لاتر اوسه شاهدي پرې وايي
چې یې ډوب کړي دي د غیرې ماشومان په وینو
که «برکي» وي، که «پادخواب»، که د «علم پل» وي
ټول وللي وینو دي، هم دی «تنګي واغجان» په وینو
د «سرخ کوروونه» په سرخي الیکوپټرو وران شول
په «بهجاوند» کښې چا ونه مونده امان په وینو
«تیره» بیاره شوه د توپونو په لوخړو باندې
«ګردېز» جنګرېز کړه سور په وینو، ګردېزیان په وینو
سته د «سته» په کنډو کښې د سرو ووته
هم کلیوال وو، هم عسکر منصبداران په وینو
«زرملې» خېل بې شمېره مله یو ځل له لاسه ورکړل
ژوندي ترې ولاړل، پاتې، پاتې شول بې نشان په وینو

شول مړي کوته «سید خیلو» وزه»، «دوه مانده» کې
په «زیړوک» پریوتل لاشونه، «شوګیان» په وینو
په «سیدکرم» کې په «څاڅیو» کښې ځای پاتې نشو
«منګل» په وینو «خوست» په وینو شول «ځدران» په وینو
هلته شمال ته په «تګاب» کښې تګ د وینو وشو
شیر د «پنجشیر» په وینو رنګ شو، «پروان» په وینو
«پلخمري» ده، که «دوشي» دی بیخ له وینو نه شول
غاټول د دښتو ځیګرخون شول د «بغلان» په وینو
«تخار» په وینو دی، «فرخار» او «فیض آباد» په وینو
په کان کښې وشړل لالو د «بدخشان» په وینو
«مزار» مزار شو د وطن د وطند وستو بچو
«میمنه» مینه شوه د وینو «سمنګان» په وینو
د «صلح کل» «بودا» لمنې هم په وینو سره کړې
چې یې خوب پولې پټې کړل د «بامیان» په وینو
د «امیربند» د وینو ډنډ شو، پنجاب سو ښکاریږي
«شهرستان» رنګ، لړل شوی «مالستان» په وینو
حیات د خلکو په «خوات» کښې په سرو وینو رنګ شو
«بهسود» په وینو دي لړلي، دی میدان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«ونخی»، «کړ» «شنیز»، کړ «جغتو» دی وینو ولمبول «خروار» په وینو شو، رنګین شو «زنخان» په وینو هغه «غزنین» چې ما لیدلی وُ اوس هغه نه دی بوی د سرو وینو تري راځي رنګ دي ګلان په وینو «ناور» په وینو دی «واغز» دی سرو لمبو وهلی «رباط» ، «تاسنګ» او د «شلګر» دی هرمکان په وینو په «قره باغ» او په «مقر» بمونه واوریدل دښتې او غرونه لمبیدلي د «روزګان» په وینو د «اورګون» زمکه شوه اورګوټي د لمبو د لاسه د «وازې خوا» د «کتواز» دی هر میدان په وینو «شینکی» شوه سره، «دروازګه» سره «سورغر» شو سور په وینو ښکته او پورته ډوب شو ټول «زابلستان» په وینو «ارغنداب» وینې شو «کوز» وینې شا او خوا یې وینې «بولدک» په وینو، هم یې ډوب کړ «ارغسان» په وینو په «لښکرګاه» کښې د لښکرو وینې وبهیدې «موسی کلا» په وینو سره شوه «هلمند» وران په وینو په «فراه رود» د وینو رود د افغانانو ګډ شو «شینډنډ» د وینو ډنډ شو، لړزند شو «سیستان» په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هرات» په یره ورځ کښې دېرش زره بچي مړه ولیدل
هم د «بادغیس» ، «مرغاب» په وینو دی «لامان» په وینو
وطن په وینو باندې رنګ شو کلی-کلی رنګ شو
خو ماره نه دي تر آخره ظالمان په وینو
د وینو-وینو په لار ولاړم د وطن په غنچو کښې
سمه په وینو، غر په وینو، ګلستان په وینو
ملي ماتم یې د افغان اولس په خلکو راووست
خوله مې د وینو خوند کوي ، سور مې بیان په وینو
د کونډو، رنډو، خویندو، میندو چیغې هره خوا دي
چې یې وحشیانو لوغړولي دي خپلوان په وینو
تاریخ مې پاڼه-پاڼه وراړاوه په وینو پسې
لګردو د بل چا لاس نه دي داشان په وینو
د ټول تاریخ د وېښو پاڼې یې په وینو ولګې
تر دوی تېر شول وروسته هلاکو او چنګېزخان په وینو
عبدالرحمن له ککریو خوڅلي جوړ کړل
دوی سراسر وزنګاوه هر یو مکان په وینو
خو ناحق وینې یې لاس ناخلي له لمنې څخه
څکه لړلي وې ټول عمر قصابان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باد روان له شرمه دك مرلي به هېر نشي د حيا
هغه ترکۍ چې یې سور ؤ هر «برمان» په وینو
امين دلوی خاين په ترګه ورك شو، سپك شو پسې
روسي باداريې كړلو موږ ښه دخپل ځان په وينو
كارغل به هم ويي ژر دوينو په بهير ووبېږي
چې له اوله ؤ وطن تر را روان په وینو
داد افغان وينې به نشي بې بدله پاتې
ژر دي خولم بكړي خپل واره دښمنان په وينو

۱۳۵۸/۱۰/۲۳

کابل

عاشوره

رادبره شوه دكال ددرانه غم ورځ
هغه ورځ چې یاده ده دلوی ماتم ورځ
شوه حرامه آرامي په اهل بيتو
سره شوه، توره شوه له غمه محرم ورځ

٦٣/٧/١٥

۱۰ محرم ۱۴۰۵ هـ،ق

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نور څلي

د بریالي غازي او سرلوړي شهید

مولوي شفیع الله په یاد کې

هغه غازي چې یې د توري شپې په تور زړه کښې

د تو غندیو د نور کرښې هره خوا ایستلې

د حق رڼا به یې د زړه سترګو ته نور ورباخښنه

رڼې ګولۍ به یې د هدف په لور رسا ویشتلې

* * *

هغه غازي چې د باطل په سنګرونو باندې

په عقابي غوره ځنګ په لوړ جرأت بریدونه کول

د دښمن زړه ته یې رسا د توري خرپ رسېده

په خپل وحشي دښمن یې سم - سم ګوزارونه کول

* * *

هغه غازي چې د جهاد ډېوې یې بلې کړلې

د کابل ښار په زړه کښې څرچې ان د ارګ په خوله کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل رسا - رسا ګوزارې بې حسابه ورکړل
د دين او خاورې دښمنان د رسوا مرګ په خوله کښې

* * *

هغه غازي چې د باطل غزّ به يې غلی کړلو
د حق دلارې د راکټ په لړزوونکو وږزو
د روس د ظلم ، استبداد او د فساد ځاله
پر له پسې برې ويشته په نړوونکو وږزو

* * *

هغه غازي چې هر غازي ورته د ستر ګو تور ؤ
ده ته ؤ يو که به دتور ، که به د سپين ګوندؤ
چا به چې زړه د روس کړ نخښنه د زړه سر ؤ ده
ده د نظر کښې يو د کفر بل د دين ګوندؤ

* * *

هغه غازي چې زور ، زاری او زر پرې نه چليدل
د عارضي سولې ، تسليم په لاره تللی نه شو
سرلوړی ژوند د ژوندانه عالي هدف ؤ ده ده
سرې بايللی شو خو چا ته کښېنا ستلی نه شو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه غازي چې عقيده او جهاد ژوندۍ ورته
کوه صافي نه يې په صاف زړه جهاد و نه کول
په هر مصاف کښې به يې ويو ښکلولي پېښې
کړل تار او مار بې چې دښمن به قطار ونه کول

* * *

هغه غازي چې يوه لحظه يې هم آرام نه کاوه
وايي: آرام شو د ژوندون د لوړ مرام په غيږ کښې
شفيع الله ؤ شو شفيع يې الله ولاړ الله ته
شول و آرام د خپلې توري د نيام په غيږ کښې!

* * *

خو غازي نه مري، شهيد نه مري، هغه تل ژوندي شو
ظاهره ښکاري چې زمونږ نه لوى غازي غلى شو
چې تر قيامته کړي رڼا او تر آسمانه رسي
شفيع الله د دې ځلانده ښکلي نور ځلى شو

* * *

۱۳٦۴/۴/۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بت پرستي

تا پستي کړه، ما سستي کړه، ده چستي کـــړه
را نه لاندې يې د پلار نيکه هستي کـــړه
ها دې ياد دي زه دحق په مينه مست وم
اې دين زاهده! تا به بد مستي کـــړه!
د دارېنو سرخرويي مې شوه په بـــرخه
چې په وينو مې خيشته خپله هستي کـــړه
کـــه پرون مې سومنات کښې بُتان مات کړل
نن مې مانه د ما دې بُت پرستي کـــړه
چې کلونه په رنګونو کښې وه پټـــه
بنه رسوا مې اوس وحشي کمونستي کړه

۱۳۶۱/۱/۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیری

زه یم شاعر!
زه د وطن شاعر یم
ما د وطن د عشق نغمې ویلې!
ما مې اولس ته ترانې ویلې!
ما ویښول،
ما پاڅول،
ما خوځول وګړي!
تل د لوړتیا،
د پرمختیا،
د وړاندې تیا لپاره!
زما ارزو وه چې زما ملت هوسا شي هوسا!
شي پخپل کور کښې بسیا!
د تمدن له ګرندې یون سره یون وکوي!
ملې پاڅون وکوي!
په ملي هڅه او تکل وطن آباد کاندې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مینه - مینه

* * *

خود پردیو ګوډاګیانو پکې شوکه وکړه ،
داړه یې وکړه ،
د داړې له لارې واک د دوی شو ،
دوی خپلواکي په بل واکي ورکړه ،
د بل په واک کښې یې زموږ آزاد ملت وروکړ ،
له هر څه تېر شول ،
خپل تاریخ او خپل کلتور یې پرېښود ،
پر خپلواکی مین ملت ته یې په غاړه باندې ،
د پردو ژغ کېښود !
نو زه به شاعر وُم ! د ملت شاعر !
خود نغمو او ترانو په ځای به ساندې وایم !
په خپلواکۍ ، په آزادۍ پسې به ژاړم - ژاړم !
تش په ژړا نه شي ،
او س وخت د ژړاګانو نه دی ،
دا خپل ملت به یو ځل بیا پاڅوم ،
بیا مخ‌ــوم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زه باوري یم !

زما خلك غلامي نه مني ،

د بل تر ژغ لاندي ژوندون نه مني ،

یون کوي

د روڼ تاریخ رڼا او سره لاره تري نه هېرېږي !

دوی په دي خپل پېنځه زرکلن تاریخ کښې ؛

لوېږي ، تالي ، یې کوږ ، عدا او غریبي ، تالي ،

خو بل ته نه دي تسلیم شوي ، غلام شوي نه دي !

دوی په خپل دي پنځه زر کلن تاریخ کښي :

د پرېر غلګر ، د پرد اږه مار لیدلي ،

د دوی په خاوره بلوسېدلي ، له هر خوا راغلي ،

راغلي دي ، یرغل یې کړی ، بلوسېدلی هم دي ،

خو پاتې شوي نه دي ، پر تر ژوندي تللي نه دي ،

چا سر خوړلی ، څوك برابر عوندي تپي تښتلي ،

وطن فروشه افغانان یې بېګانه بللي ،

په هماغه لار یې لېږلي ، چې باداریې تللی ،

ژوند تر یې نه دي پرېښي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه شجاعان یې ټول په کور منډلي !

* * *

اوس هغه همغه وینه شته لا سره شوې نه ده !

اوس هغه همغه مینه شته لا زړه شوې نه ده !

اوس — اوس هم شته د وطن د وسترو افغانانو بچي

نه پرې‌پرې دي د لته په دې پاک خاوره ،

پردي تېرن ،

د دوی ځایي ایجنټان

د دوی په روبلو اخیستي شوي داخلي نوکران !

* * *

که باور نه لرې نو وراشې نورستان وګورې !

د کونړ لوټه - لوټه ،

کلی - کلی

هلمند تنګاب ، بلخ ، سمنګان وګورې !

پکتیا ، اورګون ، هرات ، هلمند او بدخشان وګورې !

ټولو ځوانانو ،

نرو - ښځو

او وړو - زړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نهورتیا او په میړانه،

سینې سپر کړلې

د توپ گولو ته،

د ټوپک شلیک ته،

د دوی سرونه ټانکو لاندې کړل،

خوټیټ نه شول،

د بل نوکرۍ ته، د پردوا مرۍ ته؛

غاړه یې ور کړه، خو په غاړه یې قبوله نه کړه

د مرئیتوب کړۍ،

غاړه یې خلاصه کړه وطن ته

او ملي تاریخ ته!

دوی قرباني شول د وطن په مقدس جهاد کښې؛

* * *

زه باوري یم چې دا سرې وینې به رنګ راوړي

د آزادۍ د ناوې لاسو به سره کا

افغان ملت به یو ځل بیرته کړي آزاد تنفس،

په ځپل آزاد،

د میړنو هیواد کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه باوري یم چې دا کیږي

او ډېر ژر کیږي ،

دا د آزادو میړنو وطن غلام نه پاتېږي!

* * *

زه د يوځل د آزادۍ سپېځلي ورځ وو ينم !

بیا مې په زړه کښې بل ارمان نشته ،

بیا نو که مرم نو ډېر هوسا به مرم !

په خوشالۍ به مرم ،

زړه خوښې ،

په خندا به مرم !

زه باور یم چې وطن به آزادیږي زما

خو که زه مړ نو م په دې منځ کښې

نو خوږو ملګرو!

تاسو تر هیله کوم ،

خواست کوم ،

غوښتنه کوم !

چې د وطن د آزادۍ په مقدسه ورځ

زما تر قبره څوک راواستوئ !

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ما تہ زیری دوطن ـــــ د آزادۍ راکړي

زه به په قبرکښې خوشاله شم، خندان به شم

زه به په قبرکښې هوسا شمه، آرام به شم

د ازیری ـــــ

ما ته دی د ژوند زیری!

د نوي ژوند

او دتل ژوند زیری ـــــ!

۱۳۵۷/۱۲/۲۳

کابل

د ورشو، ورشو*

چې د ټول جهان نیول یې وو په نیت ـــ کې

ها حریص تړ او س ساحه د پښو شوه تنګه

چې بې سره پکښې هره خوایې خـــــره وه

قطبي خرس تہ د ورشو، ورشو شوه تنګه

---

* لومړی ورشو د پولینډ د پایتخت « وارسا» او د وهم ورشو د «ځمکې ځای» په معنی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخه لار

په وطن چې د وحشت سېلۍ خوره شوه
هرې خواته ویرانه شوه - ویرانه شوه
ورځ وې سپینه، شپه وې توره په دنیا کې
خو زمونږ ورځ هم سره او شپه هم سره شوه
آرزوګانې مې د ژوند شوې ځوانیمرګې
د ولجه نړ ښکارې هر لور ته جنازه شوه
ګریوانونه ترلمن پورې بېرته شول
د کفن خبره پاتې شوه، زړه شوه
عرش پرې نولي له آسمانه د نور څاڅکي
چې سنګر کښې د شهید وینه د بوه شوه
او ښکې لاندې کړې د وینو بهیرونو
د عمونو قافله ډېره درنه شــــــوه
آزادي به پرې سرلوړې ځي «رفیعه!»
په سرلوړو ګړو چې لار پخه شوه

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځاروي ګوند ترانه

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
چې ترېنه يې نابغه څوک قهرمان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا!

« نور به نه وي استثمار د فرد له فرده
بڼ موپاك كړد انسان د پښوړ ګرده »
د غوايه غوبل دل كړې هر انسان دی
په ژوبڼ كښې خوشالي ده چراغان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا

* * *

« نور قابض زموږ ملكري په هر څه دي
که غوجلې، که څنګلوڼ، که وابښه دي
په خپل واك موشروكړې چور تالان دی»
په ژوبڼ كښې خوشالي ده چراغان دی »

(c) ketabton.com: The Digital Library

امبا! امبا! امبا!

هورا! هورا! هورا!

* * *

ای ښارو و ملګرو خوښ شئ، خوشالیږئ

ویرانونه مو ټول خپل دي بیا یې ودانوئ!

ګلان خوری په بویوو کښې یې تاوان دی!

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی

امبا! امبا! امبا!

هورا! هورا! هورا!

* * *

د خوګانو مشري ویره ویر افتخار دی

د غوایه بغاوت نوی ابتکار دی

د ښارویو نهضت توند په مخ روان دی

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی

امبا! امبا! امبا!

هورا! هورا! هورا!

۱۳۵۸/۷/۲۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

وينه او مينه

وينه په مينه تو ئيږي و تر پيدا

په کومه مينه؟

د وطن په مقدسه مينه!

په هغه مينه چي تري پاکه بله مينه نشته

او هغه وينه چي تري صافه بله وينه نشته

دا وينه جوړه د وطن د مور له تيونه ده

دا وينه ويني د چينو له سپينو پيونه ده

دا د وطن د مور له ويني ده

له ميني ده

دا د وطن په لار تو يږي

زرغو نيږي پري،

تازه گلونه،

سره گلونه،

د لاله گلونه،

په پسرلي تازه کوي د وطن د بنستي غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وطن په لار تویېږي له دې وینې قربان!
چې د وطن ناموس خوندي کړي له دې مینې قربان
وینه په مینه تویېدو ته پېدا
په کومه مینه؟
د وطن په مقدسه مینه!

۱۰/۲/۱۳۵۸
وردګ، آبدره

سالنګ که سالنګ*

۱

« هندوکش » موږ له ازله عدوکش دی
چا چې کړې پرې تېرې، تېری یې شنډ دی
خو روسانو چې یې زړه ته ترغوږ ورغلنډ کړ
دوه یې وخوت ویل: « سالنګ نه دی سالنډ دی »

۲۰/۸/۱۳۶۱
پېښور

---

* دا توره په سالنګ کښې د سوو تنو روسانو د مړ ډاریدلو په ارتباط ویله شویده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیستي

خلک قتلول "بشر دوستي" بولي
کور د چا په زور نیول "دوستي" بولي

جنګ او تجاوز ته نوم د "سولې" ږدي
حق پایمالول "حق پرستي" بولي

چور ته، لوټ ته "عدل"، "مساوات" وايي
لوښ تېرې "د سولې همزیستي" بولي

روس ته غلامي کول "شرف" ګڼي
لا د آزادۍ نیول "پېغور" بولي

کور په کور نفاق کرل "وحدت" شمېري
حق جهاد د دین پر "بانډیستي" بولي

فسق، فساد "اخلاق" او باطل "حق" ګڼي
ټولې بشري "هستی" "نیستي" بولي

هر څه یې چې په قاموس کښې وي
ګرانه بس همدا "کمونیستي" بولي

۹ / ۱۰ / ۱۳۶۱ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو رنګ

په ګلبڼ کښې پاڼې شوې دې ګلونه
پرې راغلې د خزان دې سره بادونه

سرو لمبو دې سره ګلان له مخه وړې
پاتې شوې یې اغزي د باغ په خونه

طبیعي پسرلی سره خزان تالاکړ
ګل ګېډیو ته یې واچول اورونه

د غوایه غوزبل هرڅه سره دل ول کړل
په وطن وکړل غویو غوایه کارونه

د روسیې د کښت له پاره یې قلبه کړل
که کورونه وو یا وو ودان ښارونه

ودانۍ یې کړلې ورانې په بمونو
پرې یې کر کړل د ځوانانو تاند سرونه

څوک یې کړل په تراکټور ترخاورو لاندې
په چا تېر شول د روسیې درانه ټانکونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک د ماشینګن څوک د توپو شول
چا ته ګور کړل الوتکو څېل کورونه
نه واړه او نه زاړه ترې په امان شول
قتل عام شول: ښځې، ووړکي، زلمي، ځوانه
څوک هجرت ته شول مجبور له ګران وطنه
په چاړک شول په وطن کښې زندانونه
زندان څنګه د قصاب قصابخانې دي
پرې کوي پکښې غوښې د اولادونه
په برقي ډنډو وهل دي ځورول دي
په ځوندونې بېلوي ترېنه پوستونه
درسته وريځ وژل دي، وېښ دي، وحشت دي
ځوروي يې په ريشمو لکه پسونه
چې شعور يې وُ، چې درک، چې يې احساس وُ
ځ په ګور شول چې ور اوښتل محو ته
چې عالم، چې په څېړوه، چې بادانش وو
پرې انبار يې کړل د خاورو انبارونه
چې وطن ورباندې ګران چې وطندوست وو
د وطن د ښمنو پرېښول مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردیو زرخرید و نوکـــرانـــو
د وطن په بچـــو وکړل ستمـــونه
څو باور دی چې داوینې به رنګ راوړي
شي پرې تاند به مو باغونه او راغـــونه

۱۳۵۸/۹/۲۳

وردګ، آبدره

سرونه کړل

خلک په شاره هم ګلونه کـــري
یار* په ودانه کښتي بمونه کـــري
ودانه ورانې خلک ژوندي خښوي
سرخښول نه دي، سرونه کـــري

۱۳۵۸/۲/۲۱

کابـــل

* یار دلته د ملګري، رفیق، تواریش په معنا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

للـــون

د وحشت لړې له فضاء نه به خورېږي، ځي بـه!
د ايمان لاس به په باطل باندې برېږي، ځي به!
د نور د کرښې خنجر ننووت د شپې په زړه کې
نور د تيارو د رګو وينه به وچيږي، ځي بـه!
د وصال لمر د غرو په څوکو راختونکی سنکاری
د بېلتانه د واورې غرونه او به کېږي، ځي به!
زه به له ياره سره ځم خپل اشنا د يار تـــه
د رقيبانو سره مخونه به توريږي ، ځي بـه!
د برې زړی به زرغون شي د شهيد په وينـــو
دا هرزه بوټي په للون له منځه ځيږي، ځي به!

۱۳۶۱/۱۰/۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا وطن

دا د افغان وطن دی ،
دا افغانستان وطن دی ،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي ،
په وینو سرې دي او رنګینې دی !

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د اتلانو کور دی !
دا د وطن په مینه مستو شازلمیانو کور دی
سرونه ږدي په خپل وطن ،
خود چا پښو کې نه ږدي ،
له افغاني غروره ډک سرونه !
د وطن ننګ کې ،
د ډګر په جنګ کې ،
خوښېږي مرګ ته ،
هیڅ وخت نه خوښوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کور په منځ کښې د تلتك مرګونه

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د عقابانو ځاله ،

دا استعمار قفس ته نه ورګډ دي غاړه !

په خپله پاکه او آزاده خاوره ،

کله پرېږدي د بل ناپاك پلونه !

دا استعمار بابنې په ځمکه ولي ،

د دوی ځايي کونګان په خاورو منډي ،

نه پرېږدي ، نه پرېږدي

په خپل دي مقدس وطن کې

د مردارخورو ټپوسانو د وزرو ټپيدل !

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د میړنو مېنه ده !

دلته پردي تېرى کوونکي تم کېدلی نشي !

که شي پښېمانه هم په تېښته - تېښته ،

سرونه وړلی نشي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که په ژوندیو پښو راځي
په مړو پښو بېرته وزي،
ځیني يې بېرته هم په هیڅ شکل وتلی نشي
په تېښته تللی نشي
سرخېل ساتلی نشي
دا د افغان وطن دی،
دا افغانستان وطن دی،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي
په وینو سرې دي او رنګینې دي .

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

د شهید وینه

که سینه سینه د کابل سینه
ته چې رالوېږې ترابا سینه
سوات ته ځېږ ورکړي خوږې لګېږي
په یون کښې ساتي د شهید وینه

اټک ۱۳۶۴/۶/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ونه وایې؟

په ملک د بل حکمراني ده چې څه ونه وایې؟
د سره ښکېلاک خر دواني ده چې څه ونه وایې؟
کړي وطندوست وطنفروش ، انقلابي قلابي
د توهتونو پرېماني ده چې څه ونه وایې؟
که خپلواکي غواړې چټک څه د زندان په لوري
د مېنې مینه زنداني ده چې څه ونه وایې؟
که سر دې ټیټ نه کړ ټیټېږي د برچې په څوکه
سر ایښود ل لویه ځواني ده چې څه ونه وایې؟
د عوه دېتول انسان کوي فکر یې سیمه کې دی
دلته تر اوسه ځانځاني ده چې څه ونه وایې؟
د سردارانو امتیاز دی او س د دوی میراث دی
په عیش او نوش زندګاني ده چې څه ونه وایې؟
ماهر درزي تور استعمار ته سره کالي واچول
رنګ دی بدل زړه خاني ده چې څه ونه وایې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تن زندان ته، سر مې دار ته، ځان مې ګور ته درومي
مقابله مې ایماني ده چې څه ونه وایې ؟

۱۳۵۷/۸/۵

کابل، باغ بالامینه

جبه زار

پلار وطنه «جبهه» څه د بر «جبـــــه» ده
د چا پلار وتنه نشي ځنې کــــړلې
له کابل نه کـه کا، بل لـــوري ته هڅــــه
په تابوت کې مړ «جبې» پورې شي تـــللی

* * *

پلار وطن جبهې ته ورچې شي ســـــړی
د چا پلار وتن جبې نه نه شي کــــړی
«سیل هله وي خښنتن چې دخره راشي»
بیا ایله «مــــردار» ځونډی ته ځان شي وړی

۱۳۶۱/۹/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شمال له خوا شمال دی

د افغان په پاکه خاوره، نوې دورې راخورې شوې
د توپونو، د ټانکونو، د ټوپکو، د بمونو
د شمال له خوا شمال دی، راخوځېږي، راتوندېږي
د آزاد ملت په کلیو، په کورونو، په باغونو

* * *

دا توپان د غلامۍ دی، دا توپان د بربادۍ دی
غواړي وران کړي زمونږ کلي، غواړي وران مو کړي کورونه
غواړي وباسي له بېخه، خپلواکۍ سمسوره ونه
چې ورکړي مو پلرونو دي د وینو بارانونه

* * *

دا د نوي وخت انگرېز دی، دا د روس سور استعمار دی
په خونړو کې یې تر خره دي، په پستو کې یې زېږه دي
تر انگرېزه خوځل تېر دی، خونیرنګ او رنګ یې بل دی
هغه خه یې په خوله نشته، چې نیولي یې په زړه دي

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلستوفي ماران روزي ملتونژته په کور کښي
تود میدان شي جوړولی ، ډېر پیاوړی مداري دی
سرې ریتارې کړي وړپوړې ، ګډوي يې په میدان کې
بې خبر خلک پرې راټول کړي دا یې راز استعماري دی

* * *

کور ، کالي ، ډوډۍ شعار دی ، وږي خلک پرې دوکه کړي
خولې يې ډکې له اوبو شي ، چې ورګډ يې په اوبو شي
چې لاهوشي دې سره سیندته ، هرهر څه ورڅخې یوسي
دغه وخت چې په ځان پوه شي ، په توبو شي ، په توبو شي

* * *

نن راغلې هدا ورځ ده ، په وطن مو افغانانو
په میدان د سیاست کې خوښې شوي سره ماران دي
ډولکي د روس ته ناځي ، کله خملي ، کله پـا ځي
خوروي په ملک کښې زهر ، ډېر بې رحمه دښمنان دي

* * *

بدل کړی يې څپل رنګ دی ، هر یوکاریې د نیرنګ دی
را روان په نوی لار دی داد عصر استعمار دی

←- - - -

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګوې غلط نشې، نیرنګونې رسوا کړه
د افغان اتل ملته! بیا دې وار دی - بیا دی وار دی

* * *

د تاریخ عنبتلیه زویه، بیا پر کار ده ستا میړانه
چې ژوندي درنه یونسي، د سمنان دې خپل سرونه
ستا په وار به ګوزاریږي، ستا په مټو به ختمیږي
استعمار ته په سرورکړه، څوبې سره ګوزارونه

* * *

باوري یم! باوري یم! آزاد کله غلامیږي
ولاړ شوي، روان شوي پښتنګان د آزادۍ دي
افغان کړی بیا قیام دی، نن یې بیا تړلی لام دی
وړاندې کړي یې میدان ته سربازان د آزادۍ دي

* * *

بیا پوک شوي سنګرونه، بیا په غرونو کې مورچې دي
بیا جګړه ده په ټوپکو، په چړو او په لښتو
بیا د توپ او رد ټانکونو، د بمو مقابله ده
په تبرونو، په لورونو، په ډبرو، په سوکونو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا راسې خبروېږد ملت د قربانیــــــو
د افغان د میړنوالي ، شهامت او د بریــــو
په ټوپک نیسي توپونه ، په دلګي نیسي غونډونه
په تش لاس یې تانک ورخیژي روسان نیسي ترمیو

* * *

بیا سره کړې یې ده زمکه ، د دې وخت سرو استعمار ته
د «ګوره» په سرنوشت یې اړولي «سره روسان» دي
بیا د سرپورته کولو که خدای کاندې بېرته نه دي
په کاري ګوزار یې ویشتي د لستوني سره ماران دي

* * *

له سرو ونو نه تېرېږي ، په خوښیو، خوشالیــــو
له وطنــه نه تیریږي ، په لویشت - لویشت یې ږدې سرونه
چې سمسوره شي ، چې شین شي ، چې آباد شي ، چې زرغون شي
سپېرو پرې د سرو وینو ، خوږې سره سیلابونه

* * *

باوري یم ، باوري یم ، غلامي به ختمېږي و ده
را نږدې اتل ملته ! اوس شیبې د خپلواکۍ دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو ورځو به څو شپو کې، نتیجې به راوتـــلو
د غازي د میړنوالي، د شهید د قربانۍ دي

۱۳۵۸/۴/۲۵

وردګ، آبدره

ستالین او امین

د هر ظالم خونخوار وینښتیا ده چې "ستالین" دی
خو سل ځله او سـ اوښتی تر ې «امین» دی
خلک وژني ، کلي سیځي او ښار وران کړي
د ملت په کور کې جوړ ملي نــــاورین دی

۱۳۵۸/۲/۲۱ کابل

یو بیت

زما د ژوندانه بې ثباته تلـون کـې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

توقفگاه زمان

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
افسانهٔ سازقرن
اینجا همینجا
هزارها هزار
انسان این وطن
فرزند این خاک
سرمایهٔ ملی
در خاک وخون چو مرغ نیم بسمل تپیده است!

* * *

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
اینجا کتاب نیست
قلم در قید و بند
رادیو وتلویزیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

بودن بود گناه

تلاش علم وفضل

جرمیست جرم سخت !

* * *

اینجا پلچرخیست !

زندان بس بزرگ !

اینجا زمان نما

آهسته میگرد د

آهسته ـ آهسته !

اینجا ثانیه گرد

اینجا دقیقه گرد

اینجا ساعت نما

یک از دیگر آهسته میگردد .

به پیش نمیرود

گویا که درینجا توقفگاه زمان است !

کابل ، پلچرخی ۱۳۵۸/۱۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننګ تدبير

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځير پروت دی
چې ګران وطن مې د پردو په لاس اسير پروت دی

له ما نه مه غواړئ خوښي، خندا، هوس خوشحالي
چې کور په کور مې د ملت په کورګښې ويرپروت دی

روښن فکران، رښتين فکرانو ټول خواره واره کړل
څوک په مرستون، څوک په زندان، څوک په بونيرپروت دی

ملت ويرجن، چاپير ويرجن، ځمکه آسمان ويرجن دي
زما په شعر د ويرجن محيط تاثير پروت دی

د وطن زويه! په تا وخت د امتحان راغلی
د تا په غاړه د وطن د ننګ تدبير پروت دی

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوړېدلی؟ افغانستان

که وه ونه، که کلا وه، که انسان
چې د زمکې پر مخ و وشه شی ودان
په ټانکونو، په بمونو یې هوار کړل
ښه یې وغوړاوه ګران افغانستان
د کورو په ځای یې وویشل ګورونه
خو بې شنختې او بې نښې، بې نښان
د کالو په ځای یې خلاص کړو له کفنه
نې راپرېښوده لمنه، نه ګرېوان
د ډوډۍ په ځای یې وینې را خوراک کړې
کړل ماړه زمونږ په غوښو یې لېوان
کړل یې لوږې - لوږې کلي، لوټ کورونه
په لوټمار یې خواره شول لوټماران
کور، کالي، ډوډۍ یې واخیستل له خلکو
په وژنه یې هم اړ نه شول خلقیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوك د باندې ، خوك په بند کې تر تیغ تېر شول
شول خواره واره ، خوار ه - خواره یاران
چې تو دې په پرې زمونږ مشاعرې وې
بیل شول هغه شاعران او ادیبان
نه یې لوری ، نه لودن ، نه یې درك شته
شول یې پټې د وطن د پټ زلمیان
د وطن دښمنو کړل د ځمکې زرې
د وطن په مینه مست خیالی ځوانان
تو یې شوې دومره وینې په وطن کښې
نه یې اوښکې شي ونځلی ، نه باران
د برچې او د نېزې په څوکه باندې
خاینانو غوښتل ځان کړي امینان
د برچو او د نېزو تر څوکو لاندې
د دوی زړه ؤ صادقان کړي خاینان
خبر نه وو چې وخت نشي غولولی
چې خاین او امین بېي دی زمان
روسیه شول هم ملت ته هم تاریخ ته
په روسیه باندې یې وپلوره ایمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوی زړه ؤ چې افغان د روس غلام کړي
روس ته وسپاري آزاد افغانستان
خبر نه وو چې زمري په زنځير نه دي
په قفس کښې ژوندون نه کړي عقابان
دوی پوه نه وو تل به دا افغانستان وي
په جهان کښې څو ژوندی وي يو افغان
چا چې کړې ده سودا د ملک پلورني
دي منډلي يې په ګور شاه شجاعان
چې سپک ګوري د وطن د مورلن ته
سپک په ژوند وي هم په مرګ دا حراميان
د ترو کي عونډې مړي د لښ له لوري
شي ناولي روح يې باد سره روان
دا مين عونډې د سپي په شان مردار شي
د پليت مړي يې قبر وي ويران
چې اسلاف يې اول سپک او پسې ورک شول
دي اخلاف يې هم په دې لاره روان
دا وطن د ښکلا ګلګرو هديره ده
ژوندي راشي، مرهم نه شي ايستی ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا افغان ملت وطن افغانستان دی
دلته ژوند کړای شي رېښتيني افغانان
چې راغلي ببرته نه دي ژوندي تللی
د ېر قوي استعمارګر ددې جهان
دا وطن د آزادۍ په خښته روغ دی
دی تول ژوندي غلامۍ نه په امان
آزاد ؤ، آزاد به وي ، آزاد به اوسي
آزادي يې ده ليکلې په فرمان

۱۳۵۸/۱۱/۱۷

کابل

دُردانې

د ماشوم په لاس مې ورکړې دُردانې
څکه داسې شوې دانې - دانې دانې
چې له شونډو نه يې هيڅ شرلای نشو
نن په ما باندې رشيدکړې زمانې

۱۳۶۲/۱۱/۱۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

بیت نیکه علیه الرحمه یو مناجات ویلی و :

دا وګړي د هر ګړي خدایه !

لوی خدایه ! لویه خدایه !

څو کله چې په داؤد خان کښې زموږ هیواد وال د بېکارۍ له لاسه ایران او عربستان ته په مزدورۍ پسې ولاړل ، په عربستان کښې به څوروول کېدل، شړل کېدل او سپکېدل او په ایران کښې به کله د قاچاقبر په نامه اعدامېدل او کله به یې نور زجرونه ګالل نو زه دې حالت وځوروولم او د بیت نیکه د مناجات ځواب مې په دې ډول وواییه :

[۱]

دا وګړي د هر شول خدایه !

لویه خدایه ! لویه خدایه !

د خوراک او څښاک په غم کې خواره شوي په عالم کې

له عربو تر ایرانه لا لهاند او سرګردانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژې په لمبه بنــــوري ‌ ‌ ‌ ‌ دي بې ستوري او بې سيوري
لېږ د بډلي له خپل ځــــايه !
لويه خدايه ! لويـــه خدايه !

د دوی مېنې کوي کمتــــې ‌ ‌ ‌ ‌ د کـوي د نورو خـــټې
بشري قوت يې دروميــ ‌ ‌ ‌ ‌ هو مـره مـومي چې بې شرمي
د پردو له خـوا ځــوربېږي ‌ ‌ ‌ ‌ د مړښت په ځای مړ کېږي
ژوند يې غم دی سر ترپـــايـه
لويه خدايه ! لويه خدايه !

د اولس وينه وچيــبږي ‌ ‌ ‌ ‌ د خـو تنـو جـام ډکېږي
د کيــږدی زامن هېر شوي ‌ ‌ ‌ ‌ د بنګلو خښتن د پرشوي
هغوی ورځ په ورځ خوارېږي ‌ ‌ ‌ ‌ او دوی سات په سات مړېږي
لوی واکمن شـو رانـمـــايـه !
لويه خدايه ! لويه خدايه !

نو له دې نه دي هم تېرشي؟ ‌ ‌ ‌ ‌ دد ې ورږ يو شــمېر دې ډېرشي؟
ورې ترې دې زيـاتـېږي؟ ‌ ‌ ‌ ‌ بيا له لوږې دې مړه کېږي؟
داسې ژوند سنه دی که مړينه؟ ‌ ‌ ‌ ‌ چې مړ ژواندې ژوند کوينه؟
د تاخه ده ســـکي رايــــه !
لويه خدايه ! لـــويه خدايه ! ‌ ‌ ‌ ‌ کابل ۱۳۵۶/۲/۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کله چې د غوایه تر غوبل وروسته په ۱۳۵۷ کال کښې په افغانستان سره بلا رانازله شوه او زموږ مادي، معنوي او بشري هستي یې ونړوله د خپل تیر مناجات په ځواب کښې مې دالاندې مناجات ووایه :

[۲]

دا ولې کړي ورک شول خــــدایــــه!

لویه خــدایــه ! لــویــه خــدایــه!

سور وحشت پرې رانازل شو یو د بل د سر قاتــل شـــو

د سرو وینــو سیند روان دی اور دی، وینې دي، افغان دی

هیواد ټول په وینو سور دی وحشیانه قتل او چور دی

وطن وران شو درد نمــــایــــه!

لویــه خــدایــه ! لویــه خدایه!

لوټماران ورته راغـــلي مال او سر ته یې دي غــلي

کور په کور باندې ویرخور دی د چا پلار مړ د چا ورور دی

هر لور وینې - وینې - وینې کله شوې دي ترې میـــنې

هر خوا چکه له وای وایـــه

لویــه خــدایــه - لویــه خدایــه

څوک شهید کړل الوتـــکو څوک یې مړه کړل په ټوپکو

په چا پرېوتل بمونـــــه پرې یې بل کـــړه سره اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک شول د کوليو — د وحشت د سرو ږ ليـــو

د چا کور وران شو له ځــــــايه

لويـه خـــدايه! لويه خـــدايه!

څوک ژوندي په ځمکه خښ شول — څوک د ځان په وژله خوښ شول

د چا قطع شول ســــــرونه — د چا غوږ پېښې او لاســونه

څوک تکه تر کړل خــاوروکې — څوک راووتل د بانـــــدې

ټول په وير شول سر تر پـــايـــه

لوير خــدايـه! لـويـه خـدايه!

ډېرې مېنې وې سپېرې شوې — د وطن هستي ايرې شـــوې

سره کمونړ واړه تبا کړل — عالمـونه يې فنا کـــړل

څوک ژوندي ولاړل څوک مړ شول — افغانان خواره واره شـــول

له مـاره نه ترګـــــدايـــه

لويـــه خـــدايه! لـويه خــدايه!

دا وګړي وو ډېر شـــوې — هرې خواته خواره شوي

په خپل ډک کور کښې وو وږې — د او بو په غاړه تـــږي

د مړښت په بدل مـــړه شول — په غمو باندې مــاړه شـــو ل

د تا داوه پکښې رايــــــــــــه؟

لويه خــدايــه! لـويـه خدايه!

۱۳۶۱/۸/۱۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه

د حسرتونو په دنیاکې مې عیشونه زیات شول
هومره مې درک زیات شو چې څومره مې دردونه زیات شول

د بېلتون اور مې دزړه خامه حونه ښه پخه کړه
سینه مې هېڅکه تشوه چې څومره پرې اورونه زیات شول

د پروا غزیو مې په بڼ کې سر راپورته کړلو
اغزي که پر شول ورسره زما ګلونه زیات شول

د غلامۍ سره زنځیرونه زیاتی مات دروا خله
چې مې په پښو کې په لاسو کې زنځیرونه زیات شول

ښه دي د غوټې پر ټکړې لاره یې راوښودله
که مې سوچونه، که فکرونه، که چورتونه زیات شول

نور به د لنډ کارونه نه بندم د سبا په غاړه
زما درانه - درانه غمونه له پرونه زیات شول

د ناکامۍ خپېړو لار د کامیابۍ پرانسته
د نامېندیو په سبب مې امیدونه زیات شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

له سرنه تېرولیونود صف سرلاری شومه
چې په شلېدلي ګریوانه کې مې درزونه زیات شول

١٣٥٨/٥/٣١

پېښور

عقد

قران چې وویني قرآن نه ویني
چې پېمانوې بیاپیمان نه ویني
عقیدې نه لري عُقدې یې د پرې
ځکه د عقد ساتلو ځان نه ویني

١٣٦٢/٧/٢٧

د اتفاق صف

نفقه یې چې ده نغښتې په نفاق کښې
چې یې شق او تخصص دی په شقاق کښې
کامیابېږئ به هله غیورو خلکو!
چې ځای ورنه کړئ په صف د اتفاق کښې

١٣٦٢/٢/١٠

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

نه یم زندان کښې،
د شرخي پله په لوی زندان کښې!
زما وطن تردې زندانه تنګ دی
ځکه په هره خوا کښې جنګ دی جنګ دی
د وطن هر لوري په وینو رنګ دی
هر یو افغان له ژوندانه نه تنګ دی
د آزادۍ د بل شراغ پتنګ دی
په ډیر اخلاص سرونه ږدي د خپل وطن په لار کښې
د هندوکش غونډې ټینګ ناست دی د دښمن پر لار کښې
وطن که تنګ دی د دښمن له پاره هم تنګ دی
په هر طرف د میړنو غور ځنګ دی
د مجاهد سوک کار د بم ورکوي
غلیم ته نوی - نوی غم ورکوي

* * *

نه یم زندان کښې
د شرخي پله په لوي زندان کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطن تردې زندانه تنګ دی
خو په هر ګوټ کښې روان؛
د آزادۍ جنګ دی
په دښمن ځکه تنګه شوې آزادي به راځي
په تودو وینو يې چې کېږي
او به خور هره خوا
په ګران وطن کښې سرخرويي او آبادي به راځي!

۱۳۵۸/۱۲/۲۸

کابل، د څرخي پله زندان

جوړه

بريژنف سولې (!) ته جنګ کړ، دې بې ننګه
خو په جنګ - جنګ کښې د سولې مرغۍ مړه شوه
اوس اميد دی چې بيا ‹‹سوله›› (!) ترې پيدا شي
‹‹اندیرا›› له ‹‹اندريې پف›› سره جوړه شوه

۱۳٦۱/۸/۱۲

پښتونور

سیلانی

نیسه! لاس طبیبه زخم مې ناسور شو
چې بې تمې شوم ایله مې زړه مسرور شو
غاټول شین وُ چې راشین شو په بېدیا کښې
خو چې ولې خندل، زما په وینو سور شو
بې له ډاره چې تر داره روان یم
اوس شوې پوه چې سکني ورور مې منصور شو
تل چې کرځم سر وهلی، بر وهلی
د علیم له لاسه ملک راته تنور شو
د هېواد د لوړو غرونو سیلاني دی
دا رفعت رفیع هاله موند چې مغرور شو

پېښور: ۱۳۵۸/۶/۱۱

یوه لنډۍ

ترکیه داسې دې کور وران شه
لکه چې وران دې کړل زمونږ ودان کورونه

۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور

(د هېرلنډ بحر شعر)

وطن کور دی وطن ګور دی
وطن پلار دی وطن مور دی
دده نوم د ژوند انځور دی
دده یاد د زړه تکور دی
دده عشق د ایمان زور دی
په بېلتون کښې لې سور اور دی
بل وطن کښې ژوند پېغور دی
چې وطن نه وي ورک لوری
په وطن پسې مې شور دی
استقلال یې
په ما پور دی

۱۳۶۳/۱۱/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا په ليکه:

د سپېدو خط

شپه او ورځ د ژوند لړلې مې په غم دي
جوړ غمونه مې له غمه سره سم دي

ژوند تېرېږي خوښي نشته، غم را درومي
خوشې وايم، ښادي وبله ضم دي

نه پوهېږم دغه چارې د آسمان دي
او که ترېښې مې د لوح او د قلم دي

نورو نورو شپه هم ځان ته رڼا ورځ کړه
زما ورځې هم پوښلې په تورتم دي

د افغان د افغان دود آسمان ته رسي
سرې لمبې وربانديې بلې د ستم دي

د وطن سکون، آرام يې دی مات کړی
په هر لوري د بمونو زير و بم دي

په هر کلي، په هر ښار، په هر ديار کېنې
د افغان ملت وګړي په ماتم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وینو ارزاني په وطن وینم
درنه وینې مې مدام د سترګو نم دي
میرویسي فال د بابا په دیوان ګورم
بیا پردی منګولې ښخې مې په چم دي
ها کشور چې ده په شعر معطر غوښت
بدبويه پکې خوږې د تاتنک وېم دي
د سپېدو له سینه خطر داسې ښکاري
چې رابرې نښاني د صبحدم دي
دې واره قبر کښې لوی عالم ویده دی
د رحمان د شعر کوکې په عالم دي

حمل/۱۳٦٤

بریژنف

یا زوی مري*، یا پښې مات**، یا چانماري***شول
چې کا ربه کتلي چا افغانستان نه
بریژنف چې په دې خاوره تیری وکړ
شو زړه چاود ارمان یې یو ورېږ ګورستان نه

۱۳٦۲/۱۱/۲۲

* تکه چنګیز، ** تکه لکوړ تیمور، *** تکه کرګین، مکناتن او کیوناري

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینې

وینم په هره خواکښې وینې - وینې
په وینو ټکې سرې دي مینې - مینې
بشر دی تږی د بشر وینو ته
ځښې لې په مینه - مینه، پینې - پینې

***

په خولو بشر وایي: بشر غواړي
خو په عمل کښې شور او شر غواړي
سوله، ورورورۍ، برابري وايي
خو په میدان د جنګ شر غواړي

***

بشر د بشمنه به څوک خبر کړ مووي؟
بشر دوستان چې سرې لښې بلوي
کله کامبوج، کله ویتنام پرې سیځي
یو یمنی بل یمني قتلوي

(نیمګړی)

کابل / ۱۳۵۷/۱۲/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

(د ترهکي پهمرينه)

د وطن مور مقدسه ده درنه ده
احترام یې احترام د احترام دی
پاکه غیره یې هم پاکه هم سپیځلې
د هر چا تر حق یې لوړ د حق مقام دی
په اغزو کښې یې هم ګل عوندې ښکلا ده
په خزان کښې یې هم عیش مستدام دی
د ربنتیني زوی له پاره یې پر پښو کښې
هم خوبني ده، هم هوس دی، هم آرام دی
سر پرې بندي د نور و پښه به پرې پرې نه ږدي
د مرګ لوري ته یې هر د تېرې ګام دی
چې ناموس حیا یې ساتي هغه زویه
ګرامي دی، په کابل، کر په باګرام دی
(خو) چې پلو ترې په سپکه ستر ګه ګوري
تر بنګي نه سپک دا نمك حرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خیانت ورسره کړي مخ یې تور به شي
د وطن خاین په هر وخت کې بدنام دی

چې آبرو او حیثیت یې په بل پلوري
چې د مور په غیرت کښې پروت د بل غلام دی

رسوا کیږي، بدنامیږي، منفوریږي
انتقام یې انتقام د انتقام دی

لعنتونه هر لوري پرې وریږي
چا چې کړې یې د زویو قتل عام دی

د امین په نوم که وي هم چې خاین وي
د خیانت منزل یې لنډ، آس یې ناکام دی

تره کی غوندې ترکیږي په ګولو کښې
ترکولی یې چې چا په بمو بام دی

په ژوند سپک شي بیا په سپکه پسې ورک شي
چې یې مور ته نظر کړی هسې خام دی

مرګ یې سپک وي، پس له مرګه هم سپکیږي
دا خیانت، دا یې آغاز، دا یې انجام دی

۱۳۵۸/۷/۱۸

پېښور، بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوربورې شو

بهاره مه راځه ګلونو باندې اوربورې شو
چې پرې راتلي په هغو غرونو باندې اوربورې شو
چې تا به ښکلي کړل په ګلو، مونږ بې سیل کاوه
په هغو ښنتو او کڅونو باندې اوربورې شو
د ګل درنګ د رنګو وینه سرې سیلۍ کړه وچه
هم بې په بوی، هم په رنګونو باندې اوربورې شو
د زېړو ګلو پر ځای سرې لمبې تاوېږي یکسې
د پسرلي په چمنونو باندې اوربورې شو
د شګوفې موجونه لوټ کړه د وحشت پوجونو
د ګران وطن تاندو باغونو باندې اوربورې شو
ګلاب، نرګس، مرسل هر یو پخپل ځای وسوځېدل
په رامبیلونو، چامبیلونو باندې اوربورې شو
د بنفشې، شبو، ببرې ځانګې لوخړې شولې
په میخکونو، ریحانونو باندې اوربورې شو

چې هم یې بوی، هم یې ښکلا وه، هم میلې پرې کېدې
د ارغوان ښکلو ښاخونو باندې اور پورې شو

د هیڅ افغان له پاره ځای د آرام پاتې نه دے
هم په فرشي، هم په فرشونو باندې اور پورې شو

چې ګل یې پښې ښکل کړې او دې به تر وربله یووړ
د هغو حورو په پڼو باندې اور پورې شو

چې یې ټومبلي پکې وو د پسرلي ګلونه
په هغو تورو وربلونو باندې اور پورې شو

نه لاله زار دے پاتې شوے نه خارزار پاتې دے
هم په ګلو، هم په خارونو باندې اور پورې شو

د اګران او خوږ جنت نظیر وطن لمبه لمبه شو
هم په سارا، هم په ښارونو باندې اور پورې شو

د اور حلقو کښې دي راګیر د وطن سیمې مو
چې یې په کلیو، په کورونو باندې اور پورې شو

چې دوی ته کور ؤ او دښمن تر پوخ سنګر ؤ د دوی
هغو کلاؤ او برجونو باندې اور پورې شو

د ننګرهار د ګلوهار پروت د شهید په قبر
په شنو سمسورو کونړونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الیشنګ ، د الینګار سیند وته سره ښکاریږي
چې د لغمان په شنو فصلونو باندې اورپورې شو
د جګدلک د وینو ډک یا قوت لنبه - لنبه شول
د ماهیپر په کږ لیچونو باندې اورپورې شو
په شیوه کیو را ښوه شوې د دښمن لښکرې
د کمر یو پر کمرونو باندې اورپورې شــو
باغ بالا باغ د بلا شو افغانانو لــــره
فرغه یې فروغ کړه په بنـدونو باندې اورپورې شو
بالاحصار او رکښې ایسار کابل توپه - توپه شو
ښکلي پغمان په محلونو باندې اورپورې شـــو
په استالف کښې لېږې - لېږې ګولۍ و اورېدې
د شمالي په شنو تاکونو باندې اورپورې شو
شکردره او ګلدره داوردره غوندې شوه
همزې په غرو ، هم په رغونو باندې اورپورې شو
پروان په زړه باندې پر پېمانه ګــولۍ وخوړلې
د ګلبهار په بهارونو باندې اورپورې شـــو
غوربند کښې بندې دي لوخړې د روسي ټانکونو
چې د پنجشیر په زمرګونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغل سرخ د ننداروڅاري اوس شاړې شو لې
د لاله زار په ګلزارونو باندې اور پورې شو
په شهرستان اومالستان کښې ښار اومال تالاشول
بامیان ته ګوره یادګارونو باندې اورپورې شو
میدان ، میدان دخونړۍ جنګ شو، په سروونو زنګ شو
تنګي ، خوات په شنو باغونو باندې اورپورې شو
لوګر ، ګردېز په اورکښې پټ شول د اورین بموتو
زرمل اوروکوټي اوروکونونو باندې اورپورې شو
د آسمان څکو ننبتروونو ځای سکروټیو لې
چې د پکتیا په ځنګلونو باندې اورپورې شو
د تاریخي غزنۍ له زړه نه دوړې پورته شو لې
په حصارونو، نیارتونو باندې اورپورې شو
په قره باغ ، شلګر، مقر بمونه واوریدل
د شنه زابل په بادامونو باندې اورپورې شو
د کندهار تاکونه لاندې کړل خونړي ټانکونو
په ارغنداو او په کرزونو باندې اورپورې شو
په لښکرګاه د سره غلیم لښکرې وبلوسیدې
د زاړه بُست په تاریخونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیستان سور اور شو په نیمروز کښې سختې ورځې راغلې
د دلارام په آراموټو باندې اور پورې شو
په ارزګان کښې ارزونکانې خاورو لاندې کړلې
بې غوره خلکه په غورونو باندې اور پورې شو
فراه فرحت له لاسه ورکړ، د دښمن له لاسه
د استقرار په شینډنډ و نو باندې اور پورې شو
هرې دهرې قواؤ وران کړ په وحشي جنګونو
د مدرسو په منارونو باندې اور پورې شو
د شنه بادغیس پښتو لا خولې په نانځ سپړلې نروې
ترشول مات وړاندې په شولونو باندې اور پورې شو
په میمنه کښې یې د امن مینه پرېښنبوده
د جوزجانې په یادګارونو باندې اور پورې شو
اُم البلاد د خبیثانو په لاس وسوځېده
په هغولو په بېرغونو باندې اور پورې شو
په سمنګان کښې د مېړانې یادګارونه وسول
سنګلې تخار او بغلانونو باندې اور پورې شو
په چاردره کښې ماشومان لکه دورو حلال شول
د کندز کلیو او کورونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د واخان د پګړې وړل یې د روس پښو کښې کښېنو
د بدخشان په سرو لالونو باندې اور پورې شو

* * *

چې به سجدې پکښې کېدلې د پاک رب حضور ته
په هغو پاکو محرابونو باندې اور پورې شو
کوروونه وران، اوروونه مړه، نغرې ساړه ـ ساړه شول
د روس له لاسه په اوروونو باندې اور پورې شو
دېرې مو ولاړې ادېرې شوې ادېرې ایرې شوې
کورونه څه چې په قبرونو باندې اور پورې شو
تنها ژوندي او ژوي نه دي چې سره او رو سېځل
په زیارتونو مزارونو باندې اور پورې شو
چې فرش د ګلو به د نوړې کېږدې د مځ تر خوره وُ
په هغو د ښتو دامانونو باندې اور پورې شو
هم د کېږدې او هم د ږوونو مراندې وسو ځېدې
د عشق او مینې په تارونو باندې اور پورې شو
د سرو او ښانو کاروانونه به نور چېرې لېږدي؟
چې په کېږدیو، پېشولونو باندې اور پورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمې اوس نښته، په ګلو هم ګولۍ واورېدې
په ایلبندونو، څړځایونو باندې اورپورې شو
چې له مستۍ نه به اوبو پکښې ټوپونه وهل
هغو شېلو، هغو ناوونو باندې اورپورې شو
چې به مېلې وې، ساتېرې به وې، سیلونه به وو
په اختونو، په جشنونو باندې اورپورې شو
د ژوند لمحه - لمحه په سره وحشت لنبه - لنبه شو
په ورځو، شپو، په میاشتو باندې اورپورې شو
چې انتظار به د پردیس لالي کېده ورپکښې
په هغو لارو کندوونو باندې اورپورې شو
لیلا به ونې ټولول، لالی به لوخړنګه کړې
چې په لوونو درمندونو باندې اورپورې شو
د خزانونو پاڼې سوې نه دي ایرې - ایرې دي
د بهارونو په هارونو باندې اورپورې شو

* * *

سهار غوبل د غوایه وشو، روس مابنام ته راغی
په سهارونو، ماښامونو باندې اورپورې شو

←

د ثور برج ، د جدي برج په موږ قیامت راوستو
خونه په هسک ، نر په برجونو باندې اور پورې شو
په شپه بندیز ، په ورځ ګرځوند په بندیز کښې بند شو
د آزادۍ په ساعتونو باندې اور پورې شو
چې د اسلام او د ملي فرهنګ دښمن پرې راغلل
په مکتبو او کتابونو باندې اور پورې شو
تنکي ځوانان او ماشومان په اور کښې وسوځېدل
په نا سپړلو ارمانونو باندې اور پورې شو
دا اوښکې وینې سره ګډې دي خوناب جوړوي
که په تنکیو کبابونو باندې اور پورې شو
چې به رپاند وو د غیرت او د عزت په شمال
اوس په شملو او پلوونو باندې اور پورې شو
چې یو بې سر قلم او بل به یې نظر قلم کړ
په هغو تورو، قلمونو باندې اور پورې شو
د پرون هغې مودنن په اور کښې وسوځېدې
د بره تلک په تکلونو باندې اور پورې شو
انسان یې ناوري د آسمان فضاله د وړوه که
د مظلومانو په آهونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسیه به څنګه روسیاهي کړي اوس له خلکو پته
چې دافغانانو په افغانونو باندې اورپورې شو

***

که زما مینه روس کړه ورانه خومزه یې وکړه
چې هر-هرځای یې په ټینکونو باندې اورپورې شو

د هرخوږمن افغان په زړه کښې خوښي ودوېده
چې د دښمن په واحدونو باندې اورپورې شو

د هرې پورې مور د زړه د زخمو خولې ورغلې
چې د لښکر په سرو بچونو باندې اورپورې شو

شوبلې یې ورانې عصري زور یې ټول اوبه-اوبه شو
په زغرورو جهازونو باندې اورپورې شو

د ګران وطن په هره برخه کښې په شور-خوځله
په قطارونو قطارونو باندې اورپورې شو

په ډېرو سیمو کښې د روس قوي-قوي پوځونه
صفاً صفا شول، په صفونو باندې اورپورې شو

ایمان ترګوره چې توپک په ټانک کښې لاره کوي
په پولادینو مقتلونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کم نظر یې چې کتلي وو غیور افغان ته
د سره دښمن په سرو خوبونو باندې اور پورې شو
چې د جنګ اور ته له روسیې نه پکې تیل رادرومي
په هر- هر ځای په دې ټیکونو باندې اور پورې شو
چې یې د سولې د کوترې کوڅو وسوځول
الیکوپتر و په څرخونو باندې اور پورې شو
هغه سالنګ کښې چې یې جوړ کړ د تیري له پاره
د روس په سرو وحشي پوځونو باندې اور پورې شو
دارالامان د ښمن ته ځای د امن نه ورکوي
پکښې د روس په میخ ښینو باندې اور پورې شو
چې د اوربل په قوماندې یې رادیو ستړې کړله
د سره تره کي په هډونو باندې اور پورې شو
چې استخمار کړ روس، خپل بار یې پرې ترځایه یووړ
د خره امین په خرو مغزونو باندې اور پورې شو
دوی کړ نشکور زموږ سرلوړ د آزادۍ بیرغ کړ
د خلق، پرچم په پرچمونو باندې اور پورې شو
انسان دوستي مې یې اوس ټول جهان ته وښودله
د روس په تشو سرو لفظونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زما کوربې کړ ایره مسکو هم ولړ زېده
په کرملین کښې په تختونو باندې اوربورې شو

***

چې د پولینډ کارګر څوټک دی وا اخیستی پسې
د روس په لور او څوټکو باندې اورپورې شو
چې هم اوس پوه شو چې مارکسیزم دی تریاق د خلکو
چې د مارکسیزم کتابونو باندې اور پورې شو
د کمونیزم شرارت د نیا لمبه - لمبه کړه
په کمبودیا او ویتنامونو باندې اور پورې شو
چې دي پیلي یو د بل تر څنګ چمتو ولاړ دي
په ناپېیلو هیوادونو باندې اور پورې شو
لوی قدرتونه یو و بل وته په شا تېږوي
ایران ، عراق په اولسونو باندې اورپورې شو
په مونږ قیامت دی خو د زړه دوک به مو وونژله
کړه په دې لویو قدرتونو باندې اورپورې شو
چې زور حق بولي د ویتو حق د هغوی دی پکښې
نور په ملکو ملتونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې کېږي نتيجه يې د جنګ اور کړي لاندې
د ژړيوا په مجلسونو باندې اور پورې شو
افغان سوځېږي او فرياد کړي د نيا هيڅ نه وايي
چو ړيي په سترګو او غوږونو باندې اور پورې شو

***

ژلمي اتڼ کوي خو ډول ورته د جنګ غږېږي
اوس د ښادۍ په اتڼونو باندې اور پورې شو
يتمنۍ پېغلې دي روانې د سنګر په لورې
چې د غرمې په ګودرونو باندې اور پورې شو
ډوډۍ پخېږي خو دلو پر ځای سنګرته درومي
د مازيګر په تنورونو باندې اور پورې شو
پکښې عکسونه د شهيد د پاکو وينو ښکاري
سهار ماښام په شفقونو باندې اور پورې شو
رفيعه هغه طراوت اوس پکښې نه ښکارېږي
ستاد هجران سوېږ شعرونو باندې اور پورې شو

۱۳۶۳/۱۲/۲

پېښور، کوز تاکال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځايېږي

وجود مې له خپګانه په وطن کښې نه ځايېږي
غمونه مې دي دومره چې په تن کښې نه ځايېږي

ګلونه خزان شوي دي، باغونه دي وران شوي
د سره خزان بادونه په ګلشن کښې نه ځايېږي

راغلی سور وحشت دی، په اولس مې سور ساعت ګړي
سرې وينې د ظلمو په سپين کفن کښې نه ځايېږي

رودونه دي د وينو په هر لوري چې بهيږي
ځوانان دومره قتليږي چې مدفن کښې نه ځايېږي

ودانې ورانې شوې دي هر لور په وير لړلې
ويرونه د وطن د مور لمن کښې نه ځايېږي

وطن سور ی - سوری دی د روسيو په سرو ګوليو
تر دې يې زيات زخمونه په بدن کښې نه ځايېږي

خلقيانو داسې ظلم په وطن کښې کړ بر پا
شرميږي پرې تاريخ نن لري ساری سرتر پا

۱۳۵۸/۹/۱۸

پيښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ردیف بندگی

زندگی:
رادمردان
ازهمان اول
بازندان بسته است؛

* * *

زندگی
بردگان روسیه
تابه آخر
در ردیف بندگیست!

۸/۴/۱۳۵۸

کابل، زندان پلچرخی

یوبیت

زما د ژوندانه په بڼ ثباته تلون کښې
زما د فکر رخته بنه شوي زوړ نه شوي تازه شوي

۱۳/۶/۱۳۶۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی دام

د سره استعمار نوی دام د ذهن غولول دي
څو کسه کړي د ځان نوم د ملت وربانديکېږدي

د سره لښکر په مرسته په تخت کښېنوي مغرور
د پاسه نوم د خلکو حکومت وربانديکېږدي

قومونه سره جنګوي، پلار، زوی سره په جنګ کړي
په ډېره بې شرمۍ نوم د وحدت وربانديکېږدي

بمونه اوروي په خلکو ظلم چلوي
اورونه بلوي نوم د خدمت وربانديکېږدي

آرامه آرامي وي په يو ملک کښې چې دوی ورشي
جنګونه کړي نوم سوله، امنيت وربانديکېږدي

کوي قتل عامونه د وګړو د ملت
څو نوم په سپين سترګۍ د عدالت وربانديکېږدي

تري واخلي خپلواکي او آزادي او خپل اختيار
په خوله نوم د ملت د حاکميت وربانديکېږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان په کټه چوړیې کړي کلتور او اقتصاد
خو نوم د ورور ولۍ او محبت وربانديې کېږدي
غلام کړي بل ملت په ډېر و لوموکښې یې بښکېل کړي
د خولې په تش ویل نوم حریت وربانديې کېږدي
نازله په ملت کړي سره وحشي ډیکتاتوري
خو نوم اولسواکي، ملي قدرت وربانديې کېږدي
که د اوي سوسیالیزم ترقي او امنیت
هرڅوک به لوی پښه ونه د لعنت وربانديې کېږدي

جدی / ۱۳۵۸

وردګ، آبدره

د مسافر جنازه

له سوې سرې د بښتې له خالو له زړه وخیمو نه
د څوکسانو په اوږو د مسافر جنازه
له هیلوډک زړه د بې پایه د بښتې زړه ترولاړه
دیوه بې کوره، یوه بې کوره مهاجر جنازه

۱۹ / ۷ / ۱۳۶۱، پېښور، کچه ګړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپیدې

سپیدې دې خوښې زما زېرې د سحر لري
په خړه پړه کښې تر شا شیره د لمر لري
سپیدې دې خوښې زمـــا

* * *

تیاره څیرې په ځای یې هره خوا رڼا راوړي
د باطل مراندې پرې کوي د حق خنجر لـري
سپیدې دې خوښې زمـــا

* * *

د تاندو هیلو غوټۍ خوږین زړګوټي نه پرېږدي
د سرو ګلونو په خندلو کښې اثر لـــري
سپیدې دې خوښې زمـــا

۱۳۵۷/۹/۸

کابل

د باغ

باغ زاغ ته حواله شو له دې باغ نه والوتم
بلبل مين په ګل وم خو له زاغ نه والوتم

زما او د لاله د زړه داغونه سره يو وو
زاغ تن ور سره يو چې کړ له داغ نه والوتم

خطر د تن د پوست وکنه خوړ نه وم الوت ته
له باغ نه کله تلمه له د باغ نه والوتم

ارزو مې وه چې بيا - بيا د خپل ځان سولو ته خپر شم
پتنګ غوندې پر سوی له څراغ نه والوتم

لوړ سر مې ټيټ همت ته هېڅ شان ټيټيدی نه شو
په لوړو غرونو سر شوم له «برباغ» نه والوتم

عقاب په دام کښې نه نښلي دانه دې بل ته کېږدې
لوړ الوت يم له باغ نه کړ له زاغ نه والوتم

١٦/٢/١٣٥٩

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل جهان

چې آسمان یې پټ په وریځو
تورې لړې پرې خورې دي
نې د بخت ستورې ښکارېږي
نه یې "تلې"
نه "نغرې" نښته
او نه یې "کټ د بوړۍ" پروت دی
نه "پریوونې" یې ځلېږي!

* * *

خو:

د اورې سوځند لمرېې
د قیامت د ورځې لمر دی
ټول مخونږې ښکاره دي
د خپمو له زړه نه لوېږي

او:

د ژمي سوځند باد یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمهریر دی !

زمهریر دی !

چې چلیږي

له هډوکو هم تیریږي

دا دنیا د مهاجر ده

دا جهان د اواره دی !

۱۳۶۴/۳/۶

پېښور

مُجاهد مهاٰجر

اولسونه دېره بنکېل شوي، پرې راغلي بنکېلا کګر دي
لا تر ننه مهاجر دي، مهاجر دي له خپل ځایه
خو پر تا چې دا ورځ راغله، مجاهد شوې، مهاجر شوې
مجاهد شوې، مهاجره! ستا برې به وي تر پایه!

۱۳۶۱/۲/۱۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما قاتله!

ارته د نیا داور تبې شوله زما د پاره
له تحمل نړیم و تلی د دنیا د پاره
اوس راښکاره شوه ملیونونه ککړې په کار دي
ستا د خیالي جنت ددې خیالي بنا د پاره
دا ستا رژیم دی چې ژړوند ونکړي دانسان پرېږدي
زه به ژوندځار کړم دانسان داعتلا د پاره
زما قاتله اما چې نن د بلې پلاسو وژنې
ښکارېږي ستا لاس به هم نړلي د سبا د پاره
خبر دی که سرمې ترکټور ترځمکه لاندې کړله
د ښکار نه يې به میوه ورکړه هرچا د پاره
زه که فنا هم شم بقا مې په فنا کېښې وینم
ځکه فنا به وي زما ملي بقا د پاره
د وحشي شپې توره سینه کښې چې بلکه غوندې ستې
ما تر دی و یار چې شم بځری دي رڼا د پاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما هیواد «دی په ختیځ» کښې پرې رڼا بر راشي
تر تولو وړاندې پرې ډلم خپره د «سبا» بر راشي

۲/۸/۱۳۶۰

کابل قلعهٔ فتح الله

د ملت لښکر

سرې پسرلي سور راته ښکارېږي
د لاله داغ یې ناسور راته ښکارېږي
خونړی سیلاب راتلونکی په وطن دی
د ملت لښکر مخسور راته ښکارېږي

کابل / ۲۲ / ۲ / ۱۳۵۸

غلامي

د یوې توري کودتا په بنهٔ راغـــــــــی
انقــــلاب یې د زلمو په ویـو ســــور دی
د افغان د میړني ملت په تن ــــــــ یې
لګــــولی غلامي زخم نــاســــــــــور دی

۲۲/۲/۱۳۵۸ / کابل

د محبوب غېږ

ساقي پاڅه پياله راکړه ماله ځان څخه جلا کړه
دا خپل ځان راځنې هېر کړه سرسبند و ترې سرتېر کړه
بزمې مينه لېونی کړه بزمې مينه سپېلنی کړه
چې زه يوړ ودانګم دار ته چې ځان واچوم انګار ته
چې قربان کړم خپله وينه پرې ترلاسه کړمه مينه
چې منصور د خپل دلدار شم يار ته ور د دار پر لار شم
چې سرلوړی شم مجنون تر مؤمن خان غونډې پښتون تر
چې رښتينی يو عاشق شم چې په مينه کښې صادق شم
چې د مينې مېنتوب کښې چې د مينې لېونتوب کښې؛

تېر تر ځان شم، تېر تر سر شم
د محبوب غېږې ته ور شم

۱۳۵۸/۷/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وي وړې - وړې اشناتړې ستړې جوړوي
څکه هره ورځ راته خبرې جوړوي
دا د ګریوانه صدف مې څکه خوله سپړلې دي
عشق زما له او ښکو ملغـــارې جوړوي
ښکارې چې د سرو سرو سانو قبر به جوړېږي پرې
بیا غازیان مصروف ښکارې سنګرې جوړوي
ګوره په ټوپك راګوزارېږي ایمان وګـــوره
روس که الوتکې نغزورې جوړوي
پوه دې چې سالنګ د سرو لښکرو د مرګ کنده ده
بیا هم لا نادان ګوره لښکرې جــوړوي
داد شرق او غرب ښکېلاك مجرم داسانانو دی
تښتي نور آســمان پر لوړ وزرې جوړوي
څو به په قناد پسې ځي راشه له شاعر کـــره
ګوره له الفاظو نه شکرې جـــوړوي

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

پیښـــور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي ماتم

کله چې زه پرچمیانو د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د لارې له سره ونیولم او زندان ته یې واچولم زما په تن کښې زما هغه تورې جامې وې چې د کمونیزم دیوانو کلنۍ زور واکۍ په دوره کښې یې زما د غم او وير د ډېرو ترخو لحظو په وخت کښې ملګري راسره کړې وه او زن__ مې هم په تن کښې وې، دا پاړکی همدې جامو ته وویل شو:

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

تاسې ملګرې یې مدام زما د ځان جامو!

هم د سفر، هم د حضر، هم د زندان جامو!

تاسو زما د زړه د غم ښکارندوي یې کوئ !

تاسو د لوی ملي ماتم ښکارندوي کوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما جامو!

ای زما تورو!

ای دغم جامو!

۱۳۵۸/۱۲/۶

کابل دخرخي پله زندان

وطن پلوري

د وطن دخرخوونکو مرګ روا دی!

که پلورلی يې په "روبل" که په "ډالر" دی

د افغان په پاك وطن کښې يې ځای نشته

که د سره دی، که د تور ښکلاك لښکر دی

تکل

شوم سرګردانه خوله تانه روګردانه نه شوم

خوږه جانانه ستا په عشق کښې بې ايمانه نه شوم

تکل مې وکړ د منزل په لور د سر په بيه

ستومانه ډېر شوم، خو ښې داده چې پښيمانه شوم

پېښور: ۱/۶/۱۳۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

راز

که د خولې شي کړای د زړونو لارې مه بندوه!
ګرانه لا لیه د رازونو لارې مه بندوه!
نن د وختونو مجبوري که دیوالونه جوړ کړل
د مستقبل د امیدونو لارې مه بندوه!
که ما او تا ته شولې شاړې خبرې شاړې دې وي
خو دې بچو ته د پلرونو لارې مه بندوه!
زما د زړه درمل په تا د تا په ما کېدای شي
خو بنې دې ستا وي د دردونو لارې مه بندوه!
پرون هېر نکړې، سبا خوار نکړې د نن د پاره
ها تېرې شوې د عمرونو لارې مه بندوه!
که د وروري د شعور سترګې دې په روبلو بزبني
د لاشعور دې د شعرونو لارې مه بندوه!

۱۳۶۱/۷/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړسرونه

ورك شوئ، بې كوره شوئ، بې ګوره هم شوئ!
دلوی سفاك، جاني خونړيز د لاســــه!
په پاكو وينو موخړوب شــو وطن
دشلم قرن دچنګيز د لاســــــه!
كلي، ښارونه مو داور لمبه شـــول
دنوی عصرد انګريز د لاســـــه!

* * *

ای د وطن خورو وروو زامنو!
څوك په شپلو څوك پرد ښتونومړه شوئ!
دچا په سر درانه ټانكونه تېر شول
څوك په برچو څوك په بمونو مړه شوئ!
د چا سينه د ماشينګن موڅه شوه
څوك په درنو- درنو توپونو مړه شوئ!
څوك په زندان كښې قصابي شوئ وروڼو
په كوټكونو، په برقونو مړه شـــوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د اعدام په تخته وختلئ
په ستمونو په ظلمونو مړه شوی!
د دوزخي ژوند نه وحشت مو ولید
په تکلیفونو، عذابونو مړه شوی!
څوک یې ژوندي په تراکتور رخش کړي
د ظالمانو په لاسونو مړه شوی!
سرونه ور مو کړل خو تیټ مو نه کړل
د خبیثانو، رذیلانو پښو ته!
ددی وطن د دښمنانو پښو ته!

۱۳۵۸/۱۰/۸

وردګ، آبدره

یو تصویر

دوران کوږ په وړه کښې ناسته ده حیرانه
"خواره" "شته" او "کوږ" یې تول له منځه تللي
د "ووړه"، "کالي" او "کور" دعوه دار انو
په روسي بمونو دي وړته سیځلي

۱۳۵۸/٦/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور غېږ

ماشوم چې له موره بېل شي د هر چا شپېرې خوري
بې واره وار په وار له هرې خوا شپېړې خوري
شا پېړوي ورته حوره، چې په هر لوري يې مخ شي
که خپل وي که پردي ترې په بيا - بيا شپېړې خوري
کلونه د دنيا ورته تېره - تېره اغزي شي
د کل په شان مخ يې د دنيا شپېړې خوري
د مور په ودان کور به يې چې تول عمر را تېل وو
د دې تولې له لاسه د جفا شپېړې خوري
سپين ملګري، سپين سباوي خوشا پېړې يې پرې تورکې
"سبا" ترې وې هيله يې "بېګا" شپېړې خوري
خو مور وي نو هغه د مور د غېږې آرزو نه مري
تېر پېړي به داوخت له نن سبا شپېړې خوري

۱۳۶۱/۱۲/۲۱

پېښور

بریالی پاڅون

هر افغان وُ پخپل کور خوښ او مسعود
خپل یې شته ، خپل یې تاوان وُ خپل یې سود
د عادي ژوندون ښتن وو پخپل کور کښې
نزول هم نه وُ کړ نه یې وُ صعود
بل واکي نه وه ، خپلواک یې خپل وطن وُ
واکداران یې که هر څو وو نا محمود
د خپل خدای په عبادت یې ملا کښه وه
د بل چا پېښې یې نه وو په وجود
افتخار او سرلوړي یې وه په برخه
په خپل ژوند په خپل وطن وو ټول خوشنود
په خنډونو بریدل او پرېځ تلل به
کړ کوله به یې هڅه د بهبود
خو څو کسه نا خلف پکښې پیدا شول
کړل یې ړنګ د عقیدې پاخه حدود

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام او د افغان لاره یې پرېښوه
روس مردود ، لېکن مردود دوی مردود

د شوکت او اقتدار لېونه مېنې
کړل د نورو په کړېو کښې محدود

خونړی غوبل یې جوړ کړ په وطن کښې
ورځ یې توره کړه په شپه کښې په داود

د راډیو څپې ونیوې په لاس کښې
په روسي ټانک الوتکو شول فرود

د وحشت دوره یې پیل په هیواد کړه
ټول احرار یې په زندان کښې کړل مسدود

ډېر یې مړه کړل په کورو ، په زندانو کښې
کړل یې وضع په ژوندو باندې قیود

د روسي ارباب له حکم سره سم یې
د وطن په هره خوا باد کړل بارود

وېل یې نور د خپل معبود عبادت پرېږدئ
روس زموږ ده دی باداره زموږ معبود

خو مؤمن ملت د داکله شي زغملی
چې روس ومني او پرېږدي رب ودود

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه خوا ملحد خلقیان د روس بچیان وو
د وحشت یې نه ثغور وو، نه حدود
الوتکې وې، بمونه وو، ټانکونه
هره خوا ئې كړه په اور وه او په دود
کلي وران، کورونه وران، ښارونه ورانشول
په وطن کښې وو خواره وحشي جنود
نامحدود روسان یې راوستل وطن ته
خو پرې کې یې ښوده نوم د پوځ محدود
داسې ظلم او وحشت یې دلته وکړ
چې نه کړې وُ فرعون، نه نمرود
د چنګېز او هلاکو تاریخ یې سپین کړ
کړل تاریخ تورې بري، هټلر، یهود
نه په ښځو، په سپین ږیرو باندې بند شول
نه يې پرېښودل ځوانان، نه نو مولود
قتل عام یې په هر لوري کښې برپا کړ
خرابۍ یې کړې تر حد ځنې افزود
هغه بلخ چې د جمشید د جام جمال وُ
رپېدل پرې بېرغونه زراندود

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها مزار چې د اسد د خدای مدفن ؤ
رسیدل یې هر طرف ته د فیض عمود
کندهار چې پایتخت د احمد شاه ؤ
ؤ روزلي یې میرویس او محمود
ها غزنین چې د ښارونو د سر تاج ؤ
ؤ پلار زمیني د محمود او د مسعود
تود یې وران کړل په بمونو په توپونو
د ژوند ښې آثار یې کړل نابود
خو بل خوا تر افغانانو مسلمانانو
یې الحاد شو لو منلی نه قیود
ؤ سرلوړ ژوند یې کړی په تاریخ کښي
هر دښمن یې شړلی په سجود
هیڅ تیری یې په وطن نه ؤ زغملی
یې لوړ سر هیڅ نه وو ته ؤ فرود
په تش لاس یې بریالی پاڅون شروکړ
په قیام یې کړل مات خمود، جمود
په وحشي دښمن یې وکړل گوزارونه
دین یې حفظ کړ په قیمت د خپل وجود

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر داسې مې زنیو سلامونه
تعظیمونه، تکریمونه او درود

۱۳۶۳/۱۲/۱۷

پېښور

اسیر

چې وې ذهن یې آزاد زنداني نه دی
که په پښو کښې یې پنځه منه زنځیر دی
چې لاسونه یې آزاد فکر غلام وي
حقیقت کښې دا اسیر رښتیا اسیر دی

۱۳۶۲/۱۲/۲۷

پلي نوم

کمونیزم د وحشت او زور مسلک دی
هر یو لوز، هر یو قول یې موهوم دی
مصلحت دی د انسان د قتلولو
خو چې نوم یې پلي نوم دی پلي نوم دی

۱۳۶۳/۹/۱٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غوټۍ

شو بسرلی په هره خوا توکېږي سره ګلونه
په سمه، غر، دښت او دیوال بروي خواره ګلونه
په پاڼه - پاڼه کښې تصویر د شهیدانو ښکاري
چې د وطن په درد بدلي غېږ دي شر ګلونه
د خاورې مخ به ولې فرش په سرو ګلونو نه وي
ترې لاندې پټ چې دي تر دې ګلونو ښه ګلونه
ستا عظیم قبر ته شهیده یوه د الی ده کنه
د جنت ګلو ته فاني ګلونه نه ښکلـــونه
چې د غمونو لوېږي - لوېږي غوټۍ وسپړېږي
خاونده کله به غوټۍ مې شي د زړه ګلونه

۱۳۶۱/۱۲/۱۳

د اټک پیل

کربلا ته سلام!

د کربلا دښتې، په پاکو وينو سرې دښتې
د نازولو اماما نو د اسرې دښتې
تا ته سلام ستا د سينې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوبېدې ها ارادو ته سلام

د کربلا دښتې د کرب او د بلا دو رڅو
دي ستا سينه کښې د استانو نه دڅرادو رڅو
ته په ميدان کښې يې د داسې لوی ايمان شاهده
چې باطل وې ورته امان! امان! امان شاهده
ستا په سينه کښې حق د باطل په ضد قلم پورته کړ
د استبداد په مقابل کښې يې علم پورته کړ
عقيدې ټينګې وې د عقدې ارادې ونکړې
توره يې ښکل کړه خو باطل ته يې سجدې ونه کړې

* * *

د کربلا دښتې! ستا یاد دې هغه نوي سرونه

له تنه بېل خو شول خو بېل ترې نه شول څو سرونه

ستا په سینه کښې د ایمان داسې داستان پاتې دی

چې په نړۍ کښې تر ابده جاویدان پاتې دی

د بشریت تاریخ پرې وياړي افتخار پرې کوي

د حق د لارې فدایان ګوره تکرار پرې کوي

د تا سرخرویه لاره پالي د خپل سر په وینه

د حق دوی کړي په مینه، او به خور پرې وینه

* * *

ګروهمن افغان د حسیني پاڅون په لاره درومي

دا لار به پالي کړ تر اوره، کړ تر داره درومي

د کربلا دښتې، په پاکو وینو سرې دښتې

د فاتح لوا مامانو د اسرې دښتې

تا ته سلام، ستا د سینې سره پرهر و ته سلام

چې ستا په غېږ کښې لوېدلي هارادو ته سلام

۱۳۶۶/۷/۱۹

د عاشورا ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي

توپان مې بیا په سرو ګلونو باندې لوبې کوي
پر غوړېدلو بهارونو باندې لوبې کوي
خو مړه نادان دی نتیجه یې چې په پام کښې نه ده
په ازمویلو شمشیرونو باندې لوبې کوي
کډو خونه دی د افغان سر دی بې سره نه ځي
سر به یې ځي چې په سرونو باندې لوبې کوي
د یلدا شپه که وي اوږده هم لمر راخېژي پسې
تیاره به څو په سحرونو باندې لوبې کوي

۱۳۶۶/۱/۲۲

د یلدا شپه

په سودا، سودا مې تېره کړه سودا شپه
شوه اوږده راته تر کال نه د «یلدا» شپه
اورېدل به مې اوس - اوس مې تجربه کړه
په رښتیا تر ټولو شپو اوږده ده دا شپه

۱۳۶۶/۱۰/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

ای نړیوالو!
نیاو غوښتونکو!
امن خوښو!
سوله دوستو!
نړیوالو واورئ!

* * *

واورئ پیغام!
د یوه مظلوم
خو میړنی
او با ایمانه ملت
ای نړیوالو واورئ!
غوږ شئ!
د مظلوموخپه شوی پیغام
د انسانیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واقعیت ،
د حقیقت په غوږو
واورئ!
په دقت یې واورئ!

***

دلته په زړه کښې د آسیا ،
یو تاریخي ملت دی .
چې د پېړیو په پوړیو کښې روان ژوند لري
له ویاړه ډک ،
له پته ډک
له ننګه ډک ژوندون!
ده لوږې، تندې دي ګاللې ،
بې کوره ژغلی
خو غلامي ته یې د چا غاړه نده ایښې
دا یې ګناه ده
په همدې ګناه تېرې پړې شوي
د زړه د پرو لویو - لویو قوتونو مدام
د استعمار قوي لاسونو مدام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده د سر د ټيټولو ملي ځلې کړې

خو ناکام شوي په مرو پښو تر ې تللي

* * *

اې نړيوالو واورئ !

غوږ نيسئ !

کيسه پاتې واورئ !

ددې ملت د سرلوړۍ کيسه :

زوړ استعمار دلته پخپله راغى

مات چې شو

بيايې د خپلو نوکرانو دلته لته وکړه

هغوي يې راوستل ، خو پاتې نه شول

مات کړل ملت

ملي تاريخ ترې د سرو زرو بابونه ورکړل

دا پاڼه واو ښتنه هدلته ،

بيا برسېره نه شوه

* * *

سره استعمار کړې سترګې پټې

په دې ټولو پښو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ورورولۍ، سولې، آزادۍ، بشر دوستۍ
دغولوونکو شعارو ترشخلې یې
د تېرې توره کړه تېره
ددې ملت د ښکېلولو لاره یې جوړه کړله
لومړی یې د لنډ ایجنټان په روبلو وپېرودل
څو ناخلف یې له ملت بېل کړل
د ښکارې زرك په شان یې ځان ته ښکېل کړل
د کور، کالي، دوډۍ خوږې غاړې یې ورولې
بس یو څو ویډې پرې غلط شول
خو نور وپوهېدل
د دوی پردۍ لوبې یې ولیدلې
خو دوی په ډېره بې شرمۍ
د خپل باداران په مټو
په رڼا ورځ کښې یې بې رحمۍ داړه واچوله
په ټکنده ورځ یې په زرګونو افغانان
په وینو ولمبول
په خونړۍ کودتا واك د دوی شو
د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د ملت ځواك يې ملګري نه شو

ځکه ملت هرڅه منل (خو:) غلام کېدلای نه شو؛

* * *

ای نړيوالو واورئ!

غوږ شئ!

کيسه خلاصه نه ده؛

دوی د ملت د ايل کړو او سنبال د پاره

روسي ټانکونه،

الوتکې،

ماشينګڼې

او بمونه راوړل

په بې رحمۍ يې پرتش لاسو خلکو وچلول

ډېر ماشومان، ښځې، زاړه، ځوانان يې ووژل پرې

او ډېرې خونې يې د روس په وسلو ورانې کړلې

غوښتل يې پټ د وينو څاڅکي کړي په سره جنډه کښې

خو د قصاب د لمن خاپ هم پټېدی شي کله؟

* * *

ای نړيوالو واورئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

واورئ !

کیسه اوس خوږه شوه؛

په سپین میدان کښې د ایمان او د وسلې مقابله توده شوه

یو خوا و روس، د روس ټېنکان، قوي وسلې ورسره

و د ټېنګونو غړهار، د ماشینګن ټکهار

د الوتکو غوړهار

او د بمو کړسهار

را خلاصېدل، راورېدل پر بې دفاع ملت

بل خوا ملت و تش لاسونه

بس څو ناپه ټوپک، کوټک ورسره

خو ټینګ ایمان او اراده یې وه تر شا ولاړه

مقابله وه د لېږدو او د کټو په میدان

ټوپک په ټانک کښې لاره وکړه رانسکور یې کړه

قوي دښمن داسې ترور شو چې شوکور یې کړه

شو بلې پرتې لکه ترخې منډتې

په یوه لحظه کښې د لمبو خوراک شوې

پاس په آسمان شوې الوتکې ښکاره

د ټوپک ډزو پرې ترسې شو کړې

په څو لځو کښې لکه سیکې باښې وغورځېدې

څو چې تر زمکه رسېدې، لمبې یې شوې دودونه

په هره برخه کښې تباه شول دا قوي پوځونه

ملت بري وموند په ټولو زغورو قوو

د ایمان نور وُ

دافغان غیرت وُ

دا د تاریخ د قهرمان غیرت وُ ،

چې همیې روس، همیې ددوی نوکران وپرزول

اوس سروهلی، بروهلی په ځان نه پوهېږي ·

باور دی ژر به ځوکېږي

سور استعمار به هم د تور سنکیلاك د قبر خوا کښې

د میړنو په ملك کښې د بر پر بې خونده خښېږي

او ددې آزاد ملت خپلواك ژوندون به بیا پیلېږي

نوای رښتینو !

واقعبینو !

نړیوالو واورئ

دغه پیغام

دا د بري پیغام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دواړه خوښېږي ملت د سوبې کیسه
دا دیوه لوی استعماري قوت د ماتې داستان
دا ټول مظلوم انسان ته ورسوئ!
او ورته وایئ چې ملي اراده نه ماتیږي
ملت په ټولو قوتو برېږي !!!

۱۳۵۸/٥/۲

عمر

پنځه دیرش کاله مې د ژوند تېر شول د لمر په حساب
شپږ دېرش کلونه مې وتلي د قمر په حساب
چې لا ژوندی دی د وطن په سرکښې نه دی تللی
بې ننګه سر نما ونه بولئ د سر په حساب

۱۴۰۰ هـ، ق د کوچنی اختر ورځه (۱۳۵۹)

د ایمان سوک

د تره کي سر یې وخوړ، د «امین» سر یې اوبه کړ
«بریژنف» یې کړ زړه چاودی «اندروپف» زړه یې اوبه کړ
د افغان د ایمان سوک دی، په «باطل» د «حق» ګوزار دی
چې «مسکو» یې غمخانه کړ، په «ببرک» یې بل ویر وکړ

۱۳٦۲/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړې شملې

قدم - قدم کښې سلسلې دي زلزلې دي راځي
زړګیه زار ستا حوصلې دي قافلې دي راځي

د افغانی همت پامیر د ټیټېدلو نه دی
چې پر هر وخت د دښمنانو پرې حملې دي راځي

د بېرته تلو لاره یې نشته ګورستان ته درومي
زموږ وطن ته د خرسانو سرې ګلې دي راځي

د وینې تېلو د همت ډیوه مې بله ساتۍ
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

سر لوړې مړینه د اصلي ژوند پیلامه ده اشنا
سرټیټی ژوند، د مړینې نوې مرحلې دي راځي

د ګګروخلی دې لوړ شي، لا دې لوړ شي پسې
چې پرې رپاندې د غیرت لوړې شملې دي راځي

۱۳۶۲/۱/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدو ماشومانو
ترانه

سپېڅلي مسلمان قهرمانان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

بچيان د لوی افغان يو فدايان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

* * *

ساتو يې آزادي د خپلو متو په همت !

لرو ملي غيرت !

لرو ملي غيرت !

په لار د قرباني باندې روان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

قربان يو د وطن !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

چنگیز دی، که انگریز دی تسلیم شوی زموږ زور ته!

روس هم روان دی گور ته!

روس هم روان دی گور ته!

د خدای په کمک بر په هر میدان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

د روس ناولې پښې به پرې پرې نږدو هیڅکله

ساتو به یې په خپــــله!

ساتو به یې په خپــــله!

زامن د میرویس خان یو او امان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

خوشاله به اروا د احمد شاه او د روښان کړو!

هو سا به خوشال خان کړو!

هو سا به خوشال خان کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ئن که ما شومان سبا ځوانان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــن!

۱۳۶۲/۶/۹

پښین، بازارګی

د ایمان زور

د افغان د ایمان زور یې دی لیـــدلی

«کمونست» به «کم» و «نیست» شي که خدای کړه

د کمون وحشت بر بېرته ځي کـــمون ته

له دې وخت بر «جم» و «نیست» شي که خدای کړه!

۱۳۶۱/۷/۲۳

شهیدانو!

میړنیو! قـــهرمانو! اتـــــلانـــو!

د وطن د پاکې لارې شــــهیدانو!

زموږ هــــم د خپل وطن په ننګه جنګېږي

ستا سو لاره خوښه کړې سربازانو

۱۲/۲/۱۳۵۸ وردګ، آبدره، زیری شهیدان

چېرته ولاړ شم؟

لاس مې تړي وحشي قاتل ترمې په بېرته سپاري
د ټول جهان قضاوت دادی، زه نو چېرته ولاړ شم؟
د حق غاصب به مې د حق غوښتو؟ له جرمه تېرشي
چې د انسان قضاوت دادی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟
د امن خوښو امن او سر له خوږې هم ولېږل
امن و امان! قضاوت دادی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟
د عالمي ضمير وجدان مې تجربه هم وکړه
افسوس! ایمان قضاوت دادی، زه نو چېرته ولاړ شم؟
تکیه په خدای ده، مې د توري بله لاره نشته
د هر افغان قضاوت دادی، زه نو چېرته ولاړ شم؟
د خدای مدد به وي، لوی غرونه، سنګرونه به وي
د ټینګ ایمان قضاوت دادی، زه نو چېرته ولاړ شم؟
افغان د مور غېږه کښې پایي، ځکه وایي: وي به
افغانستان قضاوت دادی! زه نو چېرته ولاړ شم؟

۱۳۶۲/۳/۲۹

کوټه، نقیر محمد زوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخ غبرګون

د ۱۳۵۹ کال د ثور میاشت له روسي وحشي ښکېلاک سره د کابل ښار په واټونو کښې د ځوانانو او پېغلو د روښنفکري پاڅون میاشت وه، دوی په تش لاس او مېړانه په رڼا ورځ د روسانو په ټانکرو راووتل او له روسي ښکېلاکګرو سره لاس او ګرېوان شول، لاندینۍ کیسه د دې میاشتې د پاڅون یوه تاریخي حماسه ده چې د "آسه مایي" د تاریخي غره په لمنه کښې د "جوي شیر" د ویالې په غاړه پېښه شوې او د تاریخ پر زړه کښې بې تل خوندي وي او ما د دېرې لنډې مثنوي په قالب کښې نظم کړېده .

یوه کیسه ده حماسه ده
د افغاني قهرماني
را روان ؤ لوی توپان ؤ
د ځوانانو د پېغلانو
پوهنتون ؤ په پاڅون ؤ

په کابل کښې　　سهار مهال کښې
پورته غبرګ　　دا یو څو برګ
«مړه روسان شه!　مړه خلقیان شه!
روس دې دروځي!　زموږ له سیمې!
روس دښمن دی!　روس میرڅمن دی!
روس نه غواړو!　روس نه غواړو!
آزادۍ ته!　خپلواکۍ ته!
به رسېږو!　ور ستنېږو!»
په دې چیغو　　په دې کریغو
راتلل ښار ته　　زرنګار ته
څو هجوم کړي　　روس محکوم کړي
دې بهیر ته　　«جوی شیر» ته
روس ټانکونه　　او پوځونه
ور چمتو کړل　　سپي یې تو کړل
په ځوانانو　　په پېغلانو
ورحمله شوه　　دربله شوه
د ګولیو　　په بلیو
تویېدونه　　زلمي نجونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو کسانو څو ځوانانو
کړلې منډې له دې غونډې
غږ ته تلنه تښتیدنه
خو یوې ځوانې قهرمانې
ورته غږ کړ جوړې ځوږ کړه
"څه کړئ؟ تښتئ! ځان نه پوښتئ:
ژوند خپلواک وي! که بې واک وي-
ژوندون نه دی! مرګ ترې ښه دی!"
په دې چیغه په دې تریغه
دوی په تېښته پرېښوه تېښته
حمله ور شول سینه سپر شول
مردکو ته ټوپکو ته
هېر ترې مرګ شو تاریخ غبرګ شو
د ملالې بې مثالې
احترام دی صد سلام دی
دې میدانه دې ایمان ته
د افغانې
قهرمانې ۱۳۶۳/۱۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استاد پژواك په ليكه :

د حق لمر

بيا «بشر» يې سره شوی جوړ پرې «بشر» دی
بشردوستو(؟) اوس ولی په محشر دی

زير وبم د بم په هره خوا کښې خور دی
دوی ساندې دې عالم زير و زبر دی

په هر گام کښې لوېږي کندې، لوی پانونه
مخ په وړاندې توپانونه دي، خطر دی

مکانې اثر پرې شوی دی د عمرونو
په کندو د زمانې موتل سفر دی

پښو نه ځي هسکه غاړه به او سپړي
زمانه ده، حادثې دي، زموږ سر دی

روغ زړه نه دي له دې خاورې نه وتلي
که چنگيز، که هلاکو، که سکندر دی

د انگريز جهانی زور دلته اوبه شو
په زاريو د تزار نوی لښکر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرخروبي تل په وينو د دښمن ده
د کابل بالاحصار کښي دا اشر دی
که د روس «شاپرك» هرڅو بمباري کړي
چا وژلی په ګولیو د حق لښکر دی؟
شپه اوږده، تاریک ده، خو ولاړه یم
ځکه په زړه لي د سپېدو ځلند خنجر دی
دا منمه شپه اوږدېږي کله کله
خو سحر نه مري په دې مي هم باور دی
یخ به تېر شي مخ نو ري به د سکروي
«پایښت» بوله استثني قانون ګذر دی»

۱۳۶۶/۵/۲۹

کوټه

د ځان مرګ

ډېرو سرونه دي داو کړي دایمان د پاره
تاسو ایمان کړ تر پښو لاندې دامان د پاره
ژوندون ایمان او عقیده ده، ګني مرګ دی مرګ دی
افسوس پېچله غوښتی مرګ تاسي د ځان د پاره

۱۳۶۶/۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ترہ کي په یاد

سور تره کی ،
په سره کلي کښې پیدا شو
سره روس ورکړل
ورته سره - سره کتابونه
ترې نه زده یې د سرو وینو تویول کړل
په خپل مغز کښې یې ساتل سره - سره فکرونه
څوچي سرې کودتا وروست د ارګ تخت ته
کړل جاري یې ژر - ژر
سره - سره فرمانونه
سور بیرغ ،
سور یې دیرک ،
سور یې تناب شو
کړل یې ځوړند په سینو سره نښانونه
په وطن کښې یې سرې وینې کړې روانې
ټول یې سره کړل که وو کلي ،که ښارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوایې سره ورځ راوسته

په خلکو

په افغان باندې یې بل کړه سره اورونه

څوچې سره باداریې کتش کړ قربانۍ ته

ترینه پاتې سرې څوکه شوې

سره تختونه

روزنې دې فشان پرې راووست

خوسره نه شول

د تره کې په سرو ویښو بالښتونه

د «سره عمر» شرمیدلی پای یې «ژړ» ؤ

وو په «سره» نیکړیې جوړ

«ژړ - ژړ» خاپونه

کوټه: ۱۳۶۴/۴/۱۲

د سر سیوري

نه یې کوره مسافره کومه ولاړ شم؟

ګاډي دروميـ هرڅوک وهي خپلوکورو ته

چې د سر سیوري مې دې پکښې موندلی

زه یې خوشاله یم یوازې دې دوو شپو ته — ۲۲/۸/۶۲، پیناب دریل یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم

نه د ځان په غم کښې نه یم، د جهان په غم کښې زه یم!
چې له ما څخه کړېږ کړي، د جانان په غم کښې زه یم!
په دې زه یم چې څه وشول؟ په دې زه یم چې څه کیږي؟
د چپو په غم کښې زه یم، د توپان په غم کښې نه یم!
زمانه شوه ولې وړانه؟ مکانونه ولې وران شول!
د زمان په غم کښې زه یم! د مکان په غم کښې نه یم!
د تعمیر په ځای تخریب دی، د تجلیل په ځای تعذیب دی
د بدلون په غم کښې نه یم، د بحران په غم کښې زه یم!
که دا ځمکه نسکورېږي، که آسمان پرې را نړېږي
د زمین په غم کښې نه یم، د آسمان په غم کښې زه یم!
که ناپالم که ایټم دی، نایتروجن که راورېږي
د جبران په غم کښې زه یم، د درمان په غم کښې زه یم!
خیر دې شلیږي دې، دا کیږي، په ګنډلو پسې زه یم
د لمن په غم کښې زه یم، د ګریوان په غم کښې نه یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال تر ټولو لوی دی، زما غم تر ټولو بر دی
د افغان په غم کښې یم، د لبنان په غم کښې نه یم!
زما غم بس همدا غم دی، چې انسان هم چېرته شته دی؟
چې الفت او انس یې نه وي، دې حیوان په غم کښې نه یم!

۱۳۶۳/۶/۲۹

پېښور

فلکه!

په خپل وطن کښې د وطن د آبادۍ په تمه
اوس بې وطنه د وطن په آزادۍ پسې یم
هضمېږي نه کړمه فلکه ازمویښت خو دې کړم
ستا خوله کښې هم د خپل غلیم په بربادۍ پسې یم

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ناڅي غاښي

ګران

ځان ګران دی خو تر ځانه مې جانان را باندې ګران دی
ثابته مې جهان ته کړه چې ګران را باندې ګران دی

سر بندم پرې خو د زړه محبوب مې نر پرېبندمه بل ته
رښتیا را باندې ګران دی، په ایمان را باندې ګران دی

چې کړې مې خاورې ښې یې په مینه دي په غېږ کښې
دا مور را باندې ګرانه، دا دامان را باندې ګران دی

زما د تن ذره - ذره یې جوړه ده له خاورې
ذره - ذره د ملک تر ټول جهان را باندې ګران دی

جلال د "جلاله" لرې، جمال د "افغاني" مې
"کونړ"، که "ننګرهار" دی، که "لغمان" را باندې ګران دی

هر غر جنګي کلا ده، هره تره یې سنګر دی
"ځاځي" دی، که "منګل" دي، که "ځدران" را باندې ګران دی

"لوګر" لکه لوی غر تل د دښمن مخ ته ولاړ دی
"پادخواب" دی، که "سرخاب"، "تنګي واغجان" را باندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«کابل» چې حال کابل د دښمنانو د غـــرور
زور ګیر کړی په زاریو دا مکان راباندې ګران دی
«ماځه» چې د «بری» یې تر آسمانه پورې رسي
یادګار د خپلواکۍ ده مې دی «پغمان» راباندې ګران دی
مغرور دښمن یې څوڅوځلې مات کړ په مېـــړانه
«پنجشیر» راباندې ګران دی او «پروان» راباندې ګران دی
دښمن چې ورغلی څوندی نه دی ترې راغلی
سرلوړی «کاپیسا»، مغرور «بامیان» راباندې ګران دی
د روس وحشي لښکرې چې د مرګ کندې ته سپارې
«سالنګ» راباندې ګران دی او «خنجان» راباندې ګران دی
د روس د سرو لښکرو یې مات کړي قطارونه
«دوشي»، «پلخمري» ده، که «بغلان» راباندې ګران دی
«کندز» رښتیا کندېس دی د دښمن ته د مرګ کنده
چې نغري د سمنان، هغه «آبدان» راباندې ګران دی
لاله ګونه د سرو وینو د شهیدو یې پر ځلا دی
چې د اسې وینه لال کړي «بدخشان» راباندې ګران دی
د «بلخ» په «ذبیحانو» مې تاریخ کړي افتخار
«مزار» د لوی اتل «شیرمردان» راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سرپل» بازاري وران شو خو دښمن ترې سرپټ نشو
چې روس پکښې قاش، قاش دی «تاشقرغان» راباندې ګران دی

د کوږ دښمن سرونه يې سم - سم پکښې هوار کړل
قربان يې له بچونه «سمنګان» راباندې ګران دی

هر څومره که روسان ورباندې بلوسي، سروې نشي
چې لوړه غاړه اوسي «چغچران» راباندې ګران دی

چې ساتي خپل وياړونه، د پردو له يرغلونو
«فارياب» راباندې ګران دی او «جوزجان» راباندې ګران دی

«تخار» دی، که «فرخار» دی، هر يو يې د افتخار دی
چې هسکه غاړه ژوند کړي «شبورغان» راباندې ګران دی

چې کندې يې شوې ډکې په روسي ټانک او عسکرو
«سبزک» راباندې ګران دی او «لامان» راباندې ګران دی

لوی وات په رڼا ورځ کښې سره دښمن ترسورتنور کړې
دښمن ترې ميدان نه شي وړلی، «ميدان» راباندې ګران دی

له اوره يې کړې وره کې، پر دښمن خپلې ټوپکې
«ونخی»، «خوات»، «تنګی»، «شينز»، «زنخان» راباندې ګران دی

«غزنی» که «قره باغ» دی که «شلګر» دی، که «مقر» دی
هر يو قوي سنګر د قهرمان راباندې ګران دی

زړګونه رستمان دې رالوی شوي په زانګو کښې
"زابل" ستا هر زوی، هر قهرمان رابانده ګران دی

روزګار چې پکښې تل په مېړنو تون دی د دښمنه وژ
پرې وياړم، پرې نازېږمه "روزګان" رابانده ګران دی

"قندهار" ستا د قندو زهر څښلي دي روسانو
"زوړ ښار" دې، زوړ سنګر دی، د ایمان رابانده ګران دی

"هیلمند" د ملي هیلو او ملي پوځ "لښکرګاه" دی
که "ګرشک" دی، که "نیمروز" دی، که "سیستان" رابانده ګران دی

"فراه" کښې د پردیو د فرحت لارې بندې دي
"شینډنډ" چې پکښې روس دی سرګردان رابانده ګران دی

زارېږم د "هرات" له قهرمانو توریالیو
دښمن تېرې چې ورنکړ امان رابانده ګران دی

چې هر تېری شنډېږي، پکې هر زور اوبه کیږي
وطن د مېړنو افغانستان رابانده ګران دی

الحاد او کمونیزم یې ځپلي ابدي دي
دا خوږ ملک د سپېڅلي مسلمان رابانده ګران دی

چې ټول سنګر - سنګر دی او سرخرو یه دی په وینو
وطن د ننګ غیرت او د ایمان رابانده ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ویل اُچې وطن وران دی او ورانو به څه خوندوې؟
ویران دې وي، ویران دې وي، ویران را باندې ګران دی
چې نر او ښځه، زوړ او ووړ او ځوان یې تول جهاد کړي
دا نر ملت، دا نسل قهرمان را باندې ګران دی
په نره یې سر-اوګړاو په نره دښمن ولي
«شهید» را باندې ګران دی، «غازي» ځوان را باندې ګران دی
چې لار کوي د روس په الوتکو او ټینکو کښې
د حق د مرد کیو توند باران را باندې ګران دی
دا سره خونړه وږځ یې نور په سترګو لیدی نه شم
افغان ځکه کومه چې افغان را باندې ګران دی
غافل زړه په وصال کښې د خپل ګران اشنا له قدره
د وصل تر خوبونه تریخ هجران را باندې ګران دی
«رفیعه» چې په درد کښې د وطن دې قلم خوځي
د تاهره انشاء او هر بیان را باندې ګران دی

۱۳۶۳/۱۲/۱۹

ترور شعر

د حالاتو په دُرشل کښې مې ښیارانو
نن دا شعر زماني هسې ترور دی. ۱۳۶۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

یولیك

دیو بیل اشنا په نوم

فلك ځنګه مهربان شو نه پوهېږم ؟

چې د بېل اشنا له یاده بیا خبرېږم ؟

نوی کین یې نوی مهر کښې دی نغښتی؟

که ربښتیا یې نن د ناز غېږې ته لوېږم !

ما ویل دواړه به تر مرګه سره مله وو

چې هم بېل یو هم ژوندي یمه شرمېږم

شکر دا دی چې د لیك لاره شوه خلاصه

ځیل لیکونه را لیږه ځیل به درلیږم !

هیوادې یاران وو ځنګه ؟ حال یې څه وي؟

له هیچا نه خبر نه یمه خوږېږم !

د ژوندون د سختو لارو په سفر کښې

څه به کیږي ، څه به کېږي ، څه به کېږم ؟

اوس نو ژاړي چې له ستر ګو را جلا شوي

نما کال د بېلتون وشو لا خندېږم !

۱۹ / ٦ / ۱۳٦۲ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه
هغه ودان وطن اوس وران دی
دي پرې راغلي توپانونه

***

داد غوایه له بغاوته   په وطن جوړې غلبلې شوي
د سرو روسانو له وحشته   بلې په هره خوا لنبې شوي
د کمونیزم په لعنته   ټولې دېرې مو ادیرې شوي
ورکه د نیاو او عدل پته   چې سرې لښکرې راخورې شوي
په وطن ګډ چور او تالان دی
وړې یې سرونه او مالونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

***

سهې خواره پرې راخواره دی   جنت نظیر وطن ورانېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوا پلي دي، سپاره دي   خرسان په وينو نه مړيږي
وطنداران خواره واره دي   هره خوا کډې دي بارېږي
پاتې پراته په تناره دي   نمرودي اور دی پرې بلېږي
په هره خوا کښې بمباران دی
دي د زنګيرويو آوازونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه

* * *

د کور پر ځای يې نصيب ګور شو   د کمونستو په وعدو کښې
هر چا تر خپل وطن سور اور شو   وسول د ظلم په لښو کښې
وحشت په هره خوا کښې خور شو   آرام شو ورک کليو ښارو کښې
له ورانې حالې پور تر شور شو   آورو په تنو غلبلو کښې؛
« دا بشر دوست دی؟ دا انسان دی
چې بلوي په موږ اورونه!»
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه

* * *

خو پاڅېدلي شاګليان دي   په کاميابۍ مو اعتماد دی

چې جهادي سنګر ودان دي آزاد به وګړي مو هېواد دی
په غزا بوخت مو چې ځوانان دي آخر راتلونکی عدل وداد دی
په وینو رنګ مو شهیدان دي د سرخرویي د زیري یاد دی

د سبا ستوري مو روښان دی
«رفیع» اوس که دي غمونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

سنبله ۱۳۶۴ هـ ش

د ننګ تاریخ

ستا په مخ چې را خورې شوې د شهید د وینو پرخې
سرخرویي دې کړه حاصله، ای د لوړو غرونو پیڅې!
کتیبه ده د میړانې، د شهید په وینو لیک ده
تر ابده ژوندۍ ساته، دا د ننګ د تاریخ کرښې

۱۳۶۲ پېښور منظور عام پرېس

سوې مسرې

په وطن کښې د وحشت لړې خورې شوې
کندو وازې کړلې خولې سرې خورې شوې

پسرلې چې به غاټولو سرې کولې
هغه دښتې په سرو وینو باندې سرې شوې

چې درنې وې، چې تودې وې، تالیدلې
هادېرې اوس سرتر پایه هدېرې شوې

چې ښادې چې آبادې ته مو لرلې
ځوانیمرګې د عمرو - عمرو اسرې شوې

ځوانان ولاړل د وحشت ترکومې تهر شول
رانه لوټ مو ملي پانګې او پاسرې شوې

اوښکې وړکې شوې د وینو په سیلاب کښې
په سرو وینو باندې سرې سوې مسرې شوې

۱۳۶۶/۸/۸؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیل پرغاړه
(بکرنش النیل)

نه د نیل پرغاړه ناست یم !
نیل روان دی !
نیل روان دی!
ورو- ورو اخلي قدمونه!
د هدف په لوري یون دی!
راروان دی له پرونه
د سباغیږي ته رسي!
* * *
نه د نیل پر غاړه ناست یم
چوپه -چوپه پیچې دي
خو په تنتو اشاره کېږي
راته سپړي ډېر رازونه
کوي ته حکایتونه
راته یاد کړي ته وختونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته سپړي تاریخونه

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم !
رایادېږي هغه ورځې !
چې د نیل چوپو څپو به
تېرولې د نیل ناوې
او حسینې به نغرلې
دا د نیل غوښتنه نه وه
دا هوس د ها پاچاؤ
چې به نجونې خوښولې، غرقولې
د وحشي شهوت تسکین به یې پرې کولو

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم !
څپې چوپې – چوپې درومي
اشارو کښې راته وايي :
"څه شول هغه هوسونه ؟
بې جلبه شهوتونه ؟
زه شاهد یم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پناه شول
او د نیل حسینې ناوې
بیا په امن او سېدلې
نه چا ماته راوستلې !
نه او بو کښې ډوبېدلې ! "

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم
زمانه وهې څرخونه
راته ښکاري تېر قلمونه ؛
د فرعون شاهي تخت دی
ځان ته خدای د خلکو وایي
کړي چپه ـ چپه حکمونه
په ترلو ـ په وژلو
د مظلومو انسانانو
نه سرېږي ، نه مرېږي !

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم !
نیل روان لکه پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په یون کښي راته وایي:

« ها فرعون د لته ګوره ؟

ها خدايي مقام يې کوم دی ؟

زما عنبره کښي زبون دی !

غورځولی ما دی بهرته

دی عبرت د تاریخونو !

* * *

نه د نیل پر غاړه ناست یم

پر زاړه قلم کښي ګورم

مصر ډک له شر او شور دی

د زرګونو عالمونو پر منځ ـ منځ کښي

ښایسته یوسف خرڅیږي

په پیسو او په مالونو

هر یو نیسي يې له لاسه

غواړي دا ښکلی غلام کړي !

د انسان مقام بدنام کړي !

* * *

نه د نیل پر غاړه ناست یم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

قلم څرخ خوري راتاوېږي!
ښايسته يوسف ښکارېږي!
غلامي يې شاتړ کړې
د شاهي پر پالنګ ناست دی
او د نياؤ دور چلېږي!
د انسان سوداوې نښته
ورور په ورور باندې نازېږي!

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم!
راته کړي حکايتونه،
راته کړي اشارتونه،
د نسل په ژبه وايي:
ډېر زوروکي دي ماليدلي
چې زما ښکنو ته لوېدلي
له غروره ډک سرونه
په دې کاڼو دوېدلي؛

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم
او د نيل له حاله وايم؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرعونان تل نسکورېږي
حق باطل باندې برېږي
زور زیاتی نه پاتې کېږي
بې له خدایه! مصنوعي خدایان غرقېږي!

***

نو:
نه د نیل پر غاړه ناست یم
په ډاډ منه لهجه وایم:
چې ای د عصر فرعونانو!
ای وحشي ښکېلاکګرانو!
ای د روس وحشي لښکرو!
نور راغلی هغه وخت دی
چې په لاره د فرعون به روانېږئ!
او د مرګ په رود نیل به ورګډېږئ!
دا به کېږي، دا به کېږي
کرخپه اوکه خوښېږئ!

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د نیل په ژبه وایم:

د افغان اولس د قهر رود نیل بر

غرقوي د تزارې فرعون لښکري

دا آزاد وطن به بیرته آزاد بېږي

د افغان مؤمن اولس به

خپلې خوښي ته رسېږي

د هدف رڼه منزل ته

به سمېږي هسکه غاړه!

زه د نیل پر غاړه ناست یم

نیل روان دی

نیل روان دی

ورو- ورو اخلي قدمونه!

۹/ ۹/ ۱۳۶۵

۳۰/ ۱۱/ ۱۹۸۶

مصر ، قاهره

د راډیو تلویزیون ودانۍ

د نیل پر غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وحشت غېږ

سرې - سرې اوښکې چې توېږي مې ګرېوان ته
څه به وبخښي د مينې ګلستان ته؟
نه يوازې ګل په سوي، بلبل په سوي شو
يوه چاره په کار ده دې سوي خزان ته
د وحشت په خوره غېږه کېښې شلم پروت دی
حيرانېږم د شلم قرن انسان ته
ميته نشته، مينې سرې دي په سروونو
ته لا اوس هم انسان وايې دې حيوان ته؟
يو وېشتمې پيړۍ ته چې را برېږي
څوک به پاتې وي چې ورېږي غواړې ځان ته؟

۱۳۶۲/۸/۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرینکو دمړ کېدو په ارتباط څو قطعې :

خرس مرګي

خرس مرګي ده په روسیه کښې لګېدلې
لوی خرسان یې سر په سر مري کال په کال مري
عجیبه ده تول زړه چاودي ځي له تخته
دافغان د ارادې په پاخه ډال مري

۱۳۶۳/۱۲/۲۰

د اقتدار جنګ

اورو : «یو» کله یې «بل» مشر مردار دی
چې ګوښه شي ورپسې یې د مرګ وار دی
کودتا د کمونیزم هم اسرار وي
په مسکو کښې روان جنګ د اقتدار دی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړیـن

چرینکو ؤ اندروپف ګورته لېـږلی
اقتـدار د کې جي، بي بي ؤ رسېـــلی
خو زوړین یې لکـه مړه رانسکور کړ
ګوربه چف لکه ګوربه ؤ ورتـه غـــلی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

***

بریژنف یې چې مـړدار شو کار یې زار شو
اندروپف یې له یوپف سره ګوزار شو
چرینکو که هر څو وچړېده وخت تېرؤ
ګوربه چوف یو چوپ پړې وکړ په قـرار شو

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتحان

که هرڅو مې د افغان قصه اوږده شوه
د ښته! ستا هم هغه شان قصه اوږده شوه

پروا دار مې نه د مال او نه د سر یم
او س چې ماته د تاوان قصه اوږده شوه

توجه! کښخ ته مې د امن بهرېد باسه
چې پر ما د سره توپان قصه اوږده شوه

ځکه وینې مې له اوښکو سره درومي
د بمونو د باران قصه اوږده شوه

د بیزو نویه! د سره صحرا په لوري
غرق خون دې شوکاروان قصه اوږده شوه

د روسي ښکیلاك قصر مې هم کړه ختمه
که زما د امتحان قصه اوږده شوه

د خوابه اشنا وصال به مې لا خوب وي
که هرڅو مې د هجران قصه اوږده شوه

او ربې پوزې کړ د عصر په دیوانو
د رفیع که د دیوان قصه اوږده شوه

۱۳۶۴/۱۲/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه:

د خوشال بابا په مزار

که ته نه وای دې خپ غږ ته به راتلل څوک
په حضور به دې داسې ژړېدل څوک
ستا کشش، ستا جذبه، ستا مقناطیس دی
گنې زه څوک، دې لوړ ځای ته رسېدل څوک؟
هغه دردچې تا درلود ما سره هم شته
بنکېلاک یو دی، گنې روس څوک دی، مغل څوک؟
بیا نا اهله خپل له بله سره مل شو
گنې مېنه د افغان څوک وه اوبل څوک؟
د نفاق درد چې تالید لا دوا نه دی
څکه زه څوک یم او ځوان پاتې کېدل څوک؟
ته ترې لاړې جانکوږې، زه اکوږې شته
که بخت بد نه وي نو مونږ څوک وو او تلل څوک؟
ستا له لاسه اوس زما لاس ته رسېږي
په دې شان دې کړې د ننګ توره تړل څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاڅخپله اجازه رفیع تر ورکـــــړه
کښـه نه څوك، دې مقام ترا ختل څوك؟

۱۳۶۴/۱/۲۱

مقابـــله

په نره، په غیرت، په سپین میدان مقابله ده
روانه په وطن کښې د افغان مقـابلــه ده
یو لور ته دي ټانکونه، الوتکې او بمونه
بل خوا د الله اودایمـان مقابـله ده

۱۳۶۱/۷/۱۸

تپې غاټول

په وطن کښې اوس ـ اوس هم لاله غوړېږي
خو له لاسه د وحشت ژړ تپې کیږي
لا یې داغ د سوې زړه سنبول نـــه وي
چې په غـېږه د بیدیا کښې وړشیږي

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلخ د نامتو قوماندان
ذبیح الله په شهادت

د دین د پاره ، د حق په لوري
د وطن لار کښې لاړې فدا شوې
ستا قرباني کړه الله قبوله
ذبیح الله وې ، ذبیح الله شوې

۱۳۶۳/۱۱/۱۲

پیښور

فردوس

چې محروم نشم محشر کښې له فردوسه
ځان ساتمه پېښور کښې له فردوسه*
شیخ به ناست وي انتظار به د قیامت کا
شهید حظ مومي سنګر کښې له فردوسه

۱۳۶۳/۱۰/۱۸

---

* فردوس په پېښور کښې د یوې سینما نوم دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه :

منظوم لیك

یاره څه به درته کښمه ، په څه باب کښم ؟
نه به تا وته د هجر کوم عذاب کښم ؟
د «هجرت» او د «هجران» غمو بیتاب کړم
نو به څنګه دا بیان پر آب وتاب کښم؟
د دوستانو دښمني درته بیان کړم؟
که دوستي د دښمنانو په کتاب کښم؟
له هر لوري مې زړه خوږېن حال مې خراب دی
درته څه به د دې خپل خاطر خراب کښم؟
نه وُم پوه نه به هیواد، نه هیواد وال وي
«چې به دا د غم بیتونه په پنجاب کښم»؟

پنجاب، د ریل سیون

۱۳۶۶/۸/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلطان محمود غزنوي د مزار د ورانولو په ویر کښې ؛

لوی فاتح

هاغه لوی محمود چې مات یې سومنات* کړه
د منات ، لات او عزی** ورور یې میرات کړه
کمونستو د هندوانو خوښېدنله ته
د هغه فاتح گنبد په بمو مات کړه

١٣٦٣/١٢/٢١

دروند غم

یو څلوېښت کلونه د ژوندون را باندې تېر شول
ټول په غمو تېر شول ، ورځ په ورځ غمونه ډېر شول
سور وحشت د روس چې په وطن کښې زمونږ پلی شو
دا داسې دروند غم و چې پرې تېر غمونه هېر شول

١٣٦٤/٩/٣٠

---

* سومنات د هند د مشهور بت نوم دی .

** لات، منات او عزی د جاهلیت په دوره کښې په کعبه شریفه کښې ایښودل شوي مشهور بتان دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمن

په خوله يې سوله ده، په زړه کښې يې د سر دښمن دي
د باطل مرسته کښې، د حق د حق سنګر دښمن دي

بشر بشر وايي جهان يې ټول له شره ډک دی
بشر يې سره کړې ربښتيا چې د بشر دښمن دی

مخ تورې تندر راولي دا د ښکلا لوټماران
هغوی چې غواړي سور سحر د ګلند ملر دښمن دي

د کمونيزم د رژيم، رژيم دی وينې خوړل
دا رژيم وژ انسانيت ته سراسر دښمن دي

که کمونيزم ګورئ ورشئ د خيبر نه هاخوا
هم د حيوان، هم د نبات، د سم او غر دښمن دي

۲۸/۱۱/۱۳۶۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینډنډ کښې د روسي الوتکو دیوځایي سوځولو د عملیاتو یاد

○

تول وطن مې یې شو دیاره کړ په چین
بیا یې تخم پکې وکاره د مین
ما یې هم مینه لکه مېږې قرباني کړه
ګوندې خپه یې شي ادا د دوستۍ دین

۱۳۶۴/۲/۳۰

پښین

پر لیبیا تیری

ظلم دی یو، وحشت دی یو او بمباري یوه ده
که په پولینډ، په فلسطین، یا په لبنان کېږي
ښکېلاک: سور، تور، بشر دښمن او بشر دوست نه لري
تیری تیری دی په لیبیا، که په افغان کېږي

۶۵/۱/۲۷

پنجاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مینې بقاء

دا دنیا ټوله زما شي ، په دنیا کښې چې تا وینم
له دنیا مې چې ته جېل شې ، بیا نو څه له دنیا وینم

څه عجبه زمانه شوه ، ټول کارونه په بل پړ شول
له پردي هم ستم وینم ، له آشنا هم جفا وینم

لا قیام د قیامت نه دی ؟ چې نفسي نفسي نفسي شوه
دې چاغ شوې یې نفسونه که امې که ملا وینم

زړه پریشانه پرېشانې کړي ، ستا په مینه یې را ټول کړم
ځان له مانه چې ټول نه کړې ، ټولېده مې د سا وینم

لاس مې پرېږده د زړه سره ، ستا د زړه د سرد پاسه
چې دې زړه هره درزا کښې ، نه د مینې بقاء وینم

جمعیت که رانه ټول دی ، ټول په یوه سیلۍ خواره شي
رفیع ځکه په دې ټول کښې ځان بې یاره تنها وینم

۱۳۶۲/۹/۲۵

یو هدف

چې د باران یوه رنه او ښکه یې ترخولې نه ورشي
په سمندر کښې مرغلره شي صدف د پاره
ته وې ـ ته وې نه به راټول کړم که راټول شي یو ځل
دغه بې نظمه تنظیمونه یو هدف د پاره

۲۸/ ۹/ ۱۳۶۳

د روس بتی

د افغان د یورا ینمو د زړه دوک ؤ
چې راپورته شو په کیف کښې له بتی نه
دا نمړه کله مضمېږي، ښکاري داسې
چې روسیه به کاندي وړکه له نږی نه

۱۰/ ۲/ ۱۳۶۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوې سا

زما نارام زړګي له ډېرو اندېښنو ویده شي
لکه ماشوم چې بې له موره په سلګو ویده شي

د وطن خاورې ستا ګرد ونه مې راغبه دستر ګو
لېچن به څنګه بې له دې پستو رنجو ویده شي

د آرزوګانو په مقتل کښې به خوب څوک آشنا
پر دې بستر چې وغزیږي په عمرو ویده شي

رقیبه عزم بې یوه نوې غونډې سا اخلي
ستړی که هر څو په دړنو - دړنو خوبو ویده شي

د خیال د نیایې د عمرو - عمرو زنګونه اخلي
چې د غزل په رنګین تال کښې په جونګو ویده شي

۱۳۶۲/۱۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه قصه

زما د زړه قصه د زړه پرغوږ و واوره آشنا
د سر غوږ و نه کله ـ کله سرسري اورېږي
مامعنوي مانه ورکړې خپل مادي د ښمن ته
حلک به محض د میدان لرې برې اورې

۱۳۶۳/۷/۱۶

د زړه کور

زړه مې ورو کې دی خو دومره لوی دی
د هر مظلوم غم ځایېدی شي پکـــــې
هر یو ظـالــم ته د نفرت مېنـــــه ده
هـر یو جابر تلعـــین کېدی شي پـــکې

کوټه: ۱۳۶۴/۶/۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار په لوري

د زړګي سيتني مې کړې شولې د يار په لوري
د يار په لوري د اشنا غونډې د يار په لوري

د ننګ او ننګ وطن ويښته هومره نرۍ د آشنا
خپل قدمونه چستوه د افتخار په لـــــوري

د حق قصه راته اوبده شوه د منصور تر دره
ځکه بې واره ور روان يمه د دار په لوري

نه باوري يم چې سيلۍ به مدام نه لګيږي
داخزانونه به مې درومي د بهار په لوري

۱۳۶۲/۱۰/۲۲

يوه لنډۍ

پسرلی بيا پر وطن راغی
ګلان راځي خو شهيدان خاورو ته ځينه

۱۳۶۲/۱۲/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلي رنګ

کمونیزم لفاظي ده، فریبکاري ده
خو زموږ ملک کښې ښکاره په اصلي رنګ شو
یورش وکاندې په خلکو اعلان مارش کا
جومات، «رنګ» کړي په راډیو کښې وايي «رنګ» شو

۱۳۶۳/۳/۲۵

دار

څنګه ښه ښېلتون دی تر وصلته لاخو بلت لري
هر څه ته چې دید کړمه دیدار شي د آشنا
زه هغه منصور یم دخدای نصر مې ملګري دی
دار ته چې مې بوزې راته دار شي د آشنا

۱۳۶۴/۷/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان فخر

د افغان فخر په هغو ننګیالو دی
چې نه دار لري له بند او نه له داره
داسې فخر د افغان له پاره عار دی
مفتخرچې وي د روس له افتخاره

۱۳۶۵/۳/۱۰

نوبنار، د موټر یون

o

یار مې مار شو له ښاماره سره مل شو
له بې سره استعماره سره مل شو
افغان څرنګه شي فخر پرې کولی
چې د روس له استعماره سره مل شو

۱۳۶۵/۳/۱۰

اکوړه، د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاصله

پرون خر به ؤ هغه کته بدله
اون خره بدلیږي کته یې یوه ده
نوږ سنګبلاك په سره سنګبلاك دی بدل شوی
د پرون او د ن دغه فاصله ده

۱۳۶۵/۳/۱۰

خیرآباد، د موټر یون

ولایت

پرون وروږ ؤ د ببرك خوښ یې نه دی
هی توبه د سیاست له اخوته
چې الهام ورته را درومي له مسکوه
اوس اګاه شوم د ولي له ولایته

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټك، د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

رشته

چې شپېته کاله پخوا یې سرې جامې وې
ما ویل دا یې نښانه د قربانۍ ده
خو چې نن د روس په سره بیرغ نازیږي
ښکاري دا سې چې رشته یې پخوانۍ ده

۱۳۶۵/۳/۱۰
اتک

د روس بار

مفتخر چې د روسانو په دوستۍ وي
کله ودروي یو او کله بل خر
څو دا خره وي د روس بار زمکې ته نه ځي
نجیب راولي او لري کا، کارمل خر

۱۳۶۵/۳/۱۰

اتک : د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابدي مينه

مسخره مې کړلې ښوري يـــــاراني
چې مې ووېستادمينې تـــــراني
ابدي مې کړه وطنه دتـــا مينــــــه
زماغونشي وژلې زمـــــاني

۱۳۶۴/۳/۲۳

کوټه

هيـواده!

که ګـرانه ګـرانـه! ګرانه هيــواده
فارغ مې مه کړې دا ستاله يـاده
يم راوتـلی ددې له پـاره
چې دې آزاد کــړم له استبــداده

۱۳۶۵/۳/۱۶

پنجاب، ګجرات، دريل يون

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرام

په ځای کښې کښېناستل او یو لحظه غافل پېدل
لوی جرم یې ګڼې چې څوک قیام لري په مخ کښې
په دار باندې زنګل لکه په تال باندې زنګل دي
معنوي ته چې هدف لري، مرام لري په مخ کښې

۱۳۶۴/۴/۶

د سپېدو خنجر

ظاهري زخم مې نشته خو په زړه مې وینې ډنډ دي
نه پوهېږم څه راپېښ شول دا د سترګو په تکر کښې
په سحر کښې نه ښکارېږي، په غرمه کښې یې نه وینم
چې لېدلی مې کوم نور دی، د سپېدو په سپین خنجر کښې

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لفظي بشر دوستان

چې کوروته ورانوي د کارګرانو
چې کښتونه سوځوي د بزګرانو
چې مالونه لوټوي د زیارکښانو
چې سرونه غوڅوي د ماشومانو
چې وژل کاندي ، د ښځو بوډاګانو
چې کړي قتل د مظلومو افغانانو
دغه کار دی د لفظي بشر دوستانو
تف لعنت په کمونیزم ، په روسانو

حرارتونه

له مونږ ګان ، وړي خرخوي پرې خپل غرخونه
راکوي ، بم ، ورانوي مو پرې کورونه
دا دوستي ده ؟ دا وروري ؟ برابري ده ؟
چې بدل شي پر دې راز حرارتونه

۱۳۵۸/۲/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپښواک پښواک

چې مېن په ملي واک، په ملي ځواک دی
چې دښمن د هر ښکېلاک، د هر زبېناک دی
که هر څو تري لرې ځي بيا را غبرګېږي
د اولس غوښن خلاصوي د اسې پښواک دی

۱۳۶۵/۲/۲۸

آسيا

په افغان اوپه لبنان کښې کربلا ده
په ايران عراق نازله لوبلا ده
د انسان د ګکړو دانې دل کېږي
آسيا ځکه سرګردانه ده، آسيا ده

۱۳۶۵/۱۱/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدمونه

ناشنا لوري ته راغلم د آشنا په قدمونو
پلونه مې بيا کېښول د بابا په قدمونو
يوسف پاچا د حُسن دی د ناز په نيلي سپور دی
په مخ کښې يې ښکاريږي زليخا په قدمونو
کتنه وي د ګدايي يې پټو مې شرې خودې خوښې
مجنون ښکاريږي چې پروت دی د ليلا په قدمونو
تا نه يې قرباني د امامانو کړه دنيا کښې
روان افغانستان د کربلا په قدمونو

١٣٦٣/٩/١٦

ائتلاف

يو هدف ته مو وحدت و اتحاد شو
اتحاد د اختلاف پر لوري درومي
هيځ افسوس دی طلايي وخت مو تلف شو
ائتلاف اوس د اتلاف پر لوري درومي

١٣٦٥/٤/٥

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library